

تو آن صبح صادق بودی که طلبه حضورت، آفتاب دین و دانش را به آفاق هدیه کرد؛ دانشی هم از آن سان که جهان را به راهی و رسگاری دلالت کرد تا فروغ جانفزای فقه جعفری قاف تا قافش را فرا گیرد. کلید گنجینه حقایق در دست هایت بود. چه درها که به روی ما گشودی از پس هر یک دریایی از اسرار ازل و آسمانی از حقایق لم یزل. روزگار تو را روزگار زمین نام نهاده اند؛ «عصر الذبی» زمانه وقت دانش و طراوت برگ های دفتر فقه شیعه راستی را که چه برگ ها از بیار تو به میراث یافته ایم. پر زبان هایمان حدیث جانفزای تو روان است و در دل هایمان مهر عالم آرای تو تابان. در این شب کبود پوش که سوگ شهادت را به عزت نشسته ایم امید می داریم که دست شفاعت خواهی مان در روز رستخیز از دامان بلند عیانت کوبه نباشد.

معرفی برگزیدگان کتاب سال دفاع مقدس

دهمین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس برگزیدگان خود را در مراسمی که شامگاه چهارشنبه برگزار شد، معرفی کرد.
 در این مراسم که در مجتمع فرهنگی، هنری سیدالشهدا (ع) برپا شد، حمید حسام - معاونت ادبیات و انتشارات، شیاد حقیق - آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس، نورسختی گفت: معتقدیم که این ادبیات از آن فرهنگ خیلی عقب مانده است و آن ارزش هایی را که در آن جالوس شده که از جنبش چینی است و باید به آن آسانه تشرف کرد، منعکس نکرده و این است که قلم برخی ها موزن است، چون پیوند ایجاد کرده اند.
 او همچنین به آرایه گارشی از دهمین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس پرداخت و در ادامه مستقیم آکری، استاد دانشگاه - دریای هفتای ایجاد شده برای نوشتن از آثار دفاع مقدس صحبت کرد و گفته پیشنهاد در نظر گرفتن رده بندی مستقلی برای همین اعتبار تولید این آثار را داریم. همچنین همکارانمان در دانشگاه دانشجویان را تشویق کنند که پایان نامه هایی به این موضوع اختصاص دهند. باید کتاب سال دفاع مقدس را فراموش کنیم.

به مناسبت هفته کتاب از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صورت گرفت

قدر دانی از اهالی قلم

با خرید کتاب از ناشران و فروش با تخفیف به مخاطبان

یارانه کاغذ به جیب مخاطب می رود

حذف یارانه کاغذ این روزها از خبرهای مهم حوزه فرهنگ است. همزمان با اعلام حذف یارانه دولت به کاغذ تحریر بهای این کالا به ناگهان شاهد افزایش ۲۲ درصدی بود. اتفاقی که موجب اعلام نگرانی ناشران شد. اما بلافاصله پس از این ماجرا رئیس اتحادیه صنف کاغذ و مقوا اعلام کرد: افزایش قیمت کاغذ ناشی از فعالیت دلالان و سودجویانی است که از فرصت پیش آمده بهره گرفته اند و با بهانه فرار دادن حذف یارانه ها بهای کاغذ را افزایش می دهند.

محسن سلیمانی از تلخیص کتاب های مشهور ادبیات می گوید

قرص رمان برای بچه ها

دکتر مهدی محقق از تجربه های پژوهشی خود می گوید

دکتر مهدی محقق، در کارنامه اش تألیف و ترجمه حدود شصت عنوان کتاب دارد. «وجوه قرآن»، «تحلیل اشعار ناصرخسرو»، «لسان التزیل»، «فیلسوف ری محمدبن زکریای رازی»، «شرح غرر القوائد»، یا شرح منظومه حکمت سیورازی، «شرح الهیات شقای این سیبا» و «الشکوف علی جالیوس» و... از جمله این آثار است.
 مهدی محقق علاوه بر گرامیانه اجتهاد از مراجع عالی، دکترای الهیات و معارف اسلامی و دکترای زبان و ادبیات فارسی را از دانشگاه تهران گرفته و سال ها در دانشگاه های معتبر داخلی و خارجی (دانشگاه کانادا و لندن) به تدریس و تحقیق مشغول بوده است.

هفته نامه کتاب هفته از این پس آگهی های بازار کتاب محصولات فرهنگی، آموزشگاه های فرهنگی و هنری و وسایل آموزش و مطالعه را می پذیرد.

کتاب هفته

آگهی می پذیرد

تلفن تماس: ۸۸۸۴۰۱۹۹

جراغ راه

مقرله دیگری که ما در آن کم کاری داریم-که شاید باور کردنی هم نباشد- کتاب‌های تینی است.اسل اینکه ما روی کتاب‌های دینی و اسلامی بسیار متناسفانه کم کار می‌کنیم.این متون رعیفی کتاب‌های شیعه‌مطهری احتیاج داریم که مسائل اساسی اسلام را با یک پیش سانسب و به دور از تکیروی و افراط و تفریط، با زبانی قابل فهم برای کشوری متوسط جامعه- که نه دانشمندان و اندیشمندان را ملاک می‌گیریم، نه سطوح خیلی پایین را-، تبیین کند.من اینجا بایستی با پادشیر و اندکان به پایگاه بلند حوزه‌های علمیه و مخصوصاً آن حوزه علمیه قم در نشر افکار و معارف اسلامی، آن حوزه را مخاطب قرار بدهم و بگویم اینجا شما هستید که بایستی این کار را پیش بدهید.البته به به معنای انحصاری، اما به هر حال کانون فهم است. این زمینه‌هایی است که به نظر من باید رویش کار بشود.

سخنرانی رهبر معظم انقلاب در مراسم پنجمین دوره انتخاب کتاب سال ۱۳۶۶/۱۳۸۹.

مدیرعامل خانه کتاب اعلام کرد:

تشکیل اتحادیه شاپک ایران، افغانستان و تاجیکستان

سیدهدی جومری،مدیرعامل خانه کتاب در حاشیه سی و چهارمین اجلاس جهانی شاپک در فرانسه گفت: دکشورهای ایران، افغانستان و تاجیکستان به زودی در زمینه شاپک اتحادیه معتقدی ای تشکیل می‌دهند.

به گزارش ستاد خبری هفته کتاب،مدیرعامل خانه کتاب لیدل انجمن ایران با این دو کشور و اشتراک زبان آنها عنوان کرد.

وی اظهار به اینکه اسامیل بحث اصلی نباشت، تغییر شماره استاندارد کتاب از ۱۰ به ۱۳ رقم بود، توضیح داد: در این اجلاس بعضی از کشورهاکه معمولاً در زبان مشترک هستند به صورت متحد در قالب یک گروه در اجلاس حضور می‌یابند، ما نیز تصمیم گرفتیم با انهاد با کشورهایی که با آنها در زبان فارسی مشترک هستیم همچون افغانستان و تاجیکستان در قالب یک گروه در اجلاس‌های جهانی شرکت کنیم.

جهومی افزود: «در جلسات جهانی شاپک که به صورت سالانه برگزار می‌شود درباره سیاست‌های ISBN تصمیمات روزمره نشو، گزارش سالانه رئیس سازمان و گروه‌ها و… تصمیم‌گیری می‌شود.

وی درباره اینکه حضور در اجلاس جهانی ISBN در روند برگزاری نشست شاپک در ایران تأثیر داشته است گفت: «یکی از وظایف سازمان ISBN آموزش شاپک به اهالی حوزه نشر است.»مدیرعامل خانه کتاب ایران با اشاره به آموزش شاپک در ایران که تا گردهمایی مسئولان استانی در هفته کتاب در تهران انجام می‌شود، گفت: «این مسأله مخصوص هفته کتاب نیست و در تمام طول ایام سال نیز ووهایی برای آموزش به استان‌های مختلف ایران اعزام می‌شوند.»

به مناسبت هفته کتاب از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صورت گرفت

قدردانی از اهالی قلم

مراسم افتتاحیه هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران با تجلیل از پدید آورندگان ششویفی جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران و خادمان نشر، چهارشنبه گذشته برگزار شد.

در این مراسم محمدحسین صفار هرندی - وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی - در سخنانی گفت: هفته کتاب دیگری را در کارنامه این نظام و کشور برای مردمی که در پیشینه تاریخی خود سابقه‌حشر و انس با کتاب را دارند، آغاز می‌کنیم. متأسفانه برای نسلی که به آینده آن‌ها چشم‌دور خسته‌لیم، کتاب طاهرآچندان اهمیتی ندارد و ما همواره این تأسف‌ها و آثارها را داریم، اما باید چاره‌جویی کنیم چون از ما که مسئولیم‌پذیرفته نیست از این حسرت‌ها و دریغ‌ها سخن بگویم.

صفار هرندی سپس افزود: «حتماً ما نیازمند کار تبلیغی و ترویجی درباره کتاب هستیم، این تأثر و تأسف را همچنان با خودمان همراه داریم که چیرا نظام تبلیغی و آگاهی‌ما به‌سست قرآن‌گرایش پیدایمنی کند، بایدباب معرفی کتاب در رسانه‌ها گشوده شود.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به ایجاد حرکت و خیزش ۲۰ساله برای رسیدن ایران به عنوان قدرت منطقه‌یی گفت: «لاان متناسب با چنین وضعی کتاب با تنظیم می‌شود، اما کاهای برعکس است. در برخی از آن‌چه که به‌اسم کتاب به‌جامعه‌عرضه می‌شود که البته زیاد نیست، اما کشش هم زیاد است - کاذ مشاهده می‌کنیم که تحقیر ایرانی و مخصوصاً جوان ایرانی و نقای توانستن در و این که چاره‌ای جز این ندارد که از بیرون اقتباس کند و ریزه‌خوار خوان دیگران باشد، مگررا تکرار می‌شود. این که ما شرقی‌ها و مسلمان‌ها چیزی نداریم و داریم باید دست‌مان دراز باشد، متنقل می‌شود.

ارادعه داده‌بپه‌کسانی که به‌این عرصه‌فقط به‌عنوان یک بازارآنگاه می‌کنند و ای‌کسانی که خود را دستیاران یک پرورز پلید قرار داده‌اند، گله و اعتراض داریم و اعتراض هم کنیم که متأسفانه در همه عرصه‌های فرهنگی و همه‌جای‌جامعه‌هستند که اقاً می‌کنند ایرانی توانند به‌جایی برسند.

صفار هرندی همچنین با اشاره به همکاری اهالی نشر در امر معرفی و باوزارت ارشاد گفت: امروز در حوزه بررسی کتاب مشکل چندانی نداریم- خود افراد بررسی‌های شان را خودشان انجام می‌دهند که مبدا عوارک مسدود نخواهند تحویل نسل جوان بدهند. اهالی نشر در این خیز باید سهم خود را نشان کنند. کتاب قرار است که پیشتاز و جلوار باشد. کتاب متناسب با

چنین خیزی را باید تحویل جامعه داد. از سوی دیگر نانسف می‌خورم که چیرایش‌ترین امر مراجعه‌کنندگان به کتابخانه‌های عمومی ما، کتاب درسی یا کمک‌درسی درخوست کرده‌اند.

وزیر ارشاد در بخش پایانی صحبت‌هایش گفت: جنبش ونهضت شروع شده و هر کس باید یک کارنامه کتاب خوانی در مملکت داشته باشد، که بر اساس آن پسنجیم که برای آینده‌نسل جوان خودمان باید چه چیز تولید و فراهم کنیم. نه هر چه که از آن سو وارد شد، به‌دست ترجمه سپرده‌شود، چه‌بسا خیلی چیزها هست که باید ترجمه شود، ولی نمی‌شود. خیلی دردآشناها می‌دوند این‌ها را کشف می‌کنند و ترجمه می‌کنند، که از فضا با استقبال مواجه می‌شوند.

به گزارش اینسپا از گفته‌های صفارهرندی، محسن پرویز درباره فعالیت‌های ستاد برگزار آری هفته کتاب صحبت کرد.

در پایان این مراسم از نویسندگان تقدیری کتاب سال جمهوری اسلامی ایران و همچنین خادمان نشر تقدیر شد که به‌این ترتیب عبدالله نورانی «مصحح، اکبر ثوبت «مؤلف، ان‌شاه‌الله رحمتی «مترجم، جویاچهانخشن - پژوهشگر، فیض‌امین پور-شاعر، عبدالحسین حائری - فهرست‌نویس و نسخه‌شناس، حبیب‌الله عظیمی - کتاب‌دار، احمد مجیدی «مدیرکتاب‌فروشی، بیزن ترفی -مدیر نشر، زین‌العابدین امیدی -مدیر کتاب‌فروشی،

طرح تاسیس اتحادیه توزیع کنندگان کتاب در دست بررسی

طرح تاسیس اتحادیه توزیع و بخش کنندگان کتاب کشور به وزارت ارشاد ارائه شده و هم‌اکنون در دست بررسی است.

هومان حسین پور، عضو هیئت‌مدیره تعاونی توزیع کنندگان کتاب تهران با اعلام این خبر افزود: برای بهبود وضعیت توزیع کتاب در کشور طرحی از سوی تعاونی توزیع کنندگان کتاب تهران تهیه و به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارائه شده که می‌تواند تحولی را در عرصه توزیع کتاب در کشور بوجود آورد.

وی افزود: ما در کشور نیاز به سیستم تکثیر توزیع کتاب داریم که در صورت ایجاد چنین شبکه‌ای بخش کتاب به یکباره تحول خواهد شد، و از سیستم سنتی بخش به سیستم مدرن گذار خواهیم کرد.

عضو هیئت‌مدیره تعاونی توزیع کنندگان کتاب تهران خاطرنشان کرد: این طرح در دولت قبل ارائه شده است و در دوره جدید پس از انجام راینی با مدیریت برنامه ریزی و معاون فرهنگی وزیر ارشاد به ما اعلام کرده‌اند که این طرح در دست بررسی است.

هومان حسین پور تصریح کرد و در طرحی که ارائه در سراسر کشور گسترده باشد.

وی افزود: اگر چنین شبکه‌ای ایجاد شود توزیع کتاب در کشور توسط موسسات و شبکه‌های شناسنامه دار صورت خواهد گرفت و همه اکنون توزیع کتاب به‌دلیل با مشکلکویون دست‌اندرکاران این بخش جلوگیری

کل کشور نیست و باید با ایجاد سیستم کارآمدی از توزیع کنندگان درخواست‌پاسنگی بودن داشته باشیم. به گزارش مهر صفار هیئت‌مدیره تعاونی توزیع کنندگان کتاب تهران خاطرنشان کرد: ما منتظر کمک مانی از وزارت ارشاد نداریم و فقط برای دریافت مجوز فعالیت اقدام کرده ایم.

حسین معینی -مدیر نشر، احمد صفحیان -مدیر کتاب‌فروشی، محمدحقی‌انصاریان «مدیر نشر، عبدالرازق زین‌الدین - خادم و مدیر نشر، حسین استانه -مدیر کتاب‌فروشی، سیدعبدالغفارقاسمی‌زاده «مدیر چاپخانه،

سیداسماعیل ابوالحسن مرفوضی -مدیر لیتوگرافی، محمدعلی صفی «مدیر شرکت چاپ، محسن پشتکار، مدیر صحافی، سیدمحمدحقی‌نوری «مدیر چاپخانه، بهمن کریمی «تلاشگر ادبیات دفاع مقدس، سیاوش جمادی - مترجم و همچنین موسسه امام‌هادی (ع) کتاب زیارت معصومین، حسین وفاق‌ی برای کتاب حجه‌الوداع، گلزار نشر حامدی - مؤلف، محمدفرهاد رحیمی - مترجم، مرکز نشر دانشگاهی - ترجمه، ولی‌الله مقربان «تالیف، علی درویش‌زاده - تالیف، سوسن سیمانی - تالیف، حسین حائمی - ترجمه، محسن ارجمند - تالیف، عبدالحسین سئوده‌نیا «ترجمه، محمدعلی‌زاد «ترجمه، علی‌اکبر اکرامی «تالیف، سیدحسین حسینی برای کتاب نوبشادروی طرح ژئوتیک، مرعفی امیری اسفندقه برای کتاب تبیین کلاخ، مفتون امینی برای کتاب عنصرانه یاغ‌رصدخانه، ناصر کشورزاد برای کتاب آو این طرف لنگشاه، آه، عبدالله قوچانی، سیدحمید علم‌الهدی، مصطفی‌غیور، حشمت‌الله محمدخانی، بیزن فرهنگی، سیداحمد علوی، امین‌غلام‌زاده، بسیمین آریزانی و سوباده فضاقلی تقدیر شدند.

دارالفنون

صاحب کتابخانه می‌شود

بارالهدای کتابخانه‌ای در بنای تاریخی دارالفنون، مسئولان پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش قصد دارند نه تنها در هفته کتاب بلکه در تمامی ایام سال کتابخوانی را رواج دهند.

به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، فتح‌الله نوحیدلو، مدیر کنونی دارالفنون درباره راه‌اندازی کتابخانه در این مدرسه تاریخی گفت: «بنا به اینکه در حال حاضر عملیات مرمتی در بنای دارالفنون انجام می‌شود، ما نمی‌توانسیم برنامه‌ای برای هفته کتاب داشته باشیم اما از آنجا که دارالفنون بنای مهمی فرهنگی است کتابخانه‌ای برای استفاده علاقه‌مندان به مطالعه این کاربری را حفظ می‌کنیم.توجهیلو یاد کرد، بنا به اینکه این کتابخانه پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش یک کتاب‌های زیادی را در حوزه علوم تربیتی در اختیار دارد، کتاب‌های کتابخانه دارالفنون در حوزه تاریخ و تاریخ آموزش و پرورش خریداری می‌شودوی با بیان اینکه در حال حاضر کار خرید کتاب آغاز شده تعداد کتاب‌های خریداری شده را حدود دو هزار جلد عنوان کرد.

● مسابقه کتابخوانی پیامبراکرم(ص)

مسابقه کتابخوانی با موضوع پیامبراکرم(ص) در تاریخ ۲۲ آبان ماه جاری همزمان با روز کتاب و کتابخوانی در تهران برگزار شد.

مجتبی مهران فرستون نظارت و هماهنگی مدیریت آموزش شهروندی گفت: «خانه شهروند وابسته به مرکز آموزش سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران اقدام به برگزاری مسابقه کتابخوانی با موضوع پیامبراکرم(ص) در دو رده سنی کودکان و جوانان و بزرگسالان کرده است.»

وی افزود: «کتاب در نظر گرفته شده برای رده سنی کودکان، کتاب «حضرت یوسف(ع)» و کتاب در نظر گرفته شده برای رده سنی جوانان و بزرگسالان کتاب «شیوه رفتار و سلوک پیامبر با کودکان» است که داوطلبان باید آنها را مطالعه کنند.»

● حامیان نسخ خطی تقدیر می شوند

در هفتمین دوره آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی ۲۲ نفر برای دریافت جایزه در رشته های مختلف برگزیده شدند. سیدمحمدعلی ابهری رئیس کتابخانه مجلس گفت: «در سال های اخیر توجه مردم و مسئولان به حفظ و نگهداری نسخ خطی در کشور بیشتر و وضعیت نسخ خطی به نسبت سال های قبل بهتر شده اما هنوز کافی نیست.»

وی افزود: برگزاری هفتمین دوره آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی نتایج مثبتی را به همراه داشته است که توجه مردم و مسئولان به حفظ و احیای میراث مکتوب ما بخشی از آن است.

ابهری هدف از برگزاری این همایش را رسیدن به تعامل نزدیک میان مسئولان و دست اندرکاران این حوزه برای توجه بیشتر به میراث مکتوب و فرهنگی کشورمان دانست.

● تجلیل از نسخه شناس فرهنگ اسلامی

مراسم تجلیل از دکتر عبدالله انواره نسخه شناس فرهنگ اسلامی در همایش حامیان نسخ خطی در کتابخانه مجلس شورای اسلامی برگزار شد.

این مراسم همزمان با دومین روز از هفته کتاب و کتابخوانی برگزار شد و در آن تمام آثار کتابی که از شهریور ۸۲ تا شهریور ۸۵ در زمینه نسخ خطی به چاپ رسیده در حوزه های ادیان، تاریخ، تاریخ علوم، فلسفه، حکمت، منطق و عرفان تقدیر به عمل آمد و از ۳۵ چهره در این عرصه تجلیل شد.

در پایان این همایش به برگزیدگان مصحح و حوزة نسخ خطی، فهرست نگاری، نویسنده برتر مقاله درباره متون کهن، مرمت کار برتر نسخ خطی، بهترین مجله ای که در طول سال در زمینه معرفی نسخه های خطی و فعالان این حوزه منتشر کرده است، ناشری که در طول یک سال کتاب در زمینه معرفی نسخه های خطی و فعالان این حوزه منتشر شده است، ناشری که در طول یک سال کتاب های منتشره خود را به این حوزه اختصاص داده است، بهترین برنامه رای دیوپی، بهترین برنامه تلویزیونی و بهترین پایان نامه تحصیلی در زمینه تحقیق درباره نسخه های خطی جوایزی اهدا شد. این مراسم در ۲۵ آبان ماه برگزار شد.

● رئیس جدید مرکز گسترش زبان فارسی منصوب شد

عباسعلی وفايي به عنوان رئیس جدید مرکز

گسترش زبان فارسی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی منصوب و مشغول به کار شد. وفايي پیش از این رابین فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ازبکستان بود. در کارنامه فرهنگی او علاوه بر تالیف چندین جلد کتاب و مقاله دانشنامه زبان و ادبیات فارسی در قرن بیستم ازبکستان نیز به چشم می خورد. رئیس جدید مرکز گسترش زبان فارسی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در حال حاضر عضو هیات علمی دانشگاه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبائی است.

● بیست کتابخانه عمومی در استان قم فعال است

بیست کتابخانه عمومی در سطح استان قم،

در اختیار اهل کتاب و مطالعه قرار دارد. در جلسه ای که با حضور انجمن کتابخانه های عمومی شهرستان قم و فرماندار تشکیل شد، مدیر کتابخانه عمومی استان قم با اشاره به فعالیت ۲۰ کتابخانه عمومی در سطح استان قم، این تعداد کتابخانه را با توجه به جایگاه شهر مقدس قم تکافی دانست و اظهار امیدواری کرد تا با تعامل فکری و فرهنگی دیگر نهادها وضعیت بهتری حاصل شود.

فریدونی گسترش کمی و کیفی کتابخانه های موجود، اشاعه فرهنگ کتاب و کتابخوانی در مناطق شهری و روستایی، شناسایی و احصاء مکان های مناسب برای راه اندازی کتابخانه و تجهیز و تعمیر بناهای موجود را از مهم ترین برنامه ها و اولویت های کاری انجمن کتابخانه های عمومی شهرستان برشمرد.

● آثار چاپ شده عمران صلاحی به چاپ می رسد

کتابی با نام «در یک زمستان» از مجموعه کارهای چاپ نشده عمران صلاحی به چاپ می رسد. این اثر شامل تعدادی از قطعات، شعرهای طنز، جدی و برخی آثار منتشر نشده صلاحی است که نشر نوید شیراز قرار است به مناسبت هفته کتاب آن را منتشر کند.

این شاعر قرار بود در زمان حیاتش بررسی هایش درباره طنز سعدی را در کتابی با عنوان «گفتار طرب انگیز» با کار یکا توهرای غلامحسین لطیفی به چاپ برساند که این اثر هم اکنون به همراه «کلک مرغابی» و شعرهای طنز برای بچه ها، از سوی موسسه گل آقا در دست انتشار است.

مجموعه شعر «در غبار برف» صلاحی هم توسط نشر ثالث به چاپ خواهد رسید. عمران صلاحی پیش از درگذشتش گفته بود که کتاب «تفریحات سالم» مجموعه ای از طنزهای

چاپ شده اش با جنبه روایی و داستانی را هم آماده نشر دارد.

● نمایشگاه کتاب پنجروزه نیمه آذرماه برگزار می شود

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان شمالی گفت: ۵۰۰۰ ناشر برجسته کشور برای عرضه محصولات خود در نمایشگاه بزرگ کتاب خراسان شمالی در نیمه آذرماه فراخوانده می شوند.

محمدرضا فتدی گفت: «در این نمایشگاه یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال بن کتاب نیز با تخفیف ۲۰ درصدی به مقاصبان عرضه می شود و علاوه بر این، ناشران کتب خود را با ۱۰ درصد تخفیف به خریداران عرضه خواهند کرد.»

این مسئول فرهنگی برپایی نمایشگاه تخصصی کتاب دفاع مقدس و راه اندازی کتابخانه تخصصی دفاع مقدس یا تجهیز کتابخانه های مدارس و حوزه ها، برپایی نشست های تخصصی حوزه کودک و نوجوان، تجلیل از پاسداران اهل قلم و خادمان نشر، برگزاری مراسم کتاب سال استان و معرفی کتب برتر استان را از عمده برنامه های چهاردهمین دوره هفته کتاب استان خراسان شمالی اعلام کرد.

● یکصدمین سالگرد تولد نیاپوشیح

آیین گرامیداشت یکصدمین سالگرد تولد «نیاپوشیح» ۲۱ آبان ماه با حضور شاعران، هنرمندان، استادان، دانشجویان و مسئولان محلی در تالار اجتماعي اداره فرهنگ و ارشاد شهرستان نور برگزار شد.

«سید خلیل حسینی» رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان نور در این مراسم خواستار شد تا این شاعر پرآوازه و صاحب نام ایران بیشتر به نسل جوان شناسانده شود. پیتر نیاپوشیح در سال ۱۳۲۲ طی آیین باشکوه ای با این پایه به تهران به خانه اجدادی او در روستای پوش واقع در ۲۱ کیلومتری شهرستان نور منتقل شد.

● انتشار کتاب

«مجموعه نشست های قضایی» کتاب مجموعه نشست های قضایی، قضات سازمان قضایی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به همت اداره کل حقوقی معاونت قضایی و حقوقی سازمان قضایی نیروهای مسلح تهیه و تدوین و منتشر شد. این کتاب به مطالب مطرح شده در ۱۷۳ نشست قضایی سازمان های قضایی سراسر کشور با موضوع آیین دادرسی کیفری در کشور اختصاص دارد.

برخی از فصل های این کتاب ۱۸ فصلی شامل: شایطین، تحقیقات مقدماتی، صلاحیت و... است. این کتاب ماه برگزار شد.

● منتقدان فرهنگ در نشست اهل اندیشه

کتاب «منتقدان فرهنگ» در سومین نشست اهل اندیشه ادب و هنر با موضوع مفهوم فرهنگ به معنایی که روشنفکران، اندیشمندان و نویسندگان انگلیسی از نیمه دوم قرن نوزدهم تاکنون به کار برده اند، مورد بررسی قرار گرفت. در این جلسه یوسف آبادزی، غلامحسین ابراهیمی دینانی، احمد سمعی و شیوا موجد به بررسی این کتاب پرداختند. منتقدان فرهنگ اثر لری جانتسون است که توسط خبیا موجد ترجمه شده است.

● بزرگداشت علامه طباطبائی

در آستانه بیست و پنجمین سالروز درگذشت آیت الله علامه طباطبائی، میزگرد فلسفه طباطبائی، با حضور غلامحسین ابراهیمی دینانی و غلامرضا اعوانی برگزار شد که به بررسی شخصیت و آثار علامه طباطبائی پرداختند.

این نشست ساعت ۱۴ روز سه شنبه ۲۳ آبان ماه در تالار شهید مفتاح دانشگاه الهیات دانشگاه تهران و از سوی انجمن علمی این دانشگاه برگزار شد.

● بزرگداشت جلالزاده برگرزاند

در حاشیه مراسم یادشده همچنین برخی کتاب های علامه طباطبائی به نمایش گذاشته شد. علامه طباطبائی صاحب تفسیر المیزان سال ۱۳۸۱ در شهر تیریز متولد شد و ۲۲ آبان ۱۳۶۰ دیده از جهان فرو بست که این روز در تقویم رسمی کشورمان به نام روز بزرگداشت وی به ثبت رسیده است.

بزرگداشت سیدمحمدعلی جمالزاده، پدر داستان نویسی ایران، ۲۱ آبان ماه در خانه هنرمندان ایران با حضور و سخنرانی سفیر سوئیس در ایران، محمود دولت آبادی، محمد شکرچی زاده، میثرا البانی و علی دهباشی برگزار شد.

در این جلسه علی دهباشی، محمود دولت آبادی و میثرا البانی از سخنرانان بودند.

● نشان پنجم، نقد شد

در ادامه سلسله نشست های نقد و بررسی بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس این بار کتاب «نشان پنجم» نوشته حسین فناخی مورد نقد و بررسی قرار می گیرد.

کتاب «نشان پنجم» نگاهی به زندگی شهید بدالله کلهر است که حسین فناخی آن نوشته و نشر شاهد سال گذشته به چاپ رسانده است. این کتاب در ادامه نشست های نقد و بررسی معاونت ادبیات بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس با مدیریت خسروباختی نقد و بررسی شد. جلسه نقد ۱۲ آبان ماه برگزار شد.

● بانک اطلاعاتی ادبیات کودک ایران راه اندازی شد

ایرانک بانک نخستین اطلاعات فرهنگ و ادبیات کودکان ۱۱ آبان ماه در مراسمی در خانه هنرمندان راه اندازی شد. ایرانک بانک یک بانک اطلاعاتی در ایران است که اطلاعاتی درباره زندگی، آموزش و پرورش، بهداشت، هنر و ادبیات کودکان ایرانی در دسترس همگان قرار می دهد. بانک اطلاعات فرهنگ و ادبیات کودکان ایران بر پایه یافته های اطلاعاتی موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان پایه گذاری شده است.

پستخوان جهانی

مهدی جدی نیا

پرفروش ترین کتاب های دنیا در هفته ای که گذشت

نگاه ویتترین به سیاست و روانشناسی

موفقیت در شرکت های بزرگ است توسط مایک موریسون نوشته شده است. محتوای این کتاب چگونگی اجرای اصول مدیریت در شرکت های کلان و استفاده عملی از تجربیات کارمندان و بهره‌مندی از همکاری کارکنان است. این کتاب که با مینا قرار دادن کارکرد شرکت تویوتا روایت خود را آغاز می‌کند سعی کرده آن سوی برگ در هر قسمت با مثال عملیاتی، نتیجه را به خواننده منتقل کند.

توقف در قاطع کتاب

«قاطع» عنوان رمان پرفروش دیگری در هفته قبل بود که مجموعه‌ای از سید خرید کتابخوان‌ها را به خود اختصاص داد. این رمان ۱۹۸ صفحه‌ای به قلم جیمز پاترمون که به قلمی در حدود ۲۰ دلار عرضه شده است بنا به نظر منتقدان از شخصیت‌پردازی بسیار قوی بهره می‌برد و عمده موفقیت آن را می‌توان در کاراکترهای پرداخته شده در این رمان یافت.

کتاب «جاده» عنوان کتاب پرفروش دیگری در این هفته به قلم کورنک مک کاتزی است که در زمینه ادبیات صدر فروش را به خود اختصاص داده است. این کتاب که بنا به نظر بسیاری از منتقدان بسیار سیاه است به طرح سوالی در زمینه غیر، شر، انسان و دلالت در قالب شعر سپید پرداخته است.

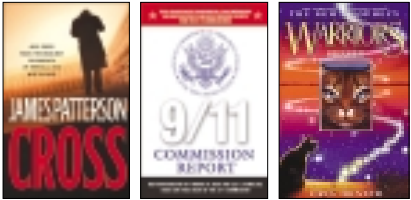
زندگی نامه پرفروش

«من ناشیام تو هم نیستی» عنوان کتابی بود که همچنان فروش خود را در هفته‌های گذشته تداوم بخشید. این کتاب به قلم ملبینا فی گرین که در ده

پیروزی دموکرات‌ها در انتخابات اخیر آمریکا و بالا گرفتن گفتمان‌های سیاسی در عرصه داخلی ایالات متحده و برخی دیگر از نقاط جهان به خصوص در بریتانیا باعث شد اوایل هفته گذشته، کتاب‌های سیاسی فروش خوبی را تجربه کنند در حالی که عرضه کتابی بسیار خوب و کارآمد از موسسه لایف باعث شد تا کتابخوان‌ها از سیاست‌بازی‌ها و کشمکش‌های مربوط به آن فارغ شوند.

پرفروش‌ترین کتاب هفته گذشته در سایت کتاب بازراند نویل. کتاب ارزانی از انتشارات لایف با عنوان «پازل تصویر» است. کتاب پازل تصویر در هفته اول تا مرز چاپ مجدد پیش رفته است. این کتاب که تفریح مورد علاقه بسیاری از سالمندان و زنان خانه‌دار است. مجموعه‌ای از تصاویر جوهرچین همراه با یافتن خطا در عکس‌ها را به مخاطبان ارائه کرده است. این کتاب ۱۹۲ صفحه‌ای ۸ دلار قیمت دارد.

کتاب «شما در رژیم» که راهنمای عملی انجام رژیم برای افراد و شمار می‌رود برای اولین بار است که به بررسی و ارائه راه‌حل درباره رژیم مثل اینکه چرا بعضی مالتا نمی‌شوند! برخی رژیم‌ها برای بعضی افراد کارآمد نیست؟ و چه رژیمی برای چه بدنی مناسب است می‌پردازد. این کتاب که مجموعه مطامعات و بررسی‌های علمی و پزشکی در باب رژیم است، توسط مایکل آر رویزن نوشته شده و توسط انتشارات سلامت

و دارو (علت‌اند مدیسین) به بهای کمتر از ۲۰ دلار به فروش می‌رود.

استقبال خوانندگان متروا، آتش وحشی»
آتش وحشی» عنوان دیگر رمان پرفروش هفته گذشته با قلم نلسون امیل است که به داستان زندگی عده‌ای جوان ماجراجوی می‌پردازد که در زندگی روزمره گرفتار خود می‌شوند که... این رمان که در ۲۲۰ صفحه عرضه شده با استقبال خوبی در میان خوانندگان کتاب‌شماره شده است.

«من عزیز به قلم نیکلاس اسپازک عنوان رمان دیگری است که در این هفته با استقبال خوبی از سوی خوانندگان و منتقدان روبه‌رو شده است.

این رمان اجتماعی که زندگی جمعی یک خانواده گرم ساکن یک مزرعه را روایت می‌کند، پیش از آنکه مورد توجه خوانندگان قرار گیرد با استقبال منتقدان روبه‌رو شد. بسیاری از منتقدان معروف و صاحب‌نام در نشریات، با مورد توجه قرار دادن این رمان، آن را واجد ارزش‌های انسانی و داستانی عالی برشمردند.

کتاب آن سوی برهه کتاب‌ها در استقبال دیگری بود که در ده کتاب‌های غیر داستانی با استقبال خوبی از سوی مخاطبان مواجه شد. این کتاب که بازنوایی

هیلث‌اند مدیسین چاپ شده، به تصویر کشیده می‌شود.

«کپی‌کار» که به مناسبت دهمین سال انتشار این کتاب مجدداً تجدید چاپ نیز از فروش بسیار خوبی در هفته گذشته برخوردار بود با تیراژ کویلیا نوشتن مقدمه‌ای جدید به مناسبت دهمین سال عرضه این کتاب روح تازه‌ای به این کتاب دمیده است و همین باعث افزایش فروش کتاب مذکور شده است. عرضه نخستین چاپ، اگشتن مرغ مقده نیز اتفاق قابل توجه دیگری بود که در این هفته رخ داد این کتاب که طرفداران بسیاری در سراسر جهان دارد تا کنون به ۱۰۰ زبان مختلف ترجمه شده و سال‌هاست که در سراسر دنیا تجدید چاپ می‌شود.

عروضه مجدد زمانی جدید پس از ده سال توقف از نوشتن توسط ریچارد فورد رمان نویسنده صاحب سبک و برنده جوایز مختلف ادبی به خاطر کتاب روز استقلال اتفاق جالب توجه دیگری برای کتابخوان‌های انگلیسی زبان بود. کتاب «گستره زمین» که زمانی قابل توجه است به بهای ۲۶ دلار در اواسط هفته گذشته به بازار عرضه شد.

روانشناسی اجتماعی می‌تازد

معماری شادمانی، کتاب پرفروش دیگری در هفته گذشته بود که در حوزه روان‌شناسی اجتماعی همچنان توانست رتبه اول خود را در طول سه هفته گذشته حفظ کند. این کتاب که به تأثیر ساختمان‌ها، طراحی داخلی، چیدمان منازل و ادارات و تأثیر آن بر روحیه افراد می‌پردازد با ارائه مثال‌هایی عملی و تصاویرهای عملیاتی تلاش دارد تا محیط‌های کار و زندگی را برای مخاطبان و خوانندگان مطبوع تر جلوه دهد. آلن، دیویون نویسنده این کتاب ۱۵۰ صفحه‌ای است و پابلیشرز ویکلی ناشر آن است.

اما کتاب «به خاطر یک روز بیشتر» در هفته قبل نیز فروش خوبی را تجربه کرد. این رمان قوی به قلم میج آلوم روان‌نگار داستان مردی خود را با مادر مرده‌اش حفظ کند این کتاب که توسط هایپر یون منتشر شده در طول یک ماه همچنان با استقبال خوبی روبه‌رو بوده است.

در حوزه کتاب کودک، کتاب تصویری «موم‌شده» که به روان‌شناسی کودک برای کودک است از آثار پرفروش هفته قبل به‌شمار می‌رود. این کتاب که توسط کمونی استیوکت نوشته و پورت هلن کوپین آن را تصویرسازی کرده است و به کودکان می‌آموزد که هر چیزی را پنهانی است و چگونه باید با این پایان کنار بیایند.

«طبیعی که تو به دنیا آمدی» عنوان کتاب

جالب توجه دیگری است که هفته گذشته گیشه کتاب‌های کودک را تصرف کرد. این کتاب شعر که با تصویرسازی‌های متعدد ارائه شده به بیان شادمانی والدین از تولد فرزندشان می‌پردازد.

«کرم ابریشم گرسنه» توسط اریک کارل نیز کتاب خوبی بود که در هفته قبل فروش قابل توجهی را به خود اختصاص داد. اجین لشران کودک بریتانیا این کتاب را واجد ارزش‌های خوبی برای کودکان عنوان کرده است در حالی که میوه پدیده به قلم آنه گورتن نیز کتابی جالب برای کودکان ارزیابی شد.

«دنیا مسطح است» عنوان کتاب تاریخی بسیار موفق بود که به قلم توماس فریدمن عرضه شده کتاب «گستاشی» نیز هم‌زمان با شکست جمهوری خواهان در انتخابات کنگره بسیار فروش کرد. این کتاب که به بررسی سیاست‌های دولت بوش و نقد آن می‌پردازد، با اقبال خوبی از سوی کتابخانه‌های سیاسی مواجه شد.

در بازار کتاب‌های فرانسه زبان رمان ۳۶۵۰ روزه همچنان در صدر فروش باقی ماند در حالی که کتاب‌های سیاسی خاطرات ژاک شراک، روز و شمار سیاست و گاندی، آگویی سبقت را از کتاب‌های غیر علمی دیگر ربودند. کتاب «بی مسئولیت» به قلم ژاک شراک که به زندگی سیاسی ژاک شراک از سال ۱۹۹۵ میلادی تا ۲۰۰۷ می‌پردازد کتابی بسیار خواندنی درباره سیاست فرانسه در بعد داخلی و بین‌المللی است. این کتاب ۱۸۰ برویوی در ۲۰۵ صفحه توسط نشر گولنگر عرضه شده است.

ترجمه فرانسه «هری پاتر» کتاب هفتم و نیکلاسی کوچولو نیز همچنان در صدر فروش کتاب‌های فرانسه زبان هفتمه باقی ماندند. اما در بازار نشر به زبان آلمانی رمان «بیمار» به قلم کاتزن باخ همچنان با استقبال خوبی روبه‌رو بود. رمان «عقش کشش» به قلم فرانک شاترینگ نیز رمان پرفروش بسیار خوبی بود که هفته قبل قفسه کتاب آلمانی‌ها را به خود اختصاص داد در حالی که کتاب آشنیزی افشاک نیز «ایر» نیز همچنان پرفروش باقی ماند.

زندگی سیاسی گره‌دهنده روز و نیز با کسب سه ستاره از چهار ستاره فروش به عنوان کتابی پرفروش در حوزه زندگی سیاستمداران جای گرفت. نسخه ساده دست دوم این کتاب گردشی معادل کتاب هفتم هری پاتر به زبان آلمانی شد. در حالی که کتاب «عطر» با تاریخ قلم در میان کتاب‌های دست دوم اینترنتی به زبان آلمانی حائز رتبه اول فروش شد.

ماجرای یارانه کاغذ از جلسه ۱۳ تیر ۱۳۸۵ که در آن هیئت دولت پیشنهاد شماره ۲۸۹۷/۱ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۸ وزارت بازرگانی در خصوص اصلاح نظام پرداخت یارانه و قیمت گذاری کاغذ چاپ، تحریر و روزنامه را مورد بحث و بررسی قرار داد شروع نشده بود، اما این جلسه فرجامی بود بر یک پایان پابان سه دهه اعطای یارانه دولتی و سر آغاز حذف یکی از جنجالی ترین یارانه های دولت در حوزه فرهنگ، اما این همه داستان نیست.

حذف یارانه کاغذ این روزها از خبرهای مهم حوزه فرهنگ است. همزمان با اعلام حذف یارانه دولت به کاغذ تحریر بهای این کالا به ناگهان شاهد افزایش ۲۲ درصدی بود. اتفاقی که موجب اعلام نگرانی ناشران شد. اما بلافاصله پس از این ماجرا رئیس اتحادیه صنعت کاغذ و مقوا اعلام کرد: افزایش قیمت کاغذ ناشی از فعالیت دلالتان و سودجویانی است که از فرصت پیش آمده بهره گرفته اند و با بهانه فرار دادن حذف یارانه ها بهای کاغذ را افزایش می دهند.

داوود رحیمی زاده - رئیس اتحادیه صنعت کاغذ و مقوا، در این باره به خبرنگار ما گفت: سازمان تعزیرات حکومتی پس از برداشتن یارانه کاغذ، باید به شکل فعال تری نظارت بر بازار را دنبال کرده و با دلالتان کاغذ برخورد کند. انتظار فعالان صنعت کاغذ و مقوا از مسئولان سازمان تعزیرات حکومتی این است که با برهم زدن گان روند فعالیت های اقتصادی سالم در عرصه کاغذ که یکی از کالاهای استراتژیک است، برخورد کرده و مانع از رواج دلالتی در این عرصه شود. وی همچنین در مورد نحوه تعیین قیمت کاغذ گفت: بهای کاغذ بر اساس قیمت های جهانی به اضافه بهای حمل تا بندر ایران چیزی در حدود ۲۰ هزار تومان هر بند خواهد بود. بهای کنونی ۳۰ هزار تومانی برای هر بند کاغذ قیمتی است که در نتیجه فعالیت دلالت ها در بازار بوجود آمده است.

در مجموع فعالان صنعت کاغذ پیش از همه از اعلام خبر حذف یارانه از کاغذ ابراز خوشحالی کردند و این موضوع در گفتگوها و اظهار نظر های افراد مختلف این صنعت نمود یافته است.

حذف یارانه کاغذ

موجب حذف رانت خواری می شود

نایب رئیس اتحادیه صنعت فروشندگان کاغذ و مقوا با اشاره به حذف یارانه کاغذ از سال آینده، گفت: این امر موجب حذف رانت خواری شده و بازار کاغذ متعادل خواهد شد. او با اشاره به مثبت خواندن سیاست آزاد سازی قیمت کاغذ گفت: در این میان اگر قرار باشد یارانه ای ارایه شود باید به کتاب پرداخت شود. در حال حاضر قیمت هر جلد کتاب در بازار بسیار بالاست و چنانچه یارانه کاغذ به کتاب ارایه شود موجب چاپ و ارایه کتاب با قیمت نازل تری می شود. طی ۲۷ سال تصدی دولت ورامر کاغذ، جز ضرر هیچ چیزی عاید بازار کاغذ نشد.

با خرید کتاب از ناشران و فروش با تخفیف به مخاطبان

یارانه کاغذ به جیب کتابخوان ها می رود

۴- با ورود انواع کاغذ ناشر می تواند کاغذ دلخواه و مناسب برای هر کتاب را انتخاب کند.
۵- ناشران را از بوروکراسی کنونی در تخصیص کاغذ خلاص می کند.
۶- مانع از نوسان جریان کاغذ و وارد شدن ضرر و زیان به ناشران می شود.
۷- میزان مصرف کاغذ، قیمت کتاب و آمارهای این حوزه را واقعی می کند.
۸- زمینه رشد ناشران واقعی را فراهم کرده و موجب شکوفایی نشر می شود.
۹- با افزایش انگای ناشران به خود، ضریب

اما با آزاد سازی قیمت آن وضعیت بازار بهتر خواهد شد.
به گفته وی، با حذف یارانه کاغذ علاوه بر اینکه بازار کاغذ مطلوبتر می شود، رقابت میان تجار در نتیجه عرضه و تقاضا متعادل تر خواهد شد. با آزاد سازی کاغذ به علت به خطر نیفتادن سرمایه وارد کننده، کاغذ با قیمت ارزان تری در بازار عرضه می شود چرا که بخش خصوصی با سود کمتر کاغذ را به بازار تزریق خواهد کرد.
نایب رئیس اتحادیه صنعت فروشندگان کاغذ و مقوا خواستار حذف ۴ درصد تعرفه واردات کاغذ تحریر شد و تصریح کرد: چنانچه تعرفه گمرکی کاغذ تحریر همانند آهن و فولاد حذف شود قیمت هر بند کاغذ حداقل دو هزار تومان کاهش خواهد یافت.

امینتی شعلی آنها را بالا می برد.
۱۰- می تواند امکانی برای وصل بازار کتاب ایران به بازار جهانی کتاب ایجاد کند
۱۱- هر چند قیمت کاغذ در بازار آزاد مقداری از قیمت دولتی کنونی آن بیشتر می شود ولی این افزایش تاثیر خیلی زیادی بر قیمت کتاب نخواهد گذاشت.
۱۲- حلالا با تحقق این امر بخش خصوصی به یکی از اهداف خود در زمینه تولید و نشر کتاب رسیده است.

روند دریافت کاغذ چگونه بود ؟

ناشران پس از این که مجوز کتاب را می گرفتند،

دستور العمل حذف یارانه کاغذ

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۲۸ تصمیم هایی به شرح زیر اتخاذ کرد:

- ۱- انواع کاغذ چاپ، تحریر و مطبوعات از زمان اجرای بند ۴ این مصوبه، از فهرست کالاهای مشمول قیمت گذاری خارج می شوند.
- ۲- کمیسیون ماده یک قانون مقررات صادرات و واردات مکلف است نسبت به تنظیم تعرفه کاغذ وارداتی اقدام کند به نحوی که ضمن ایجاد رقابت بین کاغذ تولید داخلی و کاغذ وارداتی، حمایت منطقی از تولید کنندگان و مصرف کنندگان نیز به عمل آید.
- ۳- از زمان اجرای بند ۴ این مصوبه، پرداخت یارانه ریالی به روش فعلی، به وارد کنندگان و تولید کنندگان، به جز موارد تصریح شده در این مصوبه لغو می شود.
- ۴- روش پرداخت یارانه فرهنگی به شرح زیر تعیین می شود:
- ۱- ۴-۱ از ابتدای سال ۱۳۸۶ یارانه مربوط به کتاب های درسی به صورت نقدی از طریق وزارت آموزش و پرورش در اختیار تولید کننده کتاب های مذکور قرار خواهد گرفت و تولید کننده مجاز است از محل تولید داخل یا واردات نسبت به تامین کاغذ مورد نیاز اقدام کند.
- ۲- ۴-۲ از ابتدای سال ۱۳۸۶ یارانه تهیه و توزیع کاغذ تحریر دفترچه مدارس، خیل رفیق ۱۳۹۱-۱۳۹۰ بدون بودجه سال جاری به صورت نقدی در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می گیرد تا با شناسایی مدارس دانش آموزان

عصر روز دوشنبه بیست و دوم آبان ماه جمعی از اهل قلم، فرهنگ، علوم هنر و رسانه‌های ملی جمهوری اسلامی ایران گرد هم آمدند تا برای ششمین سال متوالی شاهد دای احترام به ۲۴ نفر از خدمتگزاران فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی باشند. در این همایش که با رویکردی بین المللی برگزار شده بود علاوه بر تجلیل از چهره های ماندگار فرهنگ، علم و هنر از دکتر سیدعلی یوسفی کانیوف ایران شناس روسی نیز به پاس خدمات شایسته اش تقدیر ویژه شد و از وزیر نیرو به دلیل تلاش های سازنده و رازنخاه متوجهش در کار سد سازی تقبیر به عمل آمد.

رئیس ستاد بزرگداشت چهره های ماندگار ایران اسلامی به قلم های علم و معرفتی اندیشه

مجرى این همایش در ابتدا از رضا پور حسین، رئیس ستاد بزرگداشت چهره های ماندگار خواست تا برای ایراد سخنرانی به پشت تریبون نیاید و درباره جزئیات همایش سخن بگوید. پور حسین در ابتدا به سعتت جمهوری اسلامی ایران در عرصه های جهانی کرد. به باور رئیس ستاد بزرگداشت چهره های ماندگار ایران اسلامی با تجربه اندوزی و قدرتی از برگان و دانشمندان خوشی و میدان داری جوانان مومن و تیزهوش، هفتاد و نه قلم های علمی و شکستناپذیر علمی و بسط گسترده مرجعیت علمی و ایجاد قطبهای علمی و پژوهشی را دارد و چون به برکت انقلاب اسلامی در مرصه خودباوری ملی قرار گرفته است، این حرکت عظیم را با انگیزه ای صاف و همتی والا به پیش خواهد برد.

پور حسین افزود، حرکت به سوی فتح قله های علم و دانش اندوزی بر ستر استقلال آزادی به منزله هدیه شهیدان و تلاش در صحنه های سخت علمی حاصل شده و آسان بدست نیامده است.

دبیر همایش چهره های ماندگار؛ اجتماع چهره های ماندگار تشانگي اقتدار ملي است

پس از نمایش تیزر چهره های ماندگار توسط سخنان دکتر محمود اسعدی، دبیر ستاد همایش چهره های ماندگار رسید و گزارشی از چگونگی و اهداف همایش.

اسعدی همایش چهره های ماندگار را نوعی یادآوری و زودنگان ایرانی فراموشی دانست و قرار گرفتن در کنار آفتابوس پیامبرانی که پیام اصلی شان ایمان و دانش و عشق بوده است.

به گفته دبیر این همایش اجتماع چهره های ماندگار نشانگر اقتدار ملی است که در جهان امروز در مرصه علم، لایحه و هنر می درخشند و در چهره های ماندگار (همایش ششم) تنها نمونه ای هستند. از میان صدها دانشمند و استاد و صاحب نظر که از سوی دانشگاهها، فرهنگستان ها و انجمن های علمی کشور پیش نهاد شده است.

او در پایان سخنانش از حذف چند گرایش و افزوده شدن گرایش هایی نو در این دوره از معرفی چهره های ماندگار خبر داد و گفت: دتر

این دوره و فنون کاربردی بیشتر مورد توجه واقع شده اند.

دکتر رضا داوری
با علم می شوی جهان را آباد کرد

پس از یک هماهنگی از زندگی استاد جمشید مشایخی، سهیل محمودی از دکتر رضا داوری اردکانی رئیس فرهنگستان علوم برای سخنرانی دعوت کرد.

اشاره به اهمیت علم در زندگی انسان ها مدخلی برای سخنرانی داوری بود تا بر این باور خود مصرر باشد که در سابقه تمدن ایران، علم بسیار عزیز و گرامی بود و فرهنگ ما، فرهنگ تجلیل و تعظیم علم است و باید آن را حفظ کرد.

به گفته وی با علم می شود جهان را آباد کرد و یا بر عکس جهان را به واهی از بین برد.

داوری هفتاد است که باید در داخل کشور به دنبال علمی باشیم که ما را به توسعه برساند و اگر اینگونه نباشد این علم صنعتی است و دانشمندان باید به دنبال علمی باشند که ریشه در زمین داشته باشد و بتوان آن را آبادی کرد و پرو بال داد.

داوری، علم را جهانی و بین المللی دانست و بر این باور بود که مادر تحقیقات و پژوهش های جهانی شرکت می کنیم اما این علم نباید فقط در یکجا جمع شود. در دهایی امروز سهم گروهی از علم بیشتر و سهم گروه دیگری کمتر است که این جهانی بودن علم را نقض می کند.

او فراز با مهاجرت مغز ها را در بخش دیگری از سخنانش مورد بحث قرار داد و متأسف بود که بسیاری از دانشمندان در اینجا پژوهش می کنند و برای صدیق آن آثار و پژوهش های خود را به جای دیگری می برند. او این رویکرد را نوعی فرار مغزها دانست و از دانشمندان ایرانی خواست تا به پژوهش هایی بپردازند که کشور برای توسعه و پیشرفت به آن نیاز دارد.

رئیس فرهنگستان علوم ایجاد نظم و هماهنگی بین علوم را مستدام ارچگاری به علوم انسانی دانست و بر این باور بود که علوم انسانی باید ریشه بداند تا اولویت های پژوهشی را به دیگر حوزه ها یاد آوری کند.

داوری سخنانش را اینگونه پایان داد که ایران امروز مشکلات بزرگ اقتصادی، اجتماعی دارد و این مسائل باید به کمک دانشمندان حل شود و معتقد بود که اگر این وحدت، همگاری و هماهنگی بین همه دانشمندان و اهل علم فراهم نشود، با مشکلات مضاعفی مواجه خواهیم بود.

رئیس ستاد بزرگداشت چهره های ماندگار ایران اسلامی به قلم های علم و معرفتی اندیشه

پس از نمایش تیزر چهره های ماندگار توسط سخنان دکتر محمود اسعدی، دبیر ستاد همایش چهره های ماندگار رسید و گزارشی از چگونگی و اهداف همایش.

اسعدی همایش چهره های ماندگار را نوعی یادآوری و زودنگان ایرانی فراموشی دانست و قرار گرفتن در کنار آفتابوس پیامبرانی که پیام اصلی شان ایمان و دانش و عشق بوده است.

به گفته دبیر این همایش اجتماع چهره های ماندگار نشانگر اقتدار ملی است که در جهان امروز در مرصه علم، لایحه و هنر می درخشند و در چهره های ماندگار (همایش ششم) تنها نمونه ای هستند. از میان صدها دانشمند و استاد و صاحب نظر که از سوی دانشگاهها، فرهنگستان ها و انجمن های علمی کشور پیش نهاد شده است.

او در پایان سخنانش از حذف چند گرایش و افزوده شدن گرایش هایی نو در این دوره از معرفی چهره های ماندگار خبر داد و گفت: دتر

دبیر همایش چهره های ماندگار تشانگي اجتماع چهره های ماندگار تشانگي اقتدار ملي است

پس از نمایش تیزر چهره های ماندگار توسط سخنان دکتر محمود اسعدی، دبیر ستاد همایش چهره های ماندگار رسید و گزارشی از چگونگی و اهداف همایش.

اسعدی همایش چهره های ماندگار را نوعی یادآوری و زودنگان ایرانی فراموشی دانست و قرار گرفتن در کنار آفتابوس پیامبرانی که پیام اصلی شان ایمان و دانش و عشق بوده است.

به گفته دبیر این همایش اجتماع چهره های ماندگار نشانگر اقتدار ملی است که در جهان امروز در مرصه علم، لایحه و هنر می درخشند و در چهره های ماندگار (همایش ششم) تنها نمونه ای هستند. از میان صدها دانشمند و استاد و صاحب نظر که از سوی دانشگاهها، فرهنگستان ها و انجمن های علمی کشور پیش نهاد شده است.

او در پایان سخنانش از حذف چند گرایش و افزوده شدن گرایش هایی نو در این دوره از معرفی چهره های ماندگار خبر داد و گفت: دتر

همراه با ششمین همایش چهره های ماندگار

این چهره ها را به خاطر می سپاریم

جاودانگی دارند. اوایل ماندگاری عالمان را خدمت دانست که برای خاطر خدا به بشر می کنند. ضرغامی با اشاره به دانش متعهد در آموزه های دین اسلام آن را دانشی معرفی کرد که به سود خلق خدا، کار می کند و شعارهایی از قبیل علم برای علم، علم برای منافع شخصی، علم برای اعمال قدرت را از جمله مضادین نامورستی رویکردهای برخی از دانشمندان برشمره و معتقد بود که در این شعارها از عالم و علم استفاده ابزاری می شود.

به گفته وی تجلیل از چهره های ماندگار، به گفته ضرغامی با تحولات نباید مقابله کرد بلکه باید به سوی آن حرکت کرد. چهره های

عنوان کمال انسانی، برای انسان عزت، سعادت و مهارت می آورد و اگر غلبت جامعه انسانی پیشرفت به سوی کمال انسانی است، تجلیل از چهره های ماندگار هموار کردن راه پیشرفت جامعه اسلامی و انسانی است و ثمر و نتیجه این امر، مدرنیته علمی و عالم است.

البته به اعتقاد رئیس سازمان صدا و سیما پیشرفت مورد نظر ایران اسلامی کبی برداری از غرب نیست و بهره برداری از علوم دیگران امری پسندیده و مورد تأکید آموزه های دینی ما است.

عنوان کمال انسانی، برای انسان عزت، سعادت و مهارت می آورد و اگر غلبت جامعه انسانی پیشرفت به سوی کمال انسانی است، تجلیل از چهره های ماندگار هموار کردن راه پیشرفت جامعه اسلامی و انسانی است و ثمر و نتیجه این امر، مدرنیته علمی و عالم است.

البته به اعتقاد رئیس سازمان صدا و سیما پیشرفت مورد نظر ایران اسلامی کبی برداری از غرب نیست و بهره برداری از علوم دیگران امری پسندیده و مورد تأکید آموزه های دینی ما است.

ماندگاران همایش ششم

رشته معماری	رشته شیمی
استاد محمود ماهرالقش	دکتر آسانه صفوی
رشته وراثتشناسی	رشته زبان و ادبیات عرب
دکتر غلامعلی افروز	دکتر صادق آئینه وند
رشته زبان و ادبیات فارسی	رشته مهندسی برق
دکتر علی موسوی گرمزروی	دکتر کارول لوکنس
رشته ادبیات	رشته سد سازی
دکتر جلیل تجلیل	مهندس پرویز فتح
رشته دوبله	رشته فیزیک نظری
استاد احمد رسول زاده	دکتر هاشم رفیعی تبار
رشته اراثتشناسی	رشته اقتصاد
دکتر علی بابا حاجی زاده	دکتر محمد حسین تمدن
رشته موسیقی	رشته پزشکی
استاد محمد نوری	دکتر غلامرضا پورمند
رشته حقوق	رشته دامپزشکی
آیت الله عباسعلی عمیدزنجانی	دکتر علی اسامی
رشته خوشنویسی	رشته پزشکی
استاد بیدالله کابلی خوانساری	پروفسور مجید سمیعی
رشته زیان شناسی	رشته تعلیم و تربیت
دکتر علی محمد حق شناس	دکتر غلامحسین شکرهی
رشته سینما	رشته مکانیک
استاد جمشید شبانچی	دکتر منصور نیکخواه بهرامی
رشته مدیریت زقاری	رشته زبان و ادبیات فارسی
دکتر علی رضائیان	دکتر میخائیل بو گالیوف،

در جهت توسعه علمی را از مازومات رسیدن ایران به قله های افتخار دانست.

چهره ماندگار رشته فیزیک؛ تولید مقدمه جهانی شدن

پس از افسانه صفوی دکتر منصور نیکخواه بهرامی چهره ماندگار رشته شیمی به ایراد سخنرانی پرداخت. او برگزاری همایش چهره های ماندگار را ندای دانست که از سوی مسئولان به جوانان داده می شود تا بدانند که از تمام خدمتگزاران فرهنگ و علم تقدیر به عمل خواهد آمد. نیکخواه بهرامی دلیل اصلی جهانی شدن ادبیات کهن ایران را مولد بودن شاعرانی چون فردوسی و حافظ دانست و معتقد بود که رسیدن دیگر رشته ها به این ارجح و معتقد بود که حمایت از دانشمندان و اساتید دانشگاهها است. به گفته این فیزیکدان دانشمندان ایرانی از جمله بهترین اساتید رشته های مختلف در جهان هستند و در صورت ادبیتش به قله های افتخار علمی و یافتن موضع فکری در جهان امروز باید کاری کرد که دانشمندان این سرزمین مولد علم باشند و دیگر درگیر غم نان نشوند.

آخرین سخنران این همایش دکتر میخائیل بو گالیوف زانشتناس روسی و استاد کرسی زبان و ادبیات فارسی بود که از او کربان برای شرکت در این همایش دعوت شده بود. او سخنان خود را بر تجلیل از فرهنگ و هنر ایرانی متمرکز کرد و با تجلیل از اهالی فرهنگ جای خود را به سهیل محمودی داد متجربی این همایش از دکتر رضا داوری اردکانی رئیس فرهنگستان علوم، مهدیس عزت الله ضرغامی رئیس سازمان صدا و سیما، جهوری اسلامی ایران، رضا پورحسین رئیس ستاد پژوهشگاه چهره های ماندگار و محمود اسعدی دبیر این همایش برای اهدای جوایز دعوت کرد.

سخنرانی به پشت تریبون برو. او نیز سخنانش را بر ار جگرافی به اساتید متمرکز کرد و گفت: استادان بزرگترین خدمت را به جامعه ارائه می کنند چرا که با تدریس عمیق به دانشجویان، آینده این کشور را تضمین کنند. او معتقد بود که این دانشجویان زمانی استاد خواهند شد و طبعاً اگر دانشجویان علم را دقیق متوجه شوند، می توانند آن را به نسل آینده منتقل دهند و این توسعه ادامه پیدا خواهد کرد.

این چهره ماندگار با اشاره به نزدیک به سه میلیون دانشجوی با ذوق و باهوش در سراسر کشور از مسئولان خواست تا زمینه را طوری فراهم کنند که از این استعدادها استفاده و از هدر رفتن این هوش و ذکاوت جلوگیری شود تا بتواند کشور را پیشرفته داشت.

سمیعی مسأله علم در ایران را مسأله ای تاریخی بزرگ معرفی کرد و بر این باور بود که حرکت علمی از تاریخ کهن در ایران آغاز شده و نسل به نسل انتقال پیدا کرده و همچنان این حرکت در کشور ادامه دارد و آیندگان هم همین راه را ادامه خواهند داد.

به گفته این چهره ماندگار، هوش، ذکاوت و اطلاعات عظیمی که اساتید ادبیات و فلسفه در ایران دارند، در سراسر دنیا منتشر شده و جهانیان از آن استفاده می کنند. وی معتقد بود که چهره های ماندگار این دوره

لازمه ورود به عرصه های نو آوری را آزاد اندیشی دانست که مقام معظم رهبری بر آن تأکید زیادی دارند و تأکید کرده که راه اندازی کرسی های نظریه پردازی هم به آن کمک شایانی می کند.

به باور رئیس سازمان صدا و سیما در این راه از برچسب ها، کمی ظرفیت ها و تهمت ها هم نباید هراس داشت. در این راه اگر فرهنگ نقد تقویت شود، می تواند به همواری راه کمک کند.

ضرغامی در بخش پایانی سخنانش به عقب ماندگی علمی ایران در دوران پهلوی و قاجار اشاره کرد افزود: در چند سال اخیر دانشمندان ایرانی در زمینه علمی جهش خوبی داشته اند و تلاش های جدی برای جبران عقب ماندگی دوران گذشته در کشور انجام شده است.

او مخالفت هایی را که با جریان علمی کشور می شود ناشی از عدم تحمل موفقیت های بزرگ ایران از سوی دیگر کشورها دانست و اظهار امید واری کرد که امروز همه چیز برای پیشرفت علمی و فرهنگی در کشور مهیا و آماده است.

پس از سخنرانی رئیس سازمان صدا و سیما و بخش نماهنگی با صدای مرحوم فرهاد مهراد، مجری از دکتر سید علی موسوی گرمزروی دعوت کرد تا در این مراسم سخنرانی کند. اما

همه بر روی شانه استخوان ایستاده اندو برگزاری همایش چهره های ماندگار توسط سازمان صدا و سیما، تقدیر از افراد زحمتکش در راه علم است و این مسئله تشویقی برای جوانان ایرانی خواهد بود تا در راه علم قدم بردارند و برای سربلندی کشور خود کوشش کنند.

موسوی گرمزروی ترجیح داد که تنها به فرانت شعری اکتفا کند و جای خود را به محمد نوری بپردازد.

چهره ماندگار رشته مغز و اعصاب؛ اساتید دیروز؛ پشتوانه استادان امروز

به گفته سمیعی برگزاری چنین همایش هایی پیامی برای جوانان ما است تا بدانند کشور ما چه در داخل و چه در خارج، برای علم و عالم چه جایگاهی قائل است.

همه این ضعف‌ها و کمبودها در زمینه تحقیق و پژوهش به مسائل مادی برنمی‌گردد. اهل قلم و اهل علم اگر جایگاه خودشان را داشته باشند، وضع عوض نمی‌شود. این همه اهل قلم و دانشمندان ما که کتاب نوشته‌اند، مگر حمایت مالی می‌شدند؟ حمایت معنوی مهم‌تر از حمایت مادی است.

به اعتقاد شما حمایت معنوی هم از محققان صورت نمی‌گیرد؟

افتخارهام حمایت معنوی که بسیار ضروری است. صورت نمی‌گیرد. شما می‌بینید در دانشگاه‌ها آن کسی که تئیل و جواهر است و دست به قلم نمی‌برد و کتابی هم نمی‌نویسد، با کسی که یک عمر در حوزه‌های مختلف علم و دین و فلسفه قلم زده و زحمت کشیده، چه فرقی دارد؟ از چه امتیازی برخوردار است؟ مقالات و آثار من در ۲۰ کشور چاپ شده، اما من با آن کسی که در دانشگاه حتی یک مقاله ندارد چه فرقی دارم؟ ۲۰ مقاله به زبان فارسی می‌نویسد و انگلیسی دارم، بگذره ایرانی هست که عضو فرهنگستان کشور هم هستم، در اینجا چه امتیازی برام محسوب می‌شود.

شاعران ایرانی مثل حافظ، مولانا در اشعارشان، تاثیرات فراوانی از قرآن گرفته‌اند. همچنان که ناصر خسرو از قرآن تاثیر بی‌پروقت و شما در کتاب خود این را نشان دادید. تاثیر بی‌پرویی مولانا و حافظ در مفاسیه با ناصر خسرو و چه تفاوت‌هایی دارد؟

تفاوت به لحاظ تاثیر بی‌پرویی نمی‌بینم. تاثیری که کدام از این شاعران از قرآن گرفته‌اند، انعکاسش را در سبک و شیوه کارشان باید بررسی کرد. حافظ تاثیرش را در غزل‌های شورانگیز و زندهانه بیان می‌کند. مولانا تاثیرش را از قرآن در شیو معنوی و به صورت عرفانی نشان می‌دهد. ناصر خسرو هم در قضاایش تاثیرش را با بیان فلسفی ابراز می‌کند. این تفاوت معنایی قرآنی را به شکلی هنر مندانه در اشعارشان می‌آورد با شکافت کلامی قرآن. آن ناصر خسرو می‌گوید:

دکسی نمی‌خرد رقیب و سلسیل
روزی زوی زبون نهداند و همین
این شاعران قرآن را به خوبی می‌دانستند. فرض

کتیب‌فخرالدین اسعد گرگانی این آیه قرآن را کامل و دردمست ترجمه می‌کند: (آن‌الله علی کل‌ شیء، قدیر) توشنبیدی مگر گفتار دانا

که حرفی زد به هر چیزی توانا
در غرب فیلسوفان بزرگی مثل هایدگر علاوه فراوانی به شعر و هنر دارند. هایدگر بر شعر تراک را که نگاه می‌کنید، متعجب می‌شوید اما امروز در ایران کمتر اهل فلسفه به شعر علاقه نشان می‌دهند. به همین خاطر علاقه شما به شعر و تفسیرهایی که

در دانشگاه‌ها آن کسی که دست به قلم نمی‌برد و کتابی هم نمی‌نویسد باکسی که یک عمر در حوزه‌های مختلف علم و دین و فلسفه قلم زده و زحمت کشیده، نباید فرقی داشته باشد؟

می‌نویسید برای من جالب است.

ما حاج ملاحادی سبزواری ما داریم که علاوه بر اینکه فیلسوف بود، شعر هم می‌گفت. اما می‌خانه عشقیتم، گداییبی چند اعشش صلح کل و باقی همه جنگ است و جدل، عاشقان جمع و فرق جمع و پزیشانی چندند…»

استادان ما مثل ادیب نیشابوری شاعر بودند. دیوان آنهاهم چاپ شده است. استاد الهی قمشه‌ای مگر استاد فلسفه نبود؟ دیوان شعر دارد. وضع من با دیگران فرق دارد. تمام جویزگی که من گرفته‌ام، مربوط به طب اسلامی بود. کتاب «فیلسوف ری» من در سال ۱۳۷۲ کتاب درجه اول ایران شناخته شده «مصداق الطب» من در دوران آقای هاشمی

و فستجانی به عنوان بهترین کتاب سال انتخاب شد. **آقای محقق شما که در حوزه علمیه تا مرحله اجتهاد تحصیل کرده‌اید، چه شد که وارد دانشگاه شدید و دکتری خود را در رشته زبان و ادبیات فارسی گرفتید؟**
مگر کردم که در صورت باید به دانشگاه راه پیدا کنم و برای تدریس در دانشگاه هم ناگزیر بودم. مدرک دانشگاهی داشته باشم. من و دکتر بهشتی با هم وارد دانشگاه شدیم. از جمله طلبه‌هایی بودیم که گفتیم باید مدرک دانشگاهی بگیریم تا بتوانیم به دانشگاه خدمت کنیم. مگر پادشاه بیست چند سال قبل که وزیر علوم گفت اگر فردوسی یا ساعدی زنده بودند، آنها را هم به دانشگاه راه نمی‌دادیم؟ چون فکر می‌نشدند! افتاه همین طور است. اگر من و امثال من مدرک نداشته باشم، ما را هم به دانشگاه راه نمی‌دهند. آقای بدیع الزمانی کردستانی بزرگ‌ترین عربی‌دان این مملکت بود. شغل ایشان در دفتر پادگان کرمانشاه بود. شرح ایشان را ما در انجمن آثار و مفاخر فرهنگی چاپ کردیم. مردمی درجه یک که علمش از سواد و معلومات عربی اش از استادان دانشگاه‌الاهرم بالاتر بود. شغل این بود. آن وقت فکر می‌کنید اگر ما مدرک دانشگاهی نداشتیم ما را به دانشگاه راه می‌دادند؟ آقای عبدالحمید بدیع الزمانی کردستانی از مسلط‌ترین کسان به متون نظم و نثر عربی بود که من در عزم دیده بودم. من و دوست دیرینم آقای دکتر احمد مهدوی دامغانی، متون مهم عربی از جمله عقائد حبریی، و احسنه ابونام و «دیوان خبری» و بسیاری از تصانیف متفرقه از قبیل «لامئه العرب و لامئه العجم» و «دره بوسویری» را از نو دوباره قرائت خواندیم. مشکلاتی را که این شخص در ادب عربی برای ما حل کرد، بزرگ‌ترین استادان ادب عرب کشورهای عربی از محل آن عاجز بودند. لذا وقتی دانشگاه تهران اعلام کرد بود که دبیری برای تدریس ادبیات عرب لازم دارد و برای داوطلبان امتحان برگزار می‌کند، من و دکتر شهیدی و دکتر مهدوی دامغانی که از همه داوطلبان شاخص تر بودیم، از دکتر علی‌اکبر سیاس رئیس وقت دانشگاه خواستم که امتحان را لغو کند

دکتر مهدی محقق از سال‌ها تحقیق می‌گوید

من در شهر مشهد متفسر از بلاغ خراسان محل تربیت یک حضرت نام حجج امام رضا علیه‌السلام به دنیا آمدم. حلقه‌دار کوچک پنجه در محله چهارباغ بالاچلیبان بود و چه تسبیح پنجه از آن جهت بود که در انتهای کوچک پنجه‌ای سنگی بر دیوار نصب شده بود مردم به آن تکیه می‌جستند. شب‌های جمعه جمع روشن می‌کردند. در مجاورت خانه ما مکتبه میرزاچلیبی بود که مراسم حفظ و تکریم و عزاداری و روضه‌خوانی در آنجا صورت می‌گرفت. از خانه ما پنجاهی به حیاطی کوچک بازمی‌شد که مدخل کتیکه بود و پیرمردی مکتب‌دار در کتک آن درس می‌داد که زمره آنان برای من که مراحل چهار پنج سالگی را می‌گذراند نخستین درس به شمار می‌آمد. در همان زمان هادی‌قی مرحوم شمس‌الدین پوردهاد، حافظ درجه یک نهرانی در آن کتبه متر می‌رفت. من از پشت پام سخنان شیوایی

او را استماع و مستمعان طیفه او را نظاره می‌کردم. سال اول و دوم ابتدائی را در مشهد در مدرسه طیفه به مدیریت مرحوم سیدسبحان علمی و مدرسه معرفت به مدیریت مرحوم شیخ مهدی نظام‌طلی کریم‌شش‌سال بود که واقعاً خوین مسجد گورشنه مشهد شرح داد. هنوز صغیر گزلبه‌هایی که در باقعه زینکی می‌شد، در گوش طین‌انداز است. خصوصاً که این واقعه صفاد با پنهان شدن پدرم، زیوار اول از کاشانی بود که در آن شب در همان مسجد به شعر مرتف بدایرم در سال ۱۳۱۷ پس از سه سال و ده روز از زدنان بیرون آمد و خانواده ما پس از مدتی طرلائی میان نرس و امید به تهران آمد. چون پدرم متوجه اشدنیر بود و درآمدی برای خانواده نداشت، سرگردانی پدر برای تغییر معانی و بی‌اطلاعی او از تشریفات نام‌نویسی، رفتن ما

را به مدرسه به توفیق انداخته تا آنکه مرحوم حاج محمدصادق جلال‌قلی‌کی که خود آموزگار دبستان فرهنگ واقع در حوالی خیابان سیروس بود، این امر را به عهده گرفت. سال ۱۳۲۱ را در دبیرستان مرحوم به پهلوی واقع در خیابان ری شدم و این مغفان بود با زمانی که پدرم در سال اول در کارگاه کارزایی مشغول شده بود. با یک تصمیم ناگهانی در نیمه بهمن همان سال اول درس را رها کردم و به بازار روی آوردم. دو سه سالی به شاکردی مغازه و تحصیلاری نجاشه‌خانه اشغال روزم که دو جوخه دفاعی مرا از بازار و کسب و تجارت منصرف ساخت. کتاب جامع المقدمات را برداشتم و به مدرسه خیابان مروی آمدم. سال ۱۳۲۶ به مشرف شدم و در امتحان ورودی حوزه شرکت کردم و پس از گذراندن امتحان شرح معقول در مدرسه طیفه در سلک طلاب رسمی بدون ناس درآمد. آقای زبانی (از مدرسان حوزه علمیه مشهد) که علاقه‌ام را به ادبیات عرب مشاهده کردند مرا تشویق به تحصیل در مشهد نمودند. در تابستان ۱۳۲۶ میان دو امر مخیر بودم یکی رفتن به مشهد تحصیل جدی طلب. خصوصاً که خانواده‌ام با رفتن من موافقت

کرده بودند و دیگر رفتن به دانشگاه معقول و رایس بود و نداشت. مسلمانان که طلبه علم

معلوم اولی را برگزیدم. من نظر داشتم که اگر در مشهد برای ادامه تحصیل بمانم، از درس مدرسی بزرگ فقه و اصول آن شهر یعنی مرحوم حاج شیخ هاشم قزوینی و مرحوم حاج شیخ محمدکاظم دامغانی استفاده کنم و چند صاحبی هم به درس این دو بزرگوار رفتن. ولی متأسفانه در مشهد نتوانستم بمانم و به تهران برگشتم و این فرصت پیش آمد که تحصیلات خود را در فقه و اصول و فلسفه و کلام، زود بزنگان و منابع تهران ادامه دادم و با نام‌نویسی در دانشگاه علوم معقول و مغفول در جریان دوسم دانشگاهی و اعدامدرک تحصیلی قرار گرفتم. در امتحان ورودی دانشگاه شرکت کردم و در میان حدود ۲۰۰ نفر شاگرد سوم شدم. در همان امتحان با مرحوم شهید سیدمحمدبهشتی آشنا شدم.

سال ۱۳۳۰ برای اخذ لیسانس دوم که منتظرش به دکتری هم می‌شد، وارد دانشگاه ادبیات شدم و فقط در برخی از کلاس‌ها از جمله درسی زبان فرانسه حلقه‌دارم. مترقی‌ترین زبان پهلوی دکتر صادق کیا شرکت می‌کردم و در دانشگاه مورد محبت و احترام استادان بودم. از مرحوم دکتر شیخ الله عسفا و مرحوم دکتر منین روشن تصحیح و نقد عنوان ادب فارسی را آمیختم. مرحوم بدیع الزمان فروزانفر تجللی تاریخی ادوار مختلف فرهنگ تمدن اسلامی را به من آموخت. مرحوم ابراهیم پورداوود و دکتر صادق کیا را با فرهنگ ایران باستان آشنا کردم.

در سال ۱۳۳۲ در زبان و ادبیات فارسی لیسانس گرفتم و بافصله در دوره دکتری آن شرکت کردم و از همکاری دکتر سیدجعفر شهیدی یک دوره صرف و نحو و قرائت عربی برای دبیرستان هاتایف کردم. در سال بعد دوره دکتری علوم معقول و مغفول افتتاح گردید و من در دکتری معقول و مغفول ثبت نام کردم. سال ۱۳۳۶ دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی را به پایان رساندم و سال بعد دوره دکتری علوم معقول و مغفول پایان یافت.

و از آقای بدیع الزمانی رسماً برای تدریس دعوت به عمل آوردند. **درباره منظومه حکمت توحیح جدید، منظوم «شرح غررالفوائد» یا «شرح منظومه حکمت» سی‌واری است.**

ما این اثر را به زبان انگلیسی ترجمه کرده‌ایم و در نیویورک چاپ شده است. برای این بار بود که حاج ملاحادی سبزواری به عنوان یک فیلسوف و جهان معرفی و شناخته‌شدن این اتفاق بعد از ترجمه شرح منظومه حکمت افتاد. چه کسی می‌دانست؟ کسی در غرب او را می‌شناختند. این تنها اثری از او بود که ترجمه شده است. کسی ترجمه نکرد. چه کسی می‌توانست ترجمه کند؟ مرحوم مهدوی آن را به فارسی ترجمه کرده‌اند. می‌دانید که منظوم همان شرح مسوطه است.

یکی از آثار شما «بوجوه قرآن» نام دارد. وضعیت ترجمه‌های متعدد قرآن را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ و همچنین وضعیت مطالعات قرآنی را چگونه می‌بینید؟

الان که خیلی‌ها در زمینه قرآن کار می‌کنند. الان وضع خیلی خوب است. ترجمه‌های متعدد قرآن چاپ شد. آقای مجتهدی ترجمه‌ای از قرآن منتشر کردند. ترجمه آقای گرامرودی چاپ شد. آقای عبدالحمید آیتی قرآن را ترجمه کردند و چاپ کردند. بنیادهایی مخصوص مطالعات قرآنی تاسیس شد. در قم موسسه‌های وجود دارد که از زبانهای مطالعات قرآنی را به عهده دارند. یعنی زمانی که من آن قرآن را ترجمه می‌کردم این کار برای اولین بار صورت می‌گرفت. در دانشگاه قبل از من کسی کتابی درباره قرآن چاپ نکرده بود. اولین کتاب همین «بوجوه قرآن» بود. «بوجوه قرآن» در واقع ترجمه حبشیان این ابراهیم قلیسی از بوجوه قرآن «مقتل این سلبیان» بود که من آن را تصحیح کردم. مقدمه نوشته و مطالب آن را تنظیم کردم.

از بین ترجمه‌های موجود در قرآن کدام ترجمه، من اغلب ترجمه‌های قدیم را می‌نویسم. چرا همی نیز اسراج به ترجمه‌های قدیم مثل تفسیر طبری، کشف الاسرار، تفسیر ابوالفتح رازی، تفسیر سوری‌آبادی که اصالت بیشتری دارند، وجود دارد. خصوصاً لغات فارسی این ترجمه‌ها.

از بین آثاری که تاکنون منتشر کرده‌اید، خودتان به کدام‌یک بیشتر علاقه دارید؟

این بستگی دارد به اینکه کدام حوزه مورد نظر باشد. برای لغات قرآن من کتاب الفسلی التنبیله را و بیشتر می‌پسندم. این کتاب فرهنگ الفصلی لغات قرآن است. در این فرهنگنامه معنای تمام لغات قرآن به زبان فارسی آمده است. اگر خواسته باشیم برای درک و فهم اشعار ناصر خسرو کتابی را معرفی کنیم، شرح سی سفید است. شرح سی سفید به خط سیدلیک در تایجکستان چاپ و منتشر شده است. در زمینه پزشکی کتاب «فیلسوف ری» محمدبن زکریای رازی، و مجموعه «متون و مقالات و تاریخ و اخلاق پزشکی در اسلام و ایران» در بخش فلسفه و فلسفه اشراق، «شرح حکمت الاشراق» سهروردی» را بیشتر دوست دارم.

در این کتاب آقای نوآوری هم همکاری داشته است. در فلسفه مشاء کتاب شرح الیهیات شغای این سینه‌ان ملاحمدی ترقی را که کار کردم، دوست دارم. از جمله کتاب‌های به قول فرنگی‌ها «اوریزیتال» که کار کرده‌ام، کتاب «الشکوک علمی جالیوس» و زکریای رازی است. فرنگی‌ها گفته بودند که مسلمانان دو نادم حساسی بیشتر ندارند. هر دو نفر هم یکی فیلسوفان فرسی‌اند. گفتند این سینه‌کپی ارسطو است و رازی هم یکی جالیونوس است. این دو کتابی که من چاپ کردم، یعنی «شرح الیهیات ملاحمدان» اما کارگاه تازه‌ای داشته و عرضه کرده‌اند و حرف‌هایی را که این دانشمندان می‌زنند، به ارسطو گفته و دیگران، دیگری همین کتاب «الشکوک علمی جالیونوس» رازی بود که انتقادی بر آثار جالیونوس دارد.

دانشگاه‌ها آن کسی که دست به قلم نمی‌برد

گشتی در کتابخانه تخصصی ایثار و شهادت

عطر ایثار در میان کتاب‌ها

شماره جدید ماهنامه فرهنگی تاریخی یاران شاهده، به یادمان سالروز شهادت آیت‌الله سید مصطفی جعفری اختصاص دارد. نشریه را که ورق بزنی به مطالب آن راسک و سنگین کنی، نگاهت گیر می‌کند به پشت جلد، بلاک و کتابی ناتوانه با سایه‌ای حک شده بر پیکر سپید آن. بلند و سرفراز می‌خوانی... همانند عظمت ارزش‌های یک جفیه خونین... کتابخانه تخصصی ایثار و شهادت، مجموعه‌ای که تاکنون جای عالی و فعالیت کم‌رنگ آن، نبود رایش از وجود به رخ می‌کشد.

به گفته مدیر کل انتشارات و اطلاع‌رسانی بنیاد شهید و امور ایثارگران، مراجعه‌های گسترده محققان و پژوهشگران در حوزه دفاع مقدس سبب ساز راه‌اندازی کتابخانه تخصصی ایثار و شهادت شد.

محدولتی فقه در این باره می‌گوید: ما توجه به اینکه پژوهشگران، دانشجویان، علاقه‌مندان و خانواده‌های شاهد و ایثارگر برای دسترسی به اطلاعات و منابع مورد نیاز خود به بنیاد شهید و امور ایثارگران مراجعه می‌کردند، نیاز به احداث یک کتابخانه تخصصی در این زمینه احساس می‌شد.

وی ذکر ایجاد این کتابخانه را مربوط به سال ۷۶ اعلام می‌کند و می‌افزاید: «در آن سال‌ها کتابخانه‌ای در بنیاد احداث شد که مورد استفاده مراجعان مختلف قرار گرفت، اما به دلیل افزایش تقاضای مراکز علمی، دانشجویان و طلاب حس کردیم که این خلأ تا حدی است که کتابخانه‌های پراکنده و پراکنده نمی‌توانند جوابگوی آنان باشند و باید برای آن براهی اندیشید».

رویکرد بنیاد شهید و امور ایثارگران در راه‌اندازی این کتابخانه را پرداختن به فرهنگ ایثار و شهادت علمی و تاریخی فارغ از توجه صرف به محدوده تاریخ معاصر می‌داند. وی می‌گوید: «در این راه‌ها در هر دو سال یک بار باستان ایران دارد و در سایر ممال نیز به شیوه‌ها و سخن‌های دیگری نمود می‌یابد. مدیر مسئول انتشارات نشر شاهد از بررسی این نام‌های گذشته به طور علمی و تخصصی خبر داده و می‌افزاید: «دلی جلسات متعددی با همکاری کارشناسان کتابخانه ملی اقدام به بررسی مواردی چون چگونگی نامین منابع مالی، برنامه‌ریزی برای تهیه منابع کتابخانه‌ای، نحوه رده‌بندی و سیستم‌های مختلفی چون ال‌سی‌بی یا کنگره و... برداشتم. در مواردی که نتایج لزوم بازنگری را القا کرد، تغییراتی صورت گرفت و در دیگر بخش‌ها مطابق با استانداردهای موجود عمل کرده و مهر تاییدی به آن بخش‌ها زده شد».

وی با اشاره به استانداردهای علمی فضای مطالعه در این کتابخانه تا کمک کارشناسان و صاحب‌نظران یکی از مهمترین دستاوردهای راه‌اندازی کتابخانه تخصصی ایثار و شهادت را معرفی این استانداردهای بنیاد کرده و درباره مراحل بعدی این اقدام ادامه می‌دهد: «راه‌اندازی این کتابخانه در همه استان‌ها، از برنامه‌های تکمیلی ما است و در حال حاضر نیز مراحل تجهیز راه‌اندازی کتابخانه در ۱۴ استان تکمیل شده است. فقهی این کتابخانه را در حد و اندازه‌های علمی و تخصصی استاندارد می‌داند و اظهار می‌کند: «معرفی کتابخانه و اطلاعاتی درباره آن بر روی

می‌گوید: «در صدد هستیم به سمت راه‌اندازی یک کتابخانه الکترونیکی حرکت کنیم تا محققان بدون نیاز به حضور فیزیکی، بتوانند مطالب را به‌طور کامل مطالعه کنند».

تعداد ۲۰۰ پایان‌نامه دانشجویی نیز در این کتابخانه گردآوری شده‌اند. فقیه در این باره اظهار می‌کند: «دانشجویان و محققان که موضوعات پژوهشی در زمینه دفاع مقدس یا سایر مطالب مرتبط دارند، می‌توانند با مراجعه به بنیاد شهید و امور ایثارگران از حمایت‌های این نهاد استفاده کنند».

مدیر کل انتشارات و اطلاع‌رسانی بنیاد شهید و امور ایثارگران اختصاص حمایت‌ها را منحصر به گروه یا افراد خاصی نمی‌داند و در تشریح نوع و چگونگی این حمایت می‌گوید: «پس از اعلام بنیاد شهید با امور جانبازان و ایثارگران طی دو سال گذشته، نشر شاهد اقدام به طراحی یک الگوی جدید درباره کتابخانه‌های مرتبط کرد و پس از راه‌اندازی اولین کتابفروشی الگو، قصد داریم زنجیره کتابفروشی‌های ۳۰۰ گانه را فعال کنیم و حمایت‌های در قالب خرید و عرضه به مولفان ارائه دهیم، اما در حال حاضر مشارکت در تولید، عرضه و استفاده در کتابخانه‌های تخصصی شاهد و حمایت‌های مالی مدنظر ماست».

مدیر کل انتشارات و اطلاع‌رسانی بنیاد شهید و امور ایثارگران از تهیه کتاب‌های فراموشی در کشورهای دیگر و به زبان اصلی با موضوع ایثار و شهادت برای افزودن به داشته‌های این کتابخانه خبر می‌دهد و با اشاره به حضور این ارکان در نمایشگاه فرانکفورت می‌گوید: «متأسفانه ما در این نمایشگاه تنها به ارائه کتاب‌های تولیدی خود به زبان اصلی مبادرت کردیم، اما چکیده مطالب هر اثر را به زبان‌های عربی و انگلیسی تهیه کرده و به نمایش گذاشتیم».

سایت‌های اطلاع‌رسانی مانند www.navidshahed.com در صفحه اصلی آن قابل مشاهده است و هر روز یک کتاب را به مراجعان معرفی می‌کنیم».

مدیر مسئول انتشارات نشر شاهد تدوین نظام‌نامه‌ای برای ایجاد یک سیستم یکپارچه نرم‌افزاری برای ارتباط مستقیم و سریع با کتابخانه ملی و سایر کتابخانه‌های کشور را یکی از اساسی‌ترین برنامه‌های توسعه کتابخانه تخصصی ایثار و شهادت معرفی می‌کند تا در صورت نیاز یک فرد به کتاب، بتواند به سهولت از مکان‌های دسترسی به موضوع مورد نظر خود اطلاع کامل بیابد».

به گفته مدیر کل انتشارات و اطلاع‌رسانی بنیاد شهید و امور ایثارگران کتاب‌های کتابخانه مذکور پس از چکیده‌نویسی و معرفی شناسنامه بر روی پایگاه اینترنتی و اطلاع‌رسانی به نمایش گذاشته می‌شود و پژوهشگران پس از بررسی مطالب، برای استفاده از این آثار می‌توانند به محل کتابخانه مراجعه کنند.

فقیه با تاکید دوباره بر عمومی بودن کتابخانه

با توجه به اینکه پژوهشگران، دانشجویان، علاقه‌مندان و خانواده‌های شاهد و ایثارگر برای دسترسی به اطلاعات و منابع مورد نیاز خود به بنیاد شهید و امور ایثارگران مراجعه می‌کردند، نیاز به احداث یک کتابخانه تخصصی در این زمینه احساس می‌شد

کتاب و زندگی

زهره نیلی

فروشنده قرص های ضدشنگگی به شهریار کوچولو گفت: خردبار هفت‌ای یک قرص می‌اندازد بالا و دیگر شنگگی می‌شنگگی و وقتی شهریار کوچولو از او پرسید: اینها را می‌فروشی که چی؟ جواب داد: اینها باعث صرفه جویی کلی وقت است کارشناس های خیره دقیقا حساب کرده‌اند که با بالاترناختن هر کدام از این قرص ها، هفت‌ای پنجاه و سه دقیقه وقت صرفه جویی می‌شود. -خب، آن وقت آن پنجاه و سه دقیقه راچه کار می‌کنند؟ -هرچی بولاش بخواد...-

شهریار کوچولو تو دلش گفت: «من اگر پنجاه دقیقه وقت زایمی داشته باشم، خوش خوشک می‌روم به طرف یک چشمه...». مجموعه «کلاسک‌های مشهور جهان» که نشر پیدایش آن را چاپ و روانه بازار کرده است، خلاصه‌ای از رمان‌های مشهور چون پرتیوان، جنایت و مکافات، خوشه‌های خشم، حمله اوتانت و... را دربرمی‌گیرد و برای کسانی نوشته شده است که حوصله یا وقت خواندن رمان‌های طولانی و حتی کوتاه گذشته را ندارند. به هر تقدیر، با محسن سلیمانی، کسی که تلخیص و نگارش این داستان‌ها را برعهده داشته، به گفت‌وگو نشستیم تا درباره این مجموعه و علت نگارش آن بیشتر بدانیم.

محسن سلیمانی از تلخیص کتاب‌های مشهور ادبیات می‌گوید

قرص رمان برای بچه‌ها

چه شد که به فکر این کار افتادید؟

طرح اولیه این کار حدود ۱۵ سال پیش برای مجله امروش توجوان ریخته شد. قصد ما در آن زمان، بر این بود که خوانندگان بی‌حوصله و پرستخفه‌ای را که از یک طرف دوست دارند بدانند وکتبر هوگو در «پرتیوان» چه گفته و چه شنیده واز سوی دیگر فرصتی برای خواندن این رمان طولانی ندارند، با این داستان و کلاسیک‌های مشهور و بلند دیگر آشنا کنیم، به همین خاطر به زردون پزیرها پرداخته و گهر داستان را از درون صدف متن بیرون کشیدیم، چراکه بر این باوریم نویسنده‌گان قرن ۱۹ و ۲۰ به خاطر ضعف رسانه‌های دیگر، ناچار بوده‌اند در داستان‌هایشان به مسائل بسیاری توجه کنند. برای نمونه در لستونی در رمان «مکگ و صلح» از تاریخ و هوگو در «پرتیوان» از فاضلب‌های پارس سخن می‌گویند و این درحالی است که خوانندگان امروزی، نه حوصله خواندن این توضیحات مفصل را دارند و نه تازمی به دانستن آن. اما خواننده‌ای که می‌خواهد با شیوه نگارش **تولستوی یا هوگو آشنا شود، چهاره ای ندارد جز اینکه به خواندن کتاب‌های این دو نویسنده بزرگ یا کسانی که خواننده‌سبکی دیدگان برودارد**

نگاهی محله‌ای یا دائرالمعارفی بر این مجموعه حاکم بوده، یعنی داستان‌های ۱۰۰صفحه‌ای را در چهار یا پنج صفحه خلاصه کرده‌ام تا کسانی که می‌خوانند درباره نویسنده‌گان بزرگ و آثارشان بدانند، با مراجعه به این کتاب به اطلاعات مفید و مختصری دست یابند، بدون آنکه تازمی به خواندن توصیف و تفصیل نویسنده‌گان قرن ۱۹ و ۲۰ داشته باشند.

چه تئدری برای خواننده‌ای که **پروهنگر نیست و تنها می‌خواهد از خواندن این خلاصه‌ها لذت ببرد**؟ اگر چه داستانی که در چند صفحه خلاصه شده، بی‌گمان نیاز **پروهنگران** را هم برآورده نمی‌کند، **لن‌شدید، باید؟**

خواندن خلاصه داستان، هیچ کدام از خوانندگان را بی‌نیاز از مطالعه متن اصلی نمی‌کند بلکه چشمشان را بر زیبایی‌های متن گشوده و آنان را به خواندن آثار بزرگان تشویق و ترغیب می‌کند و گر نه چگونه می‌توان کلیت پرتیوان را زنده گرفت و آیدیشه‌ها و تهنای‌های ژان وازان را در ۱۰۰صفحه گذاشت؟!

سپس به این خاطر است که بیشتر به معرفی داستان و نه کوتاه کردن آن می‌پردازیم و نمی‌توانیم جذابیت‌های داستان را به خواننده منتقل کنیم؟

شاید اگر چه من بر این باورم که داستان‌های نویسنده‌گان بزرگی چون چارلز دیکنز، همیشه در ارج نیست، خیلی جابجا فرود است و نویسنده تنها به پروگویی و اظهار فضل پرداخته، زیرا مخاطب امروز را نمی‌شناسد است.

دیکنز، هوگو و دیگران برای مخاطب زمان خود نوشته‌اند، هر چند امروز هم می‌توان «لیورنوست» را خواند و از خواندنش لذت برد، اما این مجموعه تنها نویسنده‌گان قرن ۱۸ و ۱۹ و آثارشان را در بر نمی‌گیرد شما به معرفی افرادی چون همینگوی و جورج اورول نیز پرداخته‌اید یا این نظرات که داستان نسبتاً کوتاهی

چون **پیربررد دریا»** را در ۴ صفحه و **پرتیوان** را در ۱۰ صفحه و با «جنایت و مکافات» را در ۲۲ صفحه معرفی کرده‌اید؟

من در نگارش و گردآوری این مجموعه، دچار گونه‌ای تناقض شدم، به این معنی که ابتدا تعدادی از داستان‌ها را برای مجله امروش خلاصه کردم و سپس به نشری برخورد (پیدایش) که می‌خواست همه آن داستان‌ها را منتشر کند و من هم این نوشته‌ها را که نگاه می‌معله‌ای بر آن حاکم بود در اختیارش قرار دادم و به ترجمه و تلخیص داستان‌های دیگری از نویسنده‌گان منخر و با تعداد صفحات بیشتر و نزدیک‌تر به متن اصلی پرداختم.

مثال «پترویکو» و یا اسپیدن‌فان» را بده

اما باز هم نتوانسته‌اید فضای داستان را بازسازی و به خواننده معرفی کنید؟

حتی هوشتان دیکنز و مارک تواین هم نتوانسته‌اند، به بازآفرینی صحنه‌های جذاب پرداخته و روح حاکم بر اثر را آنگونه که باید و شاید حفظ کنند. به هر حال من در این مجموعه تلاش کرده‌ام تا اینکه بر متن اصلی، تا آنجا که می‌توانم به دیبا‌ی روحی نویسنده‌ها نزدیک شوم و خواننده را با این فضای ذهنی آشنا کنم.

آشنایی با زبان و روان نویسنده و تکیه بر متن اصلی، تنها شروط لازم برای خلاصه‌نویسی است؟ مسلماً نه، کسی که به خلاصه کردن داستان می‌پردازد، علاوه بر این باید یا ساختار داستان آشنا باشد و کلز کرده‌ای آن را به خوبی بشناسد و گر نه تبدیل یک صحنه جذاب به یک خلاصه بی‌تکم، همه رمان را در هم می‌ریزد، همچنین باید مخاطب خود را بشناسد و اندازه ظرفیت و حوصله او را بداند.

گویا در این مجموعه تنها به داستان‌های روانی توجه کرده‌اید نه داستان‌هایی که در قالب رئالیسم جادویی یا سیال ذهن ریخته شده‌اند چون «خشم و هیاهو» یا «اولیس»...

خلاصه‌نویسی، متعلق به داستان‌های ساده و خطفی است و داستان‌هایی را که زبان شعرگونه دارند و به ویژگی‌های مدرن رمان نزدیک می‌شوند در بر نمی‌گیرد، زیرا این داستان‌ها، حتی قابل ترجمه کردن هم نیست و تا زمانی‌دی در ترجمه از دست می‌رود تا آنجا که چیزی

خواننده خلاصه داستان

هیچ کدام از خوانندگان را

بی‌نیاز از مطالعه متن اصلی

نمی‌کند بلکه چشمشان را

بر زیبایی‌های متن گشوده

و آنان را به خواندن

تشویق می‌کند

حوس، به مترجم فرانسوی آثارش می‌گوید: آنچه نوشته‌ای، اگر چه بسیار خوب است اما متن من نیست، اما چگونه می‌توان آثار نویسنده‌گانی که صاحب سبک مستقلی در نگارش هستند خلاصه کرد؟

بعضی معتقدند که تازمی، به حفظ سبک و زاویه دید نویسنده نیست اما من بیشتر حق را به آفریننده اثر می‌دهم و معتقدم که باید سبک و ویژگی‌های زبانی او حفظ شود، به همین خاطر چیزی به متن نمی‌افزیم و تنها به کاستن و ویرایش آن به قصد زیادت شدن می‌پردازم. **بهتر نیست که خود نویسنده‌گان به تلخیص آثارشان بپردازند؟**

نویسنده‌ها به خاطر ارتباط عاطفی که با متن دارند، زواید و کاستی‌ها را نمی‌بینند، به همین خاطر بهتر است که کسانی که از متن جدا هستند، به خلاصه کردن آن بپردازند.

در این مجموعه داستان‌های بزرگسالان چون **خوشه‌های خشم، جنایت و مکافات در کنار آثار بی‌چون آلیس در سرزمین عجایب، شاهزاده و گدا، پترویکو و... که بیشتر به کودکان نعلق دارد، قرار گرفته است؟**

ابیات کودکان و نوجوانان، شایعه نوروستی را بر تنه تووند ابیات است و آثار بی‌چون «هاکسبری لین» که به گفته همینگوی آغازگر ابیات اروپا بوده و یا آلیس در سرزمین عجایب یا آن همه تحلیل و اسوعاره که هنوز هم در کلاس‌های نقد، بیست‌نهمی می‌شود، به کودکان نعلق نداشته و بعداً به دنیای آنان راه‌دهد شده است. هر چند من به هرگز سعی در دنیای امروز باور نداشته‌ام و می‌پندارم در دنیای امروز، معلم و پدر و مادر، تنها منابع اطلاعاتی چه‌بایستند و آنان به‌لین‌ترتد و اطلاعات بازر دسترس دارند و از دنیای خود فرار رفته‌اند و به اندازه درک خود می‌توانند از متون ادبی لذت ببرند.

به گفته مولانا گر بریزی بحر را در گوی‌ای چند گنجد قیمت یک روزهای

یادداشت

دکتر دمنعلی سمرانی

شعر: گناه کودکی

شعر، نفس کشیدن ناخودآگاه کودک است. در همه اکتون‌های خود به آن زنده است. به یاد داشته باشیم که حقیقت شعر، کاری به جهاهای الفاظ و اصوات آنها ندارد و هیچ جز اتصال آدمیزاد به روان پنهان خویش و زیستن در لغمو ذهن خود و جهان نیست. این حالت، تنها در مورد انانی که برایشان زمان از صورت گمنی خود بیرون می‌آید و در آن ماضی و حال و مستقبل از مصداق می‌افتند، پیش می‌آید و به این اعتبار، کودکان که در اکتونی گسترده به سر می‌برند، شاعرانه می‌زیند. حقیقت شعر برکنده‌گی آدمی از واقعیت بیرون و گرفتار آمدن او در جنبیه اندرون است، پس از این اگر کسی بتواند سرگذشت این اسارت شیرین و شورانگیز را با ابزار زبان، به میناجی واژه‌ها و ترکیبات گونه‌گون آنها بازگوید، این حقیقت را رخت مجاز پوشانده است و در نگاه و باور معاند زمانه پنهان‌های می‌یابد و دم به دم در جست‌جوی بهانه‌ای برای به نمایش درآوردن خویش است. پس می‌توانیم بگوییم شعر، نفس روان و فکری است و همان‌گونه که زندگانی نزن به نفس کشیدن بازسته است، حیات جان به شعر پیوسته است.

همان‌طور که تنفس در کوتاه‌ترین اندازه به موثرترین وضع، اساسی‌ترین نیاز نزن را برمی‌آورد، شعر نیز باید بتواند با ایجاز تمام، اصولی‌ترین نیاز روان را کفایت کند.

من در شعر برای کودکان به چشم برآورنده نیاز درونی آنان می‌نگرم و در زندگی آن را به هیچ وجه از هوا کمتر نمی‌بینم و باور دارم که ما در درون سینه هوایی نرفته‌ام که زندگی بخشی از آن هوای بیرون فرورتن می‌تواند بود.

اگلساندر پوشکن، روزگاری گفته بود: «شعر، گناه کودک است، یعنی روحیه هنری، گوهری است که اگر قربا باشد کسی شاعر از کار در بیاید، از همان کودکی شعر بدون وی آشکار است. من می‌گویم همه کودکان، شاعر به دنیا می‌آیند و اندک اندک عایق‌های زندگی واقعی، انبوهی از آنان را مجبور به وداع با سرشت شاعرانه شان می‌کند. اما همیشه شماری از آنان، دست از سرشت آفرینشگر خود بر نمی‌دارند و همچنان شاعر برجای می‌مانند. به همین دلیل است که کودکان سالم، بلااستثنا از شعر لذت می‌برند و بعداً که بزرگ می‌شوند، بعضی شان راه خود را از شعر و شاعری جدا می‌کنند، با این تعبیر برای درک چیستی شعر، دریافت ماهیت کودکی ضروری خواهد بود. چراکه اگر سر تا سر زندگی را به ادبیات مانند کنیم، کودکی را شعر و بزرگسالی را اثر این ادبیات خواهیم یافت، شعر باید همیشه کودکی، خیالمنند، حالگرا، صمیمی، رازآمیز و غیر قابل پیش‌بینی باشد. شعر کودکانه نیز باعمال چنین بایدباشد.

بگذاریم بچه‌ها، خوشان را بیان کنند و چیستی شعر، هر نوع از شعر را نامل در چند و چون زندگی‌های آنان دربایم و بدانیم هر چه آنان می‌پندارند و می‌گویند، به شرط آنکه حکام پنداشتن و گفتن، زیر سلطه والدین خویش نباشند، شعر خواهدبود.

بگذاریم آنان راه آینده را با درخشش چشمه‌شان برای ما روشن کنند و بدانیم پیش از آنکه ما می‌توانیم به آنان بیاموزیم، آنان می‌توانند به ما بیاموزند.

دین
امیر حسین شرافت

در پی نام گذاری سال ۱۳۸۵ به نام پیامبر اعظم (ص)، برخی مراکز مهم پژوهشی دینی و حوزوی به منظور هماهنگ کردن فعالیت های خود در این سال، به تشکیل (ستاد هماهنگی فعالیت های علمی - پژوهشی مراکز دینی و حوزوی در سال پیامبر اعظم (ص)) اقدام کردند. این ستاد با ریاست حجت الاسلام محمدی ری شهری و حجت الاسلام بحسن نوری در موسسه دارالحدیث مستقر شد. اگر چه در روزهای نخستین، برنامه ها و طرح های مختلفی از سوی این ستاد و متولیان آن به عنوان فعالیت های علمی - پژوهشی درباره پیامبر (ص) مطرح شد اما به تدریج و پس از تشکیل چند جلسه، نقشی بیشتر از اطلاع رسانی و در بسیاری مواقع ناظر فعالیت های در دست انجام، اما فاقد هرگونه اپوز و مکانیزم های سیاست گذاری و حمایتی پدید آمد. سئولان و تشکیل دهندگان این ستادها ظاهراً در پی عدم موفقیت در جذب بودجه و اعتبار، ندامت کار ستاد را بیشتر بروی کاغذ پیگیری کردند و در حال حاضر نیز اعلام می کنند که این ستاد بی‌توجه و بی‌گزارش با استفاده از برخی اطلاعات ارائه شده توسط ستاد مزبور، به ارائه اطلاعاتی اجمالی از کارهای در دست انجام موسسات و مراکز علمی - پژوهشی دینی و حوزوی کشور در حوزه آثار پیغمبر درباره پیامبر اعظم (ص) می‌پردازد.

گزارشی از فعالیت نشران و مراکز دینی در سال پیامبر اعظم (ص)

برگهای زرین از سیره نبوی

پایگاه اطلاع رسانی سراسری اسلامی (پارسا)

موسسه پارسا از جمله مراکز فعال و پرتیر در زمینه اطلاع رسانی آثار و منابع مکتوب اسلامی است و از این رهگذار به انتشار ده ها اثر با عنوان مرجع و در حوزه کتابشناسی منبع اسلامی اقدام کرده است. در حوزه مزبور، پیش تر مجموعه های امام علی (ع) در آینه فلام، «مرجع مهدویت»، «کتابشناسی هنر اسلامی» و... را عرضه کرده بود. این موسسه در سال پیامبر اعظم (ص) که طرح را در دست دارد که یکی کتابشناسی اجمالی پیامبر اعظم (ص) است که دربردارنده اطلاعات

و عملی پیامبر اعظم (ص) است. موسسه مزبور روز کاری خود را به گونه ای تنظیم کرده که هر یک از نشانیات اعلام حدیث، «سیرت حدیث شریف» و حدیث زندگی که وابسته به آن است، یک شماره خود را به موضوع پیامبر اعظم (ص) اختصاص دهند. حجت الاسلام مهزیزی مدیر موسسه دارالحدیث، حکمت نامه پیامبر اعظم (ص) را مجموعه کتاب آموخته و حکیمانانه پیامبر (ص) معرفی کرد که رهنمودهای اخلاقی، اقتصادی و اجتماعی آن حضرت را به سبک دلش نامه ارائه می کند. در این کتاب پیش از ۱۲ هزار و ۶۰۰ پروبیت از منابع

انصار در سیره نبوی، اسبک زندگی از دیدگاه پیامبر (ص) شخصیت پیامبر (ص) و نهایتاً تدوین فرهنگ سیره های تربیتی. **پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی** پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی چند سال قبل و به مناسبت نام گذاری سال ۱۳۷۹ به نام «امام علی (ع)» مجموعه مفصل دانشنامه امام علی (ع) را عرضه کرد با استقبال مواجه شد. زمینه اصلی فعالیت پژوهشگاه مزبور، قرآن پژوهی، فلسفه، معرفت شناسی، کلام و دین پژوهی، اخلاق و عرفان، فقه و حقوق، اقتصاد، سیاست، تاریخ و تمدن

تأسیس کرده و با حمایت آن فعالیت می کند. برنامه های متعددی را برای سال پیامبر اعظم (ص) اعلام کرده است. موضوعاتی که دفتر مزبور با کمک زیر مجموعه هایش برای این سال تعریف کرده، شاید همه طرح ها و محورهای است که اتفاق تعریف آنها وجود داشته و محورهای مجنون اخلاق، فقه، حقوق، تاریخ و سیره، مهدویت، بحث، ظهور، جنبش نیرم افزاری، قرآن و پیامبر (ص)، پاسخ به شبهات، حکومت نبوی، تبلیغ، عرفان، اقتصاد و اندیشه های اجتماعی، پیامبر (ص) و مستشرقان، سلوک معنوی، کتابخانه تخصصی و موزه پیامبر شناسی، بانک تصویری از منابع نیرم افزای جامع قرآن و رسول اعظم، مآخذ شناسی توصیفی کتب و مقالات و غیره. این موضوعات کلی دربردارنده بیش از ۴۰ طرح و پروژه مصوب است که به گفته دست اندکاران دفتر، در حال انجام و اجراست.

به نظر می رسد، چنانچه مجموعه این طرح ها به صورت صحیح و کامل و از روی تمایل و تعجب و توسط کارشناسان و متخصصان آنها انجام گیرد، بدون شک منشاء تحول علمی - پژوهشی در زمینه شناخت سیره پیامبر اعظم (ص) و مقدمه بسیاری از کارهای علمی در آینده خواهد شد.

سازمان تبلیغات اسلامی

این نهاد فرهنگی و پژوهشی و آموزشی در حوزه دین، برای سال پیامبر اعظم (ص) فقط سه برنامه تعریف کرده است که عبارتند از اجرای طرح هم آوایان وحی، برگزاری مسابقه فرهنگی و هنری ویژه سال پیامبر اعظم (ص) و طرح تجهیز کتابخانه های مناطق محروم کشور.

حجت الاسلام موسوی بهبهانی، معاون پژوهشی سازمان مزبور از چاپ و انتشار نزدیک به ۵۰ عنوان کتاب در این سال خبر می دهد که به سفارش این سازمان توسط خبرگان حوزه های مختلف پژوهشی پیرامون پیامبر تألیف می شود. از مجموعه فوق الذکور ۱۰ عنوان چاپ و منتشر شده و هم راه نیز چند عنوان تازه منتشر می شود.

سازمان مزبور، همچنین در تجهیز کتابخانه های روستایی و کتابخانه های تخصصی دین، کتابهای ویژه و منابع و آثار پیرامون پیامبر اعظم (ص) را در این مطلبی است که پیمان ملازاده مدیر کل دفتر تهیه و تدوین متن سازمان تبلیغات به آن اذعان کرد و گفت: «این دو دهه عنوان کتاب با موضوع پیامبر (ص) تهیه و کتابخانه های تحت پوشش ارسال شده است. ملازاده همچنین از مشارکت و همکاری سازمان تبلیغات اسلامی در تهیه و عرضه کتابشناسی اجمالی پیامبر اعظم (ص) که توسط موسسه پارسا در حال انجام است، به عنوان برنامه دیگر سازمان متبوعش نام برد.

مرکز پژوهش های اسلامی مداو سبعا

این مرکز همان گونه که از نامش پیداست، وابسته به صداسبعاست و به مطالعه و پژوهش در حوزه های دین شناسی، فلسفه، حقوق، جامعه شناسی، مطالعات فرهنگی و... می پردازد. همه حوزه های پژوهشی مزبور به عنوان

اسلامی، انقلاب اسلامی، غرب شناسی و ادبیات لادینشه است که از طریق سه پژوهشگاه و یک دفتر دانشنامه ها را پیگیری می کند. این مرکز در ارتباط با سال پیامبر اعظم (ص) برنامه پژوهشی مکتوب در دست دارد که بدین فراتر است. تهیه طرح استقرای کامل شهادت در خصوص پیامبر اعظم (ص) طرح نمایانند و وجهه اخلاقی نظام اسلامی و وظایف فرای نظام اسلامی بر ترحم ۱۰ جلد کتاب الصحیح من سیرة النبی (عظیم) و طرح دانشنامه سیره پیامبر اعظم (ص)؛ تهیه طرح «چشم انداز پیامبر اعظم (ص)» تهیه طرحی برای به چالش کشاندن مدعیان علیه پیامبر (ص) یا توجه به طرح مواجهه فعال با مبادی فکرات مغرض، نقد ادب و المعارف قرآنی ایجت در خصوص طرح خدمات متقابل اسلام و ایران از طرح موانع غربیان از اسلام و عوامل واافتن آنها به مقاله تهیه طرح آموزه های پیامبر اعظم (ص) برای جهان مدرن و مخاطب معاصر و در آخر، اجرای پروژه اخلاقی - کاربردی نبوی و وجهه اخلاقی سیره و کلمات پیامبر اعظم (ص).

دفتر تبلیغات اسلامی

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم که در حال حاضر یکی از گسترده ترین مراکز پژوهشی و تبلیغات دینی کشور است با ده ها موسسه و مرکز و نهادی که

شبهه و اهل سنت گردآوری خواهد شد و پیش بینی می شود، در پنج مرحله به چاپ برسد. او در معرفی کتاب پیامبر اعظم (ص) از نگاه قرآن و راه زین قرآن و اهل بیت (ع) معرفی می کند. در این کتاب به تناسب موضوع، مطالبی از شخص پیامبر و صحابه ایشان نیز روایت شده است. در کتاب «سیره اخلاقی و عملی پیامبر اعظم (ص)» نیز در ۱۰ فصل، ویژگی های اخلاقی پیامبر خدا (ص) و رفتارهای خصمی آن بزرگوار، رفتار ایشان با خانواده و اطرافیان و نیز رفتارهای اجتماعی، تبلیغی، عبادی و سیاسی آن حضرت تبیین می شود.

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در زمینه علم انسانی و اجتماعی از منظر اسلامی با سه پژوهشگاه اقتصاد، مدیریت و حقوق، پژوهشگاه علوم اجتماعی و روان شناسی و پژوهشگاه تاریخ، حکمت و دین پژوهی فعالیت می کند.

این پژوهشگاه برای سال پیامبر اعظم (ص) ۹ کتاب را در دستور کار قرار داده که عبارتند از: فرهنگ نامه سیره نبوی؛ جامعه مدنی در عصر رسول اکرم (ص)؛ مثنی اقتصاد دولت نبوی؛ نقش آل زبیر در تدوین و تحریف سنت نبوی؛ سیره نبوی از منظر قرآن، مناسبات مهاجر و

کتابشناسی ۲۵۰۰ منبع درباره حضرت است. طرح دوم این مرکز، کتابشناسی جامع پیامبر اعظم (ص) است که ارائه اطلاعات کتابشناسی بیش از ۱۰ هزار منبع درباره حضرت می پردازد و از جمله طرح های است که اجرای آن در سال ۱۳۸۶ نیز ادامه خواهد یافت و سرانجام، این پایگاه راه اندازی بانک اطلاعات مقالات پیرامون پیامبر اعظم (ص) را در دستور کار قرار داده که در فاز تکمیلی خود، اقدام به عرضه متن مقالات مزبور خواهد کرد.

به گفته مسئولان پارسا، طرح کتابشناسی اجمالی پیامبر اعظم (ص) که پیش از پایان سال ۱۳۸۵ چاپ و منتشر خواهد شد، در این اثر اطلاعات مآخذ شناسی، نمایه و چکیده منابع داخلی و خارجی پیرامون پیامبر (ص) ارائه شده است.

پژوهشگاه علوم و معارف حدیث

این پژوهشگاه نیز توسط موسسه دارالحدیث فعالیت می کند و موضوع اصلی فعالیت آن موسوعه نگاری و احیای تصحیح متون حدیثی است.

مرکز مزبور چهار برنامه را در سال پیامبر اعظم (ص) پیگیری می کند که یکی تدوین حکمت نامه پیامبر اعظم (ص) است. دومین طرح پژوهشگاه مزبور، تدوین کتاب پیامبر اعظم (ص) از نگاه قرآن و اهل بیت (ع) است. برنامه دیگر دارالحدیث، تدوین کتاب سیره اخلاقی

پشتیبانی برنامه های صداوسیما مورد استفاده قرار می گیرد.

این مرکز نیز ۳۳ برنامه مکتوب را برای سال پیامبر اعظم(ص) تصویب کرده که بدین شرح است: انتشار کتاب رسول مهر، گلگشتی در جلوه‌های رفتاری و گفتاری پیامبر اعظم(ص)، کتاب مزمزم هدایت، ارمانی از دروازه‌های نبوی، «کتاب «گذری بر سیره پیامبر اعظم(ص) از مناج اهل سنت»، کتاب «سیره پیامبر اعظم(ص) از نگاه دیگر» کتاب «تقی و تعظیم و نابرابری از نگاه پیامبر اعظم(ص)»، تدوین کتاب «پایان پیامبری و بررسی دیدگاه متفکران اسلام درباره ختم نبوت»، تدوین کتاب از در سیره و سخن رسول الله(ص) «تدوین کتاب «پیامبر (ص) و سال مهدی(عج)»، کتاب «پیامبر از نگاه دانشمندان غیرمسلمان»، کتاب «ارمان عزت (تعبیر قبله)»، کتاب «مهمان قدسیان(معراج)» و در نهایت با اجرای طرح تک نگاره های « طرح مزبور به دنبال آن است که با ناپیه پیامبر اعظم(ص) آثار مفیدی را فرآوری برنامه‌سازان صدا و سیما و مشتاقان معارف نبوی قرار دهد.

سازمان حوزه‌های علمیه خارج از کشور
این نهاد به فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و تربیتی طلاب و دانشجویان خارج از ایران در رشته علوم و معارف اسلامی می‌پردازد.

ام‌رای سال پیامبر نیز ۱۱ برنامه را تعریف کرده که عبارتند از: تلخیص کتاب نهج الفصاحه و ترجمه آن به ۱۰ زبان، تلخیص کتاب سنن النبی و ترجمه آن به ۱۰ زبان، ترجمه و چاپ سخنان امام زامل و مقام معظم رهبری پیرامون پیامبر اکرم(ص) به ۱۰ زبان، اختصاص یک شماره از نشریات سازمان به پیامبر اعظم(ص)، برگزاری مسابقات علمی و پژوهشی در مراکز تحت پوشش.
برگزاری سیمینارها و همایش‌های علمی ویژه پیامبر اعظم(ص) در مراکز صنف، حمایت از پایان نامه‌هایی که پیرامون پیامبر اکرم(ص) نگارش می‌شوند،برپایی نمایشگاه کتاب و دیگر محصولات فرهنگی در کشورهای خارجی باعزم شخصیت‌ها و چهره‌های علمی مذهبی و نویسندگان و گفت‌وگرهای علمی در برخی کشورها و نهایتاً خرید کتاب، مجله، نرم‌افزار در موضوع پیامبر و ارسال آن به مراکز تحت پوشش.

مجمع جهانی تقریب مذاهب

مجمع مذکور دارای یک مرکز تحقیقات است که کارهای علمی و پژوهشی پیرامون موضوع قریب مذاهب را در پیگیری می‌کند و برای سال پیامبر اعظم(ص) « برنامه ازاد دستور کار خود دارد.

تدوین کتاب «الظواهر العامة للتسویه النبویه» طرح بررسی رفتارهای انسانی پیامبر(ص) در عرصه جنگ، تدوین کتاب «مکاتبه الرسول(ص) عند المسلمین»، تدوین کتاب «الاتجاه الاحدیوی للرسول(ص) ، از ادالایان الهیه» تدوین کتاب مستشرقان الرسول(ص)، تدوین کتاب «مجمع شمائل النبی(ص)»، تدوین کتاب «دقه التعامل مع النبی الاکرام(ص)»، تدوین کتاب

«الاحادیث المشتركة حول اخلاق النبی الاکرام(ص)» و برگزاری همایش پیامبر(ص) کوحدت اسلامی.»
مرکز تحقیقات حج
مرکز مزبور وابسته به بنه مقام معظم رهبری در رنج است و به فعالیت در زمینه‌های تاریخ، فقه، مسائل اعتقادی و ترجمه متون مرتبط با حج و عتبات عالیات می‌پردازد. این مرکز چهار طرح برای سال پیامبر دارد که یکی تدوین کتاب اخلاق نبوی است. فعالیت دوم، انتشار کتاب «مدینه‌شناسی» اثر مرحوم محدثی‌بقر نجفی است که در سه جلد منتشر خواهد شد. برگزاری همایش «زیارت» اختصاص یک شماره از نشریه مقام حج به معارف نبوی از برنامه‌های دیگر مرکز تحقیقات حج است.

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی
مرکز فوق‌نیز که نامش تقریباً در همه کمیته‌های ستاد سال پیامبر اعظم(ص) به پیشم می‌خورد فعالیت‌اصلی آن تولید نرم‌افزار علوم اسلامی عرفی شده، برای سال پیامبر است و در برنامه دارد یکی عرضه نرم‌افزار دانشنامه نبوی(ص) و دیگری راه‌اندازی وب‌پایگاه اینترنتی رسول نور

پیامبر است و در برنامه دارد یکی عرضه نرم‌افزار دانشنامه پیامبر است و در برنامه دارد یکی عرضه نرم‌افزار دانشنامه نبوی(ص) و دیگری راه‌اندازی وب‌پایگاه اینترنتی رسول نور
مرکز تحقیقات علوم اسلامی
این مرکز نیز ۱۱ برنامه را تعریف کرده که عبارتند از: تلخیص کتاب نهج الفصاحه و ترجمه آن به ۱۰ زبان، تلخیص کتاب سنن النبی و ترجمه آن به ۱۰ زبان، ترجمه و چاپ سخنان امام زامل و مقام معظم رهبری پیرامون پیامبر اکرم(ص) به ۱۰ زبان، اختصاص یک شماره از نشریات سازمان به پیامبر اعظم(ص)، برگزاری مسابقات علمی و پژوهشی در مراکز تحت پوشش.
برگزاری سیمینارها و همایش‌های علمی ویژه پیامبر اعظم(ص) در مراکز صنف، حمایت از پایان نامه‌هایی که پیرامون پیامبر اکرم(ص) نگارش می‌شوند،برپایی نمایشگاه کتاب و دیگر محصولات فرهنگی در کشورهای خارجی باعزم شخصیت‌ها و چهره‌های علمی مذهبی و نویسندگان و گفت‌وگرهای علمی در برخی کشورها و نهایتاً خرید کتاب، مجله، نرم‌افزار در موضوع پیامبر و ارسال آن به مراکز تحت پوشش.

تحقیقات علوم اسلامی در زمینه رسول اعظم(ص) به دو صورت موضوعی و طبقه‌بندی عرضه می‌شود.

مرکز جهانی علوم اسلامی

مجاوبت اصلی فعالیت مرکز جهانی علوم اسلامی، آموزشی و پژوهشی است و به امر آموزش طلاب خارجی می‌پردازد. این مرکز نیز برای سال پیامبرش برنامه دارد که سه برنامه آن در حوزه مکتوب است.
حمایت از پایان‌نامه‌هایی با موضوع پیامبر(ص) در تولید و چاپ، اختصاص یک شماره از نشریات مرکز به موضوع پیامبر و ترجمه و چاپ و نشر پایان‌نامه‌های ویژه پیامبر اکرم(ص) به زبان‌های مختلف سه برنامه اعلان شده این مرکز است.

مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب

این مرکز از جمله موسسات فعال آموزشی در حوزه

شناخت و معرفی ادیان و مذاهب است که عمده کارهای آن در سال‌های اخیر در قالب ترجمه آثار نویسندگان خارجی منتشر شده‌است. مذاهب اسلامی ادیان لراجمی و ادیان غیر لراجمی موضوع اصلی فعالیت این موسسه است که به تازگی دانشکده آن نیز راه‌اندازی شده‌است. مرکز تحقیقات ادیان پنج برنامه ویژه سال پیامبر اعظم(ص) را تدارک دیده که همگی آنها راویکتود تألیفی و نشراتی دارد. تدوین کتاب انظم اخلاقی بین ادیان، بررسی برخی مفاهیم مشترک ادیان مانند نبوت، بررسی دیدگاه مستشرقان و مسأله ادیان نسبت به اسلام، تدوین کتابی درباره وحدت ادیان و سرانجام، اختصاص یک شماره از نشریه «هفت آسمان» به پیامبر اعظم(ص) «برنامه مرکز مزبور است.

این نشریه از جمله مجلات معتبر یا ویژه علمی و پژوهشی است که در موضوع خود تقریباً پینشاز بوده و مقالات آن دارای اعتبار علمی است.

حوزه علمیه قم

فعالیت‌های تحقیقاتی در حوزه علمیه قم، توسط معاونت پژوهش این حوزه مدیریت و ساماندهی می‌شود که مسئولیت آن با حجت‌الاسلام دکتر علیرضا امینی است.

معاونت پژوهش حوزه علمیه قم نیز برای سال پیامبر اعظم(ص) در بخش مکتوب سه برنامه را تدارک دیده که یکی از آنها حمایت از نگارش پایان‌نامه‌های سطح ۳، حوزه علمیه، با موضوع پیامبر اعظم(ص) است. این معاونت همچنین یک شمل از نشریه پژوهش و حوزه راه به موضوع پیامبر(ص) اختصاص داده است. اما کار مهم دیگر این حوزه، ایجاد بخش ویژه پیامبر اعظم(ص) در جشنواره کتاب سال حوزه است. «کتاب سال حوزه» مهم‌ترین رویداد و همایش انتخاب کتاب برتر نویسندگان محوری است که تاکنون ۶۶ دوره از آن برگزار شده است و اواخر سال نیز حدوداً ۱۰۰ عنوان توسط معاونت پژوهشی خود معرفی می‌گردد. این جشنواره دارای دیرینه نامی است که در طول سال نیز فعال است.

مجمع جهانی اهل بیت (ع)

عمده فعالیت فرهنگی و پژوهشی مجمع جهانی اهل بیت(ع) توسط معاونت فرهنگی آن انجام می‌شود که کنکرتیارات آن تقریباً به اندازه کل مجمع است.

این معاونت، کار تألیف، تحقیق، ترجمه و انتشار کتب شیعی را بر عهده دارد و برای سال پیامبر نیز اهرم و پروژه مکتوب و نشراتی را تعریف کرده است. ترجمه جلد اول کتاب «اعلام الهدایه» به زبان‌های انگلیسی، آذری، اردو، چینی، ترکی استانبولی و مالایه، یکی از این طرح‌هاست.

برنامه دیگر اعلام عده توسط مجمع، ترجمه کتاب «اخلاق النبی و اهل‌بینه» به زبان‌های اسپانیولی، فرانسوی، روسی، آذری و پرتغالی است. همچنین ترجمه کتاب «الهدی الی دین المصطفی» به زبان تاجیکی و انتشار کتب «حیات محمد(ص)»، اثر محمدحسین هیکل با تحقیق جدید و انتشار کتاب النبی و مستقل الدعوة(از دیگر برنامه‌هاست.

طرح تدوین کتاب‌های اسیره و رفتار پیامبر(ص) به غیرمسلمانان، جنگ‌های پیامبر(ص) (پارونیکو جدید به شیئات مطرح شده، «تعدد زوجات پیامبر اکرم(ص)» با توجه به شیئات مطرح‌شده، در آن فعالیت‌های درست اقدام معاونت فرهنگی مجمع است.

اختصاص یک شماره از مجلات مجمع به پیامبر اعظم(ص) و انتشار آن‌ها به زبان‌های عربی، فارسی، ترکی، اسپانیولی، انگلیسی و اردو نیز برنامه‌های دیگر در سال پیامبر(ص) است.

مجمع جهانی اهل بیت(ع)، جهت گیری کلی برنامه‌های «پاتاکه» خود را نیز به پیامبر(ص) اختصاص داده و از این رهگذار به پرش‌های بیش از شش هزار کاریر اینترنتی در اطاق گفت‌وگو پاسخ گفته که بیش از ۷۰۰ درصد مطالب در رابطه با فغان از ساعت مقدس پیامبر اکرم(ص) و عصمت آن حضرت، مقایسه میان کتب آسمانی قرآن و دو کتاب مقدس تورات و انجیل، آسمانی قرآن و دو کتاب مقدس محمد و حنرفق زان، رسالت گفت‌وگو میان ادیان(رسالت محمد و حنرفق زان، رسالت محمدی و حنرفق بشر و فضایل اخلاقی پیامبر اعظم(ص) بوده است.

سرمشق‌های جاودانه

الگوهای رفتاری پیامبر اعظم (ص)، نویسنده: **سید محمدرضا طباطبایی نسب**، انتشارات: **موسسه فرهنگی نورالانامه**

آزوری بشر رسیدن به تکامل است و تکامل در ایام مادی و معنوی، گذشته هر انسان سعادتمند و خوشبختی است که رسیدن به آن لوازمی از احتیاج دارد. مهم‌ترین آن انگیزه، برنامه، معلوم داشتن راهنما است. با بررسی زندگانی پیامبر اعظم(ص) می‌توان این مسیر پر فراز و نشیب را طی طریق کرد. این جملات را سید محمدرضا طباطبایی نسب در مقدمه کتاب الگوهای رفتاری پیامبر اعظم(ص) آورده است. الگو شناختن و الگوپذیری در هر موضوع پیرامون زندگی انسان به قدری مهم جلوه می‌کند که بارها و بارها تصمیم‌گیری و سرنوشت انسان‌ها را با خود، دست خوش تغییر کرده است.

کتاب الگوهای رفتاری پیامبر اعظم(ص) از جمله کتاب‌هایی است که در سال پیامبر اعظم(ص) به چاپ رسیده و این مهم را مد نظر قرار داده است.

مؤلف آن را در بخش جلوه‌های رفتاری، توغعات و انتقادات رسول اعظم(ص) و ملاک‌ها و معیارها از دیدگاه پیامبر اعظم(ص) تهیه و تنظیم کرده است. فصل اول کتاب که به بررسی جلوه‌های اخلاقی، تربیتی، حکومتی، خانوادگی، مدعی و نکات ویژه حضرت محمد(ص) پرداخته، ۳۴ داستان کوتاه از ایشان را به مخاطبان خود رسانده است.

از جمله این داستان‌ها روایت تحمل و عفو است که نگارنده در صفحه ۶۶ تکلیف صریح کرده، در پیامبر(ص) در ضمن گفتاری پر مغز هنگامی که در روز قیامت منادی ندا می‌کند به گونه‌ای که همه صدای او را می‌شنوند و می‌گویند کجا بناید صاحب فضل، گروهی از مردم برمی‌خیزند، در فشانگ از آنها استقبال می‌نمایند، به آن‌ها می‌گویند: تقصیت شما چاه زده‌اند! آنها در پاسخ می‌گویند، در دنیا وقتی که از ناحیه تا آنگاهن به ما آسیب می‌رسد، تحمل می‌کردیم و اگر از ناحیه آنها به مادی می‌شد عفو می‌نمودیم. منادی از طرف خداوند اعلام می‌کند: این بندگاتم راست می‌گویند! آنها را آزاد بنگذارید تا بدوین حساب وارد بهشت شوند.

در بخش دوم کتاب نیز ۲۰ حدیث از نهج الفصاحه گردآوری و سعی شده به بعضی از امور، افعال و صفات نقل شده از پیامبر اکرم(ص) پرداخته شود. حفظ آبروی مؤمن، نتیجه چه آبرت، برهیز از ناخوش‌های از مس داشتند، وصورت و سینه خود را حله رخم از جمله موضوعاتی است که نگارنده برای این بخش در نظر گرفته است.

برای مثال در خصوص حفظ آبروی مؤمن حدیثی از پیامبر به اینگونه نقل شده است: وقتی که خدای عزوجل مرا به معراج برد، گروهی را دیدم که ناخن‌هایی از مس داشتند، وصورت و سینه خود را خراشیدند، گفتند: ای جنبل! اینها چه کنسانی هستند، گفت: اینها کنسانی هستند که گوشت مردم را می‌خورند و از آبروشان سخن می‌گویند. اشاره نویسنده به موضوعاتی مهم در قالب احادیث و نتیجه‌گیری‌هایی کوچک از ویژگی‌های خوب این کتاب است.

زیگی برترین عمل برترین مردم، برترین جهاد، ایمان کامل، ترس از خدا، حلال و عزت مؤمن از جمله عنوانی احادیثی است که در بخش سوم این کتاب فقط به آنها اشاره شده است.

طباطبایی نسب با تألیف این مجموعه در عین کوچکی آن با تئری ساده و روان توانسته از خوبی را در امر تبلیغ و ترویج سیره نبوی برای خوانندگان به ویژه قشر نوجوان کشور ارائه دهد.

نگاهی به کتاب «نوشداری طرح زینیک»
سروده مرحوم سیدحسن حسینی

صرفه جویی در کلمات

شعر سید حسن حسینی را در نوشداری طرح زینیک باید شعری پارودیک دانست. او در این مجموعه بیش از آنکه به هر چیزی بپردازد، به خود شعر پرداخته است؛ به شاعران، ناجران و شاعران تاجرپیشه و

برعکس، شاعر که همشپی این دورا بر نمی‌تابد، از سر خشم به زبان گزیده طعنه پاره است و طعز او بیش از آنکه رنگ و بویی جدید داشته باشد، به هول گرایش می‌کند و این نکته را می‌توان اجزایی پارودیک از طعز در شعر است مدون دانست. شاعر نوشداری طرح زینیک، می‌تابد و دانسته است که نمی‌تواند مرز میان شاعران تاجرپیشه و تاجران شاعرپیشه را به سادگی از میان بردارد. به همین دلیل به جای آنکه نقدی جدی، مستحکم و با احتیاط شاعرانه کلاسیک ارائه کند، مسئله را به زبانی هول گونه بیان می‌کند و این طرح قفسه‌ای بسیار جدی به زبان حسن حسینی می‌شود. «یک نفر شاعر بود یک نفر تاجر بود» تا هر مورد بحث ادر علوم ادبی دستی داشتند، شعر بازی می‌کرد، «مثل کتک بازی» شاعر ما زوری شعر «آزادی گفت» شعر مذکور به دست تاجر واصل شد تا خود از خواندن شعر همسپانی شد و آن را جزو ادبیات آن‌ها و قار ادبی «پاکت آرزو خود را برداشت» رو به کتک‌هایش، غرق در مجمع ملحق اندر اوصاف و مزایای اصالت در شعر ملحق شریعی کرد... (صورت مسئله طولانی شده، می‌بخشید.) مختصر شرح دهید: «می‌شود شعر به تقنی ساده ۲۴ بومق یعنی چند» (لفظاً از حاشیه بهره نگیرد.) بومق باشد» (و شعر چند سروده و ریتمیک دیگر برای گویت دور بازی این مجموعه حقیقت استفاده از هول و اجزای پارودیک در شعر سید حسن حسینی با این همه هرگز به همان بازی زبانی یازبان بازی نمی‌افتد. او کلامش را نمی‌پنجاند. ساده و سراسر است می‌نویسد. آنچنان که می‌توان به سادگی آن را خواند. اما نمی‌توان به سادگی از کتکش گذشت. استفاده طنزانه شاعر از کلمات، بیشتر از آنکه به دام بازی با الفاظ بیفتد، الفاظ را به بازی می‌گیرد. از همین روست که او استفاده از کلمات را در شعرش گسترده‌تر از حد کلاسکش ممکن می‌سازد. شاعران در وسط کوه جل‌اشتی را/ کجج، هرمان دید آن طرف تر اما تاجری- حبه قندی در دست- / از هجوم پشه‌ها/ اسان می‌دیده» (از شعر دیدن صفحه ۲۸)

از دیگر خصوصیات نوشداری طرح زینیک، اختصار در کلام است. انگار حسینی خواسته است در کنار بحث اقتصاد نوپندنگی به اقتصاد کلمه‌ها هم توجه خاصی داشته باشد. نشادری باوم گرفت اشعرش آرام گرفت» (ارمنش صفحه ۲)

نوشداری طر زینیک به تلاقی از سوی نشر سروجلید چاپ شده است. چاپ اول این کتاب در سال ۱۳۸۱ انتشار یافته بود زمانی که شاعر هنوز در حیات بود.

توقت واگو

یوسف داودی

۴- و اینک فرید اصفهانی را از حال و هوای ده پانزده سال انزواي خود نخواست و چه بسا گامی نیز خودخواست، آمده اند بیرون آوردند. بسان هافانی عیسی امام دست بر سینه و عندالمطاله حلقه در گوش تیرشا و حاضر در رعیت. بالاخره فرید اصفهانی آن شاعر مأولف حماسه‌های عاشقانه و این عاشقانه‌های سین حماسی را از خلوت و خمول اندیشه بیرون آورده اند و در میدان گاه نقرح‌های کلامی و اجابت سخنان معنی‌برور آن، می‌تکانند درآینه، گرد و بغیر نشسته و ریخته روی هر دو زلف شانه‌های شاعر و بتقنی تازه و دم به دم را به او باآور و بتقین می‌شوند. درک مکالمه‌ای از جنس و جان آن. و اینک «برای ستاره‌ها»...

با قادر طهماسبی (فرید) درباره آخرین سروده‌هایش

پری ستاره‌ها زمین را رصد می‌کند

سال‌های ۵۶ و ۵۷ هم فعالیت داشتیم ولی به خاطر پاره‌ای گرفتاری‌ها، آن و برای مدتی کنار گذاشتیم تا اینکه از سال ۶۱ به صورت جدی مشغول کار شعر شدم. از آن سال تا ۶۸ فعالیت داشتیم که در همان سال منتهی «شهادت» را بعد از قطعنامه ۵۹۸ به پایان رساندم. منتهی «گل‌ها» هم به آخرین بهاری مربوط می‌شود که امام (ره) در کنارمان بود. هم‌راي سرایش این منتهی هم برای خود تکلیت جالبی داشت و از عوالبی نشأت می‌گرفت که یک دوست درباره رحلت امام دیده بود و شعر من، تصور و تجسمی از آن خواب بود. بعد از آن کار چندانی نداشتیم و به نوعی می‌شود گفت تنها تماشاگر بودم و نمی‌دانستم راجع به چه مسائله‌ای باید صحبت کنم. به هر حال هر شاعری، یاری موهوم دارد که برای آن می‌سراید. به قول استاد مشفق کاشانی، هر شاعر، هر حرفی که بزند در آنها می‌گوید بازم را می‌خواهم، یار کجاست؟ یار یا هم‌زاد شما هم در پری ستاره‌ها، خود پری است. پوی‌ای که در چهره‌ها و صور گویاگون‌ها حی و حاضر است و به مثابه نیروی آرمانی و غیر توصیف می‌شود. از حضور پری در شعر خود و قرارگیری آن در برابر عنصر شر و بیاهمی بگوید پری نیرویی خیر در برابر نیروی شر است. پری‌ها اساساً زیادهای پنهان‌اند و پری من حکم می‌اید، که در جایی گفته‌ام، «دیو غمخوار است ای دل، غم پری/ فاش کن غم را که غمخواری نماید» که این در حکم یک کلیه به کار گرفته شده. پری شدن نوعی پنهان شدن است. در جایی دیگر گفته‌ام: «ای ماه خوبترست، برستار من کجاست؟/ آه‌ای ستاره سحری یاز من کجاست» اینجا به ترکیبی از پری و ستاره دست یافته‌ام که نشان دهنده رقص وازگان پش روی شاعر بوده است. چراکه پری دائماً در تلاطم پنهان و آشکار

کردم. مجموعه‌ای هم پس از آن با نام «پوزی» به رنگ خونه توسط سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران به چاپ رسید که آن را ندیدم و از سرنوشت آن بی‌اطلاع. اما کار شعری خود را خیلی بیشتر شروع کرده‌اید. درست است؟

بله. تقریباً از سال ۱۳۶۱. قبل از آن حدود

«پری ستاره‌ها» چطور شکل گرفت؟
پری ستاره‌ها و پری‌شدگان، مجموعه‌هایی نمایی هستند. پیش از این هم عشق بی‌غروب‌را که شامل مجموعه غزل‌هایم بود، در سال‌های اولیه دهه ۷۰ به چاپ رساندم. بعد از آن نیز «مجموعه منتهی‌ماه» که جزو گزیده‌های ادبی به شمار می‌آمد و همچنین پراکنده‌هایم را در حوالی ۱۳۷۵ منتشر

یادداشت

جواد مایزاده

نگاهی به کتاب «پری ستاره‌ها»

جسارت شاعرانه

میان آنچه که باید می‌گفتم و گفته‌ام، فاصله‌ای عظیم است؛ فاصله‌ای که باید آن را با خوین‌ترین فریادها و گلگون‌ترین سرشک‌ها و دردناک‌ترین تاره‌ها پری کنم. قادر طهماسبی (فرید) در توضیح آغازین مجموعه غزل «پری ستاره‌ها» که آن را گزاره‌ای از نهاد مولف اطلاق کرده، اشعار خود را به سه ویژگی فوق متصف کرده است: هرچند اعتقاد من بر آن است که لفظ «دل‌انگیزترین» عبارتی گویاتر از دردناک‌ترین تاره‌ها برای اشعار این مجموعه است، «پری ستاره‌ها» مشکل از سه دفتر اسبب رنگ و تاره، «پری ستاره‌ها» و «عشق بی‌غروب» کتابی از سه‌گانه شاعر است که با دو کتاب «پری‌شدگان» و «پری‌بهبانه» تکمیل می‌شود.

«پری» را می‌توان عنصر تکرار شونده، ترجیح‌بند یا موبیئت ثابت «پری ستاره‌ها» دانست که اغلب توصیفی از خیر و نیکی و آراستگی و فرشته‌زیباری آرمانی است که در جاهایی نیز به فراخور ذهنیت پرسیلان و آثارام شاعر، رنگ و نشان عوض کرده و صورت در پس نقاب می‌برد. در واقع خواننده در مواجهه با پری ثابت غزل‌های فرید، قادر به از پیش خوانی و شناسایی مسیر حرکتی درون‌مایه شعر نیست؛ از این رو نمی‌تواند آن را مفهوم یا گزاره‌ای ثابت و لاابحیر تصور کرده و با ورود در شدن چندین باره با آن، نگاهی همسان و کلیشه‌ای از برای خویش و درک اشعار ایجاد کند. «...مکن نظره بر پری زادگان گریه من آنرا که راه به تالار این تماشا نیست» (لیلا) درد مجنون- ص ۱۱۶)

پری در شعر فرید، همان‌گونه که در نقل قول شاعر- «در مدخل نوشنار- نیز به آن اشاره شده، دسته‌بایه‌ای برای فریاد و تاره است. شاعر در سوبه سرشکی شعر خود، سراینده او و فغان و درد است و پری سروده خود را نقش غمگسار، مدهم و همراهی درونی اعظم می‌کند: «دیو غمخوار است ای دل، غم پری/ فاش کن غم را که غمخواری نماید» (دیو دیوار- ص ۳۰)

راوی در نقاطی دیگر تاره سر می‌دهد و شعریت و تغزل را از سرچشمه عاطفه و شور و شوق برگرفته تا حتی مرثیه‌ها، سوگ سروده‌ها و فغان و شکوه‌های درونی خود را غطف، شاعرانه و در پاره‌ای از اوقات کودکانه و مفرح نماید. او اینچنین کوشیده است با فرسردگی و فغان درونی و نیز سوبه اعتراضی و انتقادی غزل خود را تعدیل ساخته و از در عقیدتن به سکون معنایی و زبانی نجات بخشد: «...به او گفتم که سر تا پایتازیم چه سازم؟ گفت: «من هم ناز دارم، به او گفتم یک ناسر بیازیم تا تندی

شدن است. رفتن و آمدن با حضور و غیبت پری، تجسم رقص واژه‌ها در برابر شاعر است و این عکس آن حضورِی است که لغات در لغت‌نامه‌ها از سر می‌گذرانند، بنابراین پرسیدن و پرسزاری، واژه‌هایی مرکب از پری و ستاره‌اند که به‌طور خودجوش و ناخودآگاه آمده‌اند تا آن گمشده زبانی شاعر را که در تلاطم نشان دادن و نشان ندادن است، جلوه‌گر کردی.پری به این معنا در اشعار دیگری هم متبلور شده است.

خواننده، در غزل‌های قدیمی که پیش روست با سه نفا، سه حالت و سه وضعیت عینی و ذهنی متفاوت روبه‌روست. پری ستاره‌ها حاوی سه

ضلع درون‌گرای یا عاطفه‌مندی و ماتیکی، برداشت‌ها و حالات فردی و شخصی و نیز

نقدهای صریح‌الهییه اجتماعی و سیاسی است.

چگونه است که در بیست کلاسیک شعر (غزل) به سه وضعیت ایوان باورخته‌ای؟

لازم است در اینجا به مطلبی اشاره کنم. غم،

ناله، فسردگی و نغزلی که در روح غزل ساکن است، قابل کناره‌گیری و گمنان نیست ولی من از آن

استفاده کرده‌ام تا به هدف خود نزدیک شوم. یک وجه نگاه شاعری و درون‌گراست اما شاعر

در محلی استفاده که از نسل دیروز و امروز صحبت می‌کند و به نسل امروز هم علاقه‌ناک نمی‌کند،

«عبور سرخ زمان از کنار زخمی من/ چه نفع بود مستی من نمی‌دانی» نیست به گذشته هم نگاه

حسرت‌بارانه‌الدن‌هایم می‌اندازد»(بگذرد لاله پری شد بگذرد پر پر شد، بگذرد لاله پری رای من

نمی‌دانی پس ملاطفه می‌کنید که از تغزل برای رسیدن به هدف استفاده شده است؛ ضمن اینکه

به تلاطف روحی هم رسیدم و خواسته‌ام زبان را نیز به بلایش برسانم. در همین حین از تعریض، نقد

و اعتراض هم فرگذار کرده‌ام و به ستایش و نکوشی پرداخته‌ام. شست‌هایی نیز کاملاً خنثی

کرده‌ام. دارد پس بخش از شعر، درون‌گرایانه و متعلق به علوت‌های شاعر است، چرا که شاعری

بگویی که همین غار، برج دیده‌بانی من است و خود نسنجی‌ای و از انتقادات بیرون‌گفالی ولی باید

بگویی که همین غار، برج دیده‌بانی من است و باعث می‌شود گاه‌ها اوقات راهی را بروم که

نشوند، فکرتش را هم نمی‌کنند، احساس می‌کنم مردم روز و روز بیشتر از شعر فاصله می‌گیرند، به

همین دلیل بر خود و طبقه می‌انم که با مخاطب خود صحبت کنم، در واقع حفظ کنم و در همین حال

نقد خود را نیز مطرح کنم.

یک جریان امروزی ثویاً هفتصد است که عصر و

دوران غزل به سر آمده و قابلیت به دوش کشیدن رسالت شعر را در این برهه زمانی ندارد. در واقع غزل متعلق به خلوت شخصی است و کارکرد اجتماعی و ادبی ندارد. از آنجایی که در شعرمان

مقروله نقد اجتماعی را پرچسته ساخته‌اید، چه پاسخی برای این نقد دارید؟

کارهایی که خیلاً در زمینه غزل انجام شده، هر

یک جای خود را دارد. من هم خواسته‌ام قدیمی

تازه بپردازم و کارهای نشده را صورت دهم. اما

پیش از ارائه هر گونه پاسخ باید نکته‌ای را متذکر

شوم. غزل تلقی‌ای با امروز ندارد ولی با این وجود

من جمع اصناد کرده‌ام و هنر شاعر در جمع صدن

توسیم کرده‌اند.

شعرهایی که نام پرزید، از آن دسته اشعاری

هستند که آنها را ویرایش کرده‌ام، من معمولاً کثیر

گفته و نوشته‌ام و جمعیت کثیر فضای کار من غزل

است و با تغزل گزایی و احساسات معسوری است

که می‌توانم به آن دست پیدا کنم. در جاهی دیگر

نیز دربارهٔ نگار آثار چنین دیدگاهی مطرح شده

بود اما باید بگویم نباید به اعتبار طول ابیات نمی‌توان

شعر را قاصیده‌ناپید، باید به فضا، واژه‌ها، دست و

سوی اساسی و توجه به شکل شعر هم دقت کرد.

در اینجا هم من معتقدم با ویژگی‌های غزل روبه‌رو

هستم. در ابیات پایانی اش گفته‌ام، «غزله غلام

تیر خورد و خون نوشید، بر این اثرانه مگر تهمتی

قصیده زنده‌بر ایران زبجهای عبود کر تهمت‌اسگر

به یوسف و کرگ تیر فایزده زندان‌م به هیچ وجه

دوست ندارم بالای تیرباشم بلکه می‌خواهم در

پایین منیر و میان مردم باشم. در این شعر هم از درد

صحبت کرده‌ام، باید بگویم که من را عاقل به این

میدان دعوت کرده است و اگر تمام عالم هم من

را نشنید کند تاثیری بر من نداشت، همان‌طور

که تشویق برای من اهمیت چندانی ندارد. آن سخن

درونی است که من را تشویق کرده و فعال و با

انگیزه نگه داشته است.

بعد از این کتاب، مشغول به کاری هستید؟

مشغول نوشتن زمانی به نان «تلاوت» هستم

که آن هم اثری علاقه‌ناک است با قلم‌شماره نوشته

می‌شود. خلاف آنچه تا به حال گفته شده،

می‌خواهم سواي قصه‌ای که در زمان دنبال

می‌شود، واژه‌ها را نیز آینه‌ای قرار دهم تا

نشان دهنده می‌گوانگی و معرفت باشند. این زمان

قابلیت ترجمه را هم دارد و می‌تواند به هر زبان و

فرهنگی برگردانده شود.

خواسته‌ام قدیمی تازه بر دارم و

کارهای نشده را صورت دهم.

اما پیش از ارائه هر گونه پاسخ

باید نکته‌ای را متذکر شوم. غزل

تلقی‌ای با امروز ندارد ولی با

این وجود من جمع اصناد

کرده‌ام و هنر شعر

در جمع صدن است

است. استعداد و ظرف غزل پیش از اینهاست که

آن را به زمینه‌های اجتماعی یا عاطفی محدود کنیم.

در شعر «رایضگاه درهٔ آمده» در شی نیلوفری

آمده به خوایم آن پری/ آن پری آمده به خوایم در

شی نیلوفری، گفت در گوشه کتاب دردمرد را

بخوان/ا پروید از زیانت آتش خاکستری/ و در یک

سکه پیونده آمده باوز اندوزان مرا یک سکه هم

پیوند نیست/ زپرستم خوان آگ مشت قامت

و اکنون من فکرمی‌کنم زبان غزل هنوز تا زگی خود

را دارد و می‌تواند فیرا و زیباتر از اینها هم باشد.

معتقدم که با غزل می‌توانم مخاطب را به تلفظ

روحی برسانم، باید بگویم که من شاعر غزلم و اگر

مثنوی و نیمایی هم بسرایم، باز غزل می‌گویم.

مثنوی شهادتم را هم اگر خوانده باشید، متوجه

می‌شوید که فضا و زبان متعلق به غزل است. غزل

هم نغزلی است و هم معاصر. باید پیام بیدارباش

است. من به عنوان یک شاعر اعتقاد دارم که حتی

با مخاطب شنیده‌ام و تا آرام هم که فریاد زبیا و

سر می‌دهد و جویای عدل است، می‌بایست زبیا و

تلفظ شده سخن گفت. غزل فریاد زبیاست و ما

فریادهایمان را باید به شکلی زیبا سر دهم که دشمن

و نامرحم آنها را نشنود. ضمن اینکه آن دست

مسائلی هم که در خلوت شاعر رخ می‌دهد

می‌بایست حاری بیشرانه باشد. بیشرانه مطلقاً نمی

یک طرف‌تقصیه است و استفاده طرفی دیگر که

تصویر می‌کند استعداد و فرجهٔ «فرسود تجربیات

که مسائل و باورهای خود را طی آن می‌پروردند و

مطرح می‌کند.

به نظر می‌رسد در برخی اشعار حضور آگاهانه

و علاقه‌ناک شاعر به جنبه نغزلی آن چریده است.

منظور قطعی‌ی مثل «ایداک، یاد، کورد» و

«گل‌انار» است که شاعر کارهای را بر روی

زبان انجام می‌دهد تا پایبندی قصه‌وری را

توسیم کرده‌اند.

شعرهایی که نام پرزید، از آن دسته اشعاری

هستند که آنها را ویرایش کرده‌ام، من معمولاً کثیر

گفته و نوشته‌ام و جمعیت کثیر فضای کار من غزل

است و با تغزل گزایی و احساسات معسوری است

که می‌توانم به آن دست پیدا کنم. در جاهی دیگر

نیز دربارهٔ نگار آثار چنین دیدگاهی مطرح شده

بود اما باید بگویم نباید به اعتبار طول ابیات نمی‌توان

شعر را قاصیده‌ناپید، باید به فضا، واژه‌ها، دست و

سوی اساسی و توجه به شکل شعر هم دقت کرد.

در اینجا هم من معتقدم با ویژگی‌های غزل روبه‌رو

هستم. در ابیات پایانی اش گفته‌ام، «غزله غلام

تیر خورد و خون نوشید، بر این اثرانه مگر تهمتی

قصیده زنده‌بر ایران زبجهای عبود کر تهمت‌اسگر

به یوسف و کرگ تیر فایزده زندان‌م به هیچ وجه

دوست ندارم بالای تیرباشم بلکه می‌خواهم در

پایین منیر و میان مردم باشم. در این شعر هم از درد

صحبت کرده‌ام، باید بگویم که من را عاقل به این

میدان دعوت کرده است و اگر تمام عالم هم من

را نشنید کند تاثیری بر من نداشت، همان‌طور

که تشویق برای من اهمیت چندانی ندارد. آن سخن

درونی است که من را تشویق کرده و فعال و با

انگیزه نگه داشته است.

بعد از این کتاب، مشغول به کاری هستید؟

مشغول نوشتن زمانی به نان «تلاوت» هستم

که آن هم اثری علاقه‌ناک است با قلم‌شماره نوشته

می‌شود. خلاف آنچه تا به حال گفته شده،

می‌خواهم سواي قصه‌ای که در زمان دنبال

می‌شود، واژه‌ها را نیز آینه‌ای قرار دهم تا

نشان دهنده می‌گوانگی و معرفت باشند. این زمان

قابلیت ترجمه را هم دارد و می‌تواند به هر زبان و

فرهنگی برگردانده شود.

خواننده و نخوانده

زرین کلک

در سیاره شازده کوچولو

نورالدین زرین کلک از آن دسته کتابخوان‌هایی است که معمولاً همزمان چند کتاب را با هم می‌خواند. می‌گوید: یک کتاب را به‌طور مستقل نمی‌خوانم، چند کتاب را به‌طور موازی می‌خوانم.

او این روزها مشغول خواندن سفرنامه ابن بطوطه است؛ «سفرنامه ابن بطوطه، سفرنامه بسیار جالبی است و بسیار حیرت‌انگیز. در واقع این جهانگرد، خیلی بیشتر و بیشتر از مارکوپولو سفر کرده، ولی به اندازه یک دهم مارکو شهرت ندارد».

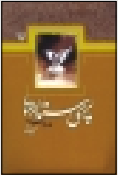
«صحراي محشر» محمدعلی جمالزاده، کتاب دیگری است که این روزها لحظه‌های ناب پدر انجمنش ایران را بر پرده است! او تغیل جمالزاده را در این کتاب «پرونده» می‌داند و معجزات «صحراي محشر» یکی از آثار ماندگار دوران معاصر است.

زرین کلک گویاست: «در موزی خوانی‌های خود، خورعایت کرده و کنای و ادبیت مدرن غرب را هم در دست مطالعه دارم. این کتاب، «مارسل پروست» نام دارد و «آن پاتن» نویسنده است. «این کتاب دربارهٔ مارسل پروست است. این نویسنده واقعاً شخصیت جذابی داشته است.»

اما جذاب‌ترین کتابی که پیشکسوت انجمنش ایران خوانده، «شازده کوچولو» اِشتون دوستان اگزوریوی است.

او البته گلستان‌سعدی را هم شاعرکاری می‌داند که جذابیت‌های خاص خود را دارد. از او می‌خواهیم که یک کتاب به شما پیشنهاد بدهد، می‌گوید: «پیشنهاد کردن به دیگران برای اینکه کتاب خاصی را بخوانند، به سن آنها بستگی دارد. کتابی که یک کودک در خردسالی می‌خواند، با کتابی که یک آدم سن یا کهنسال می‌خواند، فرق دارد.»

زرین کلک سپس پیشنهاد خود را مطرح و توضیح می‌کند که هر کتابی حتماً «شازده کوچولو» را بخواند؛ «کتاب‌هایی هستند که هر کسی باید آنها را مطالعه کند و اگر آدم آنها را نخواند، نمی‌تواند ظرفیت خود را تکمیل کند. این کتاب‌ها زبیرنا هستند.» سفرنامه نادر خسرو قران منجد هم از دیگر پیشنهادهای او هستند، اما پدر انجمنش ایران قطار پیوزدی کودک بوده و والدینش کتابی برای خواندن به او داده‌اند. او در جواب به این سؤال که اولین کتابی که در دوره کودکی خوانده چه بوده، اول می‌خندد و بعد می‌گوید: «اولین کتاب، در حقیقت همان کتاب‌های درسی مغلی و پیچیده دوران ما بود. آن زمان ما کتاب‌هایی در دبستان می‌خواندیم که امروزه دانش آموزان در دبیرستان می‌خوانند؛» و البته گلستان‌سعدی از دیگر کتاب‌هایی است که زرین کلک برای اولین بار در دوران کودکی خود با آن مواجه شده است...

گفت من سر باز دارم، چو مشتم باز شد خنبدید و خنبدید که من هم دست و پای باز دارم...»

شاعر از جنبه‌ای دیگری با کارگیری کنایات و تشبیهات متعدد در کنار نموده‌های تلقی‌آمیز همچون دو پری، فنجواری و پری خواری، وصل و حجران و...به ترکیب‌هایی زیبا از یک و بد، خیر و شر، باکی و ناپاکی و عمل و داد و تقاضی‌ها و تنگنای پیش روی چشم‌رست می‌باید که در برخی از اشارات خود نیز به‌صورت مستقیم و نکوش‌گر و یا پنهانی و در لفظه، از بیان و توصیف عاطفاتی‌ها، تیرگی‌ها و بدبختی‌ها بهره‌بر کرده و شعر خود را آسایشی برای نقد و تیر تا زمستی‌های انسانی و اجتماعی بدل ساخته است. «...با زان‌دوزان مرا یک سکه هم پیوند نیست ز پرستم خوان اگر مشت قامت را کیم (یک سکه پیوند: ۱۳۳)» یا در جایی دیگر می‌گوید: «...گفت در گوشه کتاب دردمردم را بخوان/ آن پروید از زیانت آتش خاکستری» (رایضگاه دره: ۱۶۴)

به‌نظری، دست‌شمار اگر چه سخن تغزل و شاعرمانندی را یشهٔ خود ساخته و به هر شکل روایتگر هجو و غم و غربت و ناله و شکایت است اما به هیچ روی غزلی را از تنهایی محمل شورو نیاز و احساس و یا بازی‌های زبانی و آرایه‌ای قرار نداده و به‌طور واضح و چشمگیری، عنصر نقد را در آن پرچسته کرده است.تغذی که نه فکروه و فریاد از روزگار پریشانت و نام‌سازگار بلکه نوعی جوازت در غمسر و کثیبت من وجودی شاعر است که در همین سیاهی، عرصه را برای دست یافتن به نور فهی نگه داشته. موضوعی که دو همین مجال می‌بایست به آن اشاره داشت: «حضور پررنگ و مایهٔ تعلقات دینی و مولات درون‌گرایانهٔ شاعر به‌الله معصومین(ع) و خاکسپاری

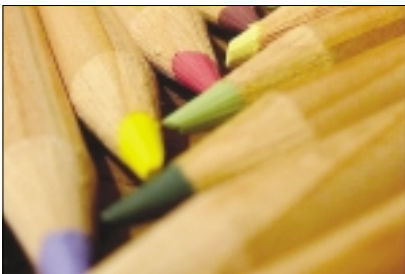
آسان ایشان است. شاعر در این جنبه غزل‌های خود نیز با دوری جشش از لفظاتی‌ها و کلیشه‌های رایجی‌های مرسوم، تشبیهات و تمثیلاتی ظریف را به‌کار می‌بندد تا جواهرها و واگویی‌های اعتقادی خود را به‌الگوهای فراموشی‌اسفوره‌ای و همه‌شورل‌مانند سازد. گل‌انار، هم‌هنگار، طاغون بی‌کسی و... در زمرهٔ این اشعارند که در قرن هجدهمی، غربت و حس تنهایی و اندوختگی راوی، محمل خواستن، مایل محبتات و نیز جست‌وجوی من فردی شاعر به حساب می‌آید. در پایان به یکی از زیباترین و خوانندگی‌ترین اشعار مجموعه با عنوان «ایداک، یاد، کورد» باید اشاره کرد که سرشار از تخلیل، استعاره و نمادهای قصه‌پردازانهٔ روایی و دیباچه‌ی مثنوی عناصر معجزاتی، ساده و همه‌فهم، ایجابی پررنگ‌مالی‌لحنی کوتاه‌ه و ظریف، سروده که هر بیت آن را می‌توان قطعه‌ای مجزا و مستقل برشمرد. طراقت و کوردکانگی این قطعه، قصه‌وار هم‌را با سرکت درون مثنوی، استناد می‌یابد. لحظهٔ لوح می‌گیرد تا اینکه در نهایت شعر و شاعر و روایت و برای رایه یکدیگری پیوند می‌زند. «... صحنه روایی است دروایدنشی است. اصداً اگر صیاد را درزید و رفت، عشق خواب سیب دید و داد زده‌اعقل سیب و داد را درزید و رفت، مانده بود آن دیو در یاد پری/ هم پری هم یاد را درزید و رفت... (ص: ۵)

مجموعه شعر پری ستاره‌ها غزل سروده‌های قادر فهمایی (فرید) به تازگی از سوی نشر سوره مهر منتشر شده است.

سطر به سطر همراه با مؤلف «مفهوم عدالت در اندیشه جان استوارت میل»

عدالت از فراسوی تاریخ

به مثابه انصاف» از میل و دریافت های او از این مفهوم می پردازد. درست است، اما اینکه خواهد در یک پژوهش جداگانه اصول حق و عدالت را از اندیشه های میل استخراج کند، من ندیدم. نظریه اصلی شما در این کتاب ناظر بر سازگاری اصالت فایده (utilitarianism) و لیبرالیسم (liberalism) نزد میل است در حالی که وقتی بحث پتان را به میان می کشید، این سازگاری نقض می شود.

ببینید مفهوم utility در جمله مفاهیمی است که میل و پتان هر کدام دریافت دیگری از آن دارند و به تعبیری صحیح تر utility نزد میل فایده است و نزد پتان سوداً (البته من با این دو برگردان می خواهم تفاوت برداشت های این مفهوم را نزد میل و پتان مشخص کنم). آن utility که میل می گوید از احترام به شخصیت فرد و اراده او برمی خیزد در حالی که در اندیشه پتان با جمع و نتیجه کار مواجه هستیم. در اندیشه میل کیفیت مطرح است و در نظر پتان کمیت وقتی میل به کیفیت اهمیت می دهد در اصل برای شخص و شخصیت فرد ارزش قائل است و فرد را به عنوان غایت می شناسد و بر همین اساس برای او حقوقی تعیین می کند.

البته قبول دارید که میل به عدالت به شکلی ضمنی پرداخته است؟ کاملاً درست است. کار من این بوده که از دکترین بنی نظریه های او از اندیشه ای استخراج کنم و همین مسأله چیزی است که تاکنون آنچنان نظریه پندی نظریه های او از اندیشه ای استخراج کرده و شاید مورد توجه نبوده است. البته این پژوهش بر مبنای یک شکاف آغاز شد. ابتدا تصور می کردم میل عدالت را بر مبنای حق استوار می کند ولی در نهایت به سمت منفعت پیش می رود. به این معنا که نوک پیکان عدالت به سمت منفعت نشانه رفته که پتان می گوید اما بعداً به این نتیجه رسیدم که میل اساساً دریافت دیگری از مفهوم فایده (utility) دارد.

نظری را بر همین اساس استوار سازم. پس برای چه به این بحث پرداخته اید؟ اگر قرار باشد که وجه انضمامی آن را فراموش کنیم تئوری به چه کاری می آید؟

اشتباه نکنید! وجه کاربردی آن حرفه من نیست. جامعه ما از فقر بحث های نظری در رنج است. یعنی آنقدر به عمل فکر کرده ایم که نظر فراموش شده. ایده اصلی و انگیزه من از طرح این بحث همین بوده که ما نیازمند بحث های نظری هستیم تا مگر از این رهگذر در عملکردمان تغییری ایجاد شود. من بحث را نیستیم اما و طبعاً اگر می خواستیم این مفهوم را با مسائل روز جامعه خودمان همخوان کنیم، راه برای فهم های مختلف این نظریه بسته می شد. این بر عهده خود مخاطب است که نظر و عمل را با هم مطابقت دهد، من تنها نظریه ام را گفته ام و کاری هم به اجرای آن در عمل ندارم و رسالت من هم این است. رشته من اندیشه سیاسی است، این کار سیاستمدار است که این نظریه و مفهوم را در متن جامعه مورد مناقشه قرار دهد.

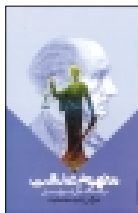
اما بسیاری از همین اندیشه ورزان و اساتید علوم سیاسی در عرصه سیاست به عنوان تئوریسین مشهورند و به کارهای اجرایی اهتمام ورزیده اند.

من چنین نظری نداشته ام. شاید آن اساتید و رسالتی بیش از این برای خود قائل بوده باشند اما من تنها به شفافیت نظریه ها مشغولم و لاغیراً یعنی چنین کاری در غرب صورت نگرفته که شما به جای برگردان یک پژوهش غربی کتابی بنویسید در مورد مفهوم عدالت نزد میل؟ دلیل اصلی نگارش این رساله همین است. در غرب کاری به این شکل در مورد مفهوم عدالت نزد میل صورت نگرفته و همین دلیل من به خودم اجازه چنین کاری را دادم البته بپذیرید که طبعاً هر آغازی با کاستی هایی همراه خواهد بود.

اما جان اولز از این مفهوم در نظر میل بسیار استفاده کرده و در جاهایی از کتاب «عدالت

ببینید مفهوم عدالت مانند بقیه مفاهیم علوم سیاسی، یک مفهوم نظری است و طبعاً برای بررسی این مفهوم باید رویکردی نظری اتخاذ کرد. فکر نمی کنم برای بحث در مورد عدالت بتوان ابتدا از عمل یا بحث های انضمامی آغاز کرد. هر چند من بر این باورم که ورود به حوزه های کاربردی می تواند به این بحث شکلی شایسته و بایسته بدهد و پرداختن به مسائل مبتلابه جامعه ما و نیازها و مقتضیات زمانی از جمله ملزومات هر پژوهشی است، اما آنچه من در این کتاب بدان پرداخته ام، اهمیت دادن به وجود نظری این مفهوم (از جمله وجود انسان شناختی، معرفت شناسانه و...) بوده است چرا که اساساً معتمد بحث های نظری می تواند مقدمه ای باشد برای تدوین یک مفهوم که در جامعه به شکلی انضمامی دنبال می شود و به تعبیری بهتر و صحیح تر ورود به بحث انضمامی بدون زیرساخت تئوریک بخوابیم از این منظور به کتاب و رویکردهای آن نگفتم. تا کتاب در بحث های نظری قائل دفاع است.

اما تا جایی که من می دانم در اغلب پژوهش هایی از این دست، پژوهشگر ابتدا زمینه ای برای طرح بحث تئوریک اش می چینه تا حداقل مخاطب بدون زمینه چینی به سراغ اصل مطلب نرود، در حالی که در این کتاب اینگونه نیست شما مستقیماً رفته اید سراغ اصل مطلب بدون اینکه بگویید چرا باید به این مفهوم در

اندیشه میل توجه شود؟ کاملاً درست است. اما در وهله اول باید مدعی شوم که من روش تحقیق خودم را دارم و سعی کرده ام اساس را بر تئوری بگذارم. از سوی دیگر نتوانستم راه را برعکس بروم. یعنی اول مسائل مبتلابه جامعه خودمان یا دیگر کشورها را مطرح کنم و بعد بنیام از دل این مسائل عدالت را استخراج کنم یا این مفهوم

عدالت از جمله مفاهیمی است که طی قرون متعاقب بسیار مورد مناقشه قرار گرفته و نه تنها در نظر بلکه در عمل نیز توجه بسیاری به آن معطوف شده است. عدالت در عمل یا به بیان دیگر، استقرار عدالت در روابط میان افراد، ساختار و نهادهای جامعه و حتی تحقق عدالت در جهان از تمایزات انسان در طول تاریخ بوده است و در حکم یکی از مطلوبیت های زندگی به شمار می آید. البته این اصل اساسی زندگی نیازمند توجه ذهنی و نظری است و اگر با ارسطو هم نظر باشیم که منشأ فلسفه حیرت است، از زمانی که بشر فلسفیدن آغاز کرد و حیرت خود را در قالب پرسش بیان کرد، به جست و جوی چینی عدالت نیز همت گماشت. از این حیث پرسش در باب ماهیت عدالت، پیشینه ای به درازای تاریخ دارد و با نیم نگاهی به وضع بشر امروزی که دچار استیصال غیر قابل اجتناب شده، پرداختن به این مفهوم می تواند راهگشای بسیاری از دغدغه های انسان معاصر باشد.

طبعاً هر اندیشمندی نکاهی خاصی به مفاهیم کلیدی و مبتلابه جوامع بشری دارد و در این میان برخی رویکردهای کاملاً شفاف اتخاذ کرده اند و برخی دیگر به شکلی ضمنی به این مفاهیم پرداخته اند. جان استوارت میل از جمله متفکران دسته دوم است که به خصوص در مورد مفهوم عدالت رویکردی ضمنی دارد.

شما آنچه در پی آموختن درآمد و مدخلی است برای بحث درباره کتابی که اخیراً به پژوهش و نگارش آن کس ناچیک شناخته از سوی موسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی روانه بازار نشر شده است. ناچیک شناخته در این رابطه حقی و عدالت را در نظر میل مورد بررسی قرار داده و رویکردهای میل به این مفهوم را به مخاطب ایرانی این فیلسوف قرن نوزدهمی انگلستان نمایانده است.

سرکار خانم ناچیک! شما برای طرح بحث عدالت به سراغ اندیشه های یک فیلسوف سیاسی که در جغرافیایی دیگر پالیده و اندیشه ورزی کرده است رفته اید و از سوی دیگر بحث فراتاریخی metahistorical بودن رویکرد شما این سوال را به ذهن متبادر می کند که اندیشه های میل قرن نوزدهمی چه کاربردی می تواند در جغرافیای دیگر و زندگی مردمی که در قرن بیست و یکم زندگی می کنند، داشته باشد؟

مردم درویشی

در سومین هم اندیشی «تخلیل هنری شیخ محمود شبستری»

رازهای گلشن گشوده شد

«تخلیل هنری شیخ محمود شبستری» عنوان سومین هم‌اندیشی تخصصی ای بود که به همت فرهنگستان هنر و با همکاری موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، استانداری آذربایجان شرقی، فرمانداری شبستر، سازمان صنایع دستی و گردشگری، شهرداری و دانشگاه آزاد اسلامی، بازدهم و شانزدهم آبان‌ماه در شبستر برگزار شد. در این هم‌اندیشی ضمن ارائه شرح احوال و آثار شیخ محمود شبستری و نسخه‌شناسی ترجمه‌های گلشن راز و نقد جاشیخ و تصحیحات و ترجمه‌های گلشن راز و جایگاه و تأثیر گلشن راز بر حکمت و ادبیات پس از آن اقدام شد.

در روز نخست این همایش دکتر ظاهرشا اهوایی، رئیس موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، دکتر بهمن نامور مطلق، مدیر فرهنگستان هنر، دکتر نصرالله حکمتی، مدیر علمی هم‌اندیشی، دکتر غلام‌حسین ابراهیمی دینانی، دکتر علی‌شخ الاسلامی، دکتر شهرام یازدکی، دکتر شهین اهوایی - سخن گفتند و در روز دوم که در شبستر برگزار شده و چندی تن از پژوهشگران فلسفه اسلامی چون دکتر محمد البغلیانی، دکتر حسن بلخاری و - به پرسشی این کتاب مهم در تاریخ فلسفه اسلامی پرداخته آنچه در پی می آید گزارشی است از این همایش.

دراختم الزلابه» و پریش‌هایی یاد کرده که بسیاری از آن پریش‌ها را از این عربی پاسخ می دهد. در این منظومه مسائل فلسفه، کلام، عرفان، هنر در هم آمیخته است. او شبستری را نظام سباز دانست اما معتقد بود که نظام مندی تفکر شبستری به معنای القاطبی بودن نیست.

تاریخ در دو نوبت و ولایت

«دکتر علی شخ الاسلامی» عضو هیات علمی دانشگاه تهران سخنران بعدی این همایش بود که موضوع تاریخ در دور نوبت و ولایت را مورد بحث قرار داد.

اویبخت را با نایم نگاهی به فراتاریخی بودن وحی آغاز کرد و بر این باور بود که در قرآن واژه «تاریخ» وجود ندارد و از این وضعیت به عنوان موضوعی الهام‌بخش یاد کرد. در این سوگفت، به گفته وی نشان از فراتاریخی بودن وحی است و بر همین اساس است که قرآن وقایع تاریخی را با عیارت نایب مطرح می کند. قوم نامور را عبرت قرار می دهد، داستان یوسف را مطرح می کند و مرتبه تاریخت را در خود دارد. در طلسم سوره مبارک یوسف الملعک متعلقون قرار می دهد و «و احبنا الیک» می گوید؛ یعنی وادی عقل و در پیوستی است و تاریخ را به عقل می سنجد.

این همایش ابتدا با خیر مقدم دکتر غلامرضا اهوایی رئیس موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران و دکتر بهمن نامور مطلق، دبیر فرهنگستان هنر آغاز شد. سپس دکتر نصرالله حکمتی، دبیر علمی هم‌اندیشی به ارائه گزارشی از نحوه برگزاری همایش و دیدگاهی های علمی سخنرانی ها پرداخت.

دکتر محمد البغلیانی در این همایش کتاب متفکران خیال در گلشن راز شبستری نوشته دکتر نصر الله حکمتی ترسود انتشارات فرهنگستان هنر منتشر شد.

تأویل در تخیل شیخ محمود شبستری

دکتر گلجامحیی ابراهیمی دینانی اولین کسی بود که پس از گزارشی از همایش حکمت درباره همایش ایران ایراد سخنرانی به پشت تریون دعوت شد . استاد فلسفه اسلامی دانشگاه تهران در آغاز سخانش بر این باور بود که از دید شبستری عالم معنا نهایت ندارد ولی با «تأویل» که اصطلاحی قرآنی است و به تعبیر قرآن جز باسخون در علمه آن را نمی داند، به دست می آید.

او تخیل در اندیشه شیخ محمود شبستری را رفتن از مسوع به محسوس و محسوس به مسوع در مسیر تأویل دانست و بر اساس همین باور به این نتیجه رسید که صورت مفرد، زاهر، مبرم همه خود استند اما تأکید داشت که این مبرم «مردم» نیست.

دینانی یکی از پرسش‌هایی بر حسته منظومه شبستری را پرسش معنوی چیستی تکلم عرفی کرد. و مصرع «مان آن که جان آن فکرت اموخت» را آغاز همی برای گلشن راز دانست که جان فکرت بار می گیرد بر همین اساس دل و جان و فکر یگانه است و عقل همانا ظهور دل و جان است.

به گفته این استاد فلسفه اسلامی دانشگاه تهران منظومه گلشن راز، و مفاهیم آن را می توان دیدگاهی در بینایی این عربی و فریادانه عطار به شمار آورد، در «معینت نامه» عطار نیز شرح سلاک فکرت را به روشنی می توان دید.

به باور دینانی یکی از خصلت‌های منظومه گلشن راز، این است که این منظومه کلاما عرفانی با پرش و پاسخ شروع می شود، او در ادامه از رویکرد حکیم ترمذی

عرفانی، وضع شده و سپس از آن معنایی نقل می کند. محسوسات در نزد عرف و عام می شود. در واقع ارباب کشف و شهود واژه را وضع می کنند و سپس عوام تقلید می کنند.

به گفته این عضو هیات علمی موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران نزد یونانیان کلمه «زاد» به معنای پیدایی است و شاعران که واجدان زیادت، چونان انبیا متعهد به «الوگوس» و حقیقت وجودند ولی زبان در سوسفطاییان کاربردی عکس یافت. در «مسفر نکون» آدم اوبالشر آن گونه که موجودات را نامید، آن ها همان شدند و این ترابط «نام» و «موجود» است.

او در ادامه به معنای تفکر در نزد فلاطون پرداخت و یادآور شد که در نزد فلاطون تفکر و «زاد» یگانه‌اند و تفکر همانا کلام خاموش است.

صاحبان تفسیر دلشکافتد

هدف در انگلشن واژه مهم وصول به وضع اول و حذف حجاب میان اسم و معناست. زیرا در اشعار شبستری، صاحبان تفسیر، اهل دل‌اند یک مفسر عمومی و ظاهری.

این اولین جمله «دکتر حسن بلخاری» در سخنرانی خود با عنوان وضع اول و ارجاعات تأویلی آن در انگلشن راز، شبستری است. او به آن که در دومین روز برگزاری هم‌اندیشی «تخلیل هنری شیخ محمود شبستری» در شبستر ایراد شد.

به باور بلخاری اگرچه شبستری در گلشن راز از اصطلاحاتی چون تفسیر و تعبیر نیز استفاده می کند؛ چو اهل دل کند تفسیر معنی آیه ماندنی کند تعبیر معنی اما حذف همان وصول به وضع اول و حذف حجاب میان اسم و معناست. به ویژه که در آن بیت، صاحبان تفسیر اهل دل‌اند و مفسران سوری و ظاهری.

اوشیبه ادور، سیاه را از جمله طریقه‌ترین و عمیق‌ترین شیوهات به کار رفته در انگلشن راز دانست و به پاسخ‌شیخ، به سوال اکسپرسی فکر ما را شرط راه است؛ اشاره کرد و معتقد بود که شبستری در «آلا» یعنی اسمای صفات و افعال الهی را شرط برهه می داند و در مقابل تفکر در ذات را گناه محض. شیخ به جای این که هده به ناخوانی عقل، بر سوری ملک و پاپی و سر سوزی خود در ادوات ذات حق تأکید می کند و از منظری تازه تر و متفاوت با تأویل نوری سیاه از منظر قدا (مجموعن نجم الدین گبری، نجم رازی و علاءالدوله سنناتی) سیاهی نور ذات را از شدت قرب می داند.

به گفته این عضو هیات علمی دانشگاه تهران از دیدگاه صاحب «گلشن راز» هر عمل نور خرد در برابر نور ذات ملل کور دیده ظاهر است در مقابل نور ذات و نور که تزیین صمیمی است به تزیین صمیمی نور چشم می‌باشد، وصول سلاک نیز پس از طی مراحل و منزلت یافتن استعداد قبول حلالی فانیست. بر صورت نور ذات منور نمی گردد، لامحیی» در طریقه‌های نورحلی این معنا را به چشم جان شاهد بود است.

«دیدم که در عالم لطیف نورانی ام و کوه و صحرا از انان اوار است از سرخ و زرد و سفید و کبود و این قفیر، و له این اورام و در غایت ذوق و حضور، شیدا بی خودم، به یکبار دیدم که همه عالم را نور سیاه فرو گرفت و آسمان وزمین و هر چه بود تمام همین نور سیاه شد و این قفیر در آن نور سیاه فانی مطلق و بی شعور شدم بعد از آن به خود آمدم».

تفکیک دو تاریکی در رساله حی بن یفغان یوغلی بحث دیگری بود که بلخاری در بخش بعدی سخنرانی اش بدان پرداخت.

مقایزیک در سرزمین خیالی

کتاب‌ها و آثار مکتوب سرنوشتی همانند استان‌ها دارند. استان‌های بی شمار به دنیا آمده‌اند و از دنیا رفته‌اند بی آن که نام و نشانی از آن‌ها به جای مانده باشد. استان‌هایی نیز به دنیا آمده‌اند و هرگز از دنیا نرفته‌اند. همواره جوان زنده‌اند و یاد آنان ادای احترام به آنان را همراه دارد. گلشن راز شیخ محمود عرش به پایان نمی‌رسد و نمی‌میرد پس از گذشت هفتصد سال از عمر این کتاب، روز به روز جوان‌تر می‌شود. موفق در این کتاب، به زندگی و راه عصر شبستری نیروداخته، به موضوع این کتاب فارغ از شخص و زمین و زمان است. مسأله این اثر مسأله درویش و امروز نیست. مسأله جلوه‌ده بشر است. خیال و شعر و هنر است.

در بین منظومه‌های مربوط به عرفان و حکمت که اشتغال بر فحایق اسرار متصوف هم لطیف و جمال شعری را که در جای جای آنها هست به کلی بی بین نبرده‌است و بر گاه رایحه نغزل و شعر غنایی از آنها به شمام می‌رسد منظومه گونه‌های بی‌بی گلشن راز اثر شیخ محمود شبستری شگفت و نو می‌تواند نظر دارد. و بالاخره یادگفت که شیخ محمود شبستری در منظومه گلشن راز به طریقی استفاده از جلوه‌های سوال عارف ندیشند. امیر حسین هروی سروداست که بعد از شرح و تفصیل آنها با احتساب آغازین و پایانی به ۱۰۰۴ بیت می‌رسد که همه در قالب مثنوی و در بحر هزج مسدس و در براه عرفان علمی و حکمت عملی است. تفکر چیست؟ کدام فکر شرط راه سالک است؟ «من کبیت و سفر کردن در خود چیست؟ مسافر و راهرو و مرد تمام چیست؟ آگاهی بر «سر وحدت» و «موضوع نور مطهر عارف چیست؟ ...» از جمله سوالات مطرح شده از سوی امیر حسینی هروی است.

شرح‌های نوشته شده در گلشن راز شیخ محمود شبستری بدون هیچ توضیحی خودیگانه عمق کشفیته وی در بیان مطالب عرفانی است و در این معین آن پس که تاکنون پیش از ده شرح از معقدان و متأخران بر آن نوشته شده است.

التنه کثرت تعداد شرح‌هایی که بر این منظومه موجز نوشته‌اند و سمت حوزه انتشار و شهرت پیش از حد آن را که در عین حال به جهت عمق و دقت فوق‌العاده تعبیراتش نظیر این گونه شرح‌ها راز ایزم می‌کند، نشان می‌دهد.

با نگاهی گذرایه گلشن راز چنین به نظر می‌رسد که شبستری درباره خیال، چندان بحث و تفکر کرده است. در همه گلشن راز یک بار واژه «خیالی» نه بار مجموعا بارزده‌بار این کلمه در این منظومه به کار رفته است.

کتاب حاضر متناسب با دو محیط مذکور، دو بخش را به کندو کار در آن دو حوزه اختصاص داده است که فصل دوم و سوم کتاب را تشکیل می‌دهد و مطالعه در روش تطبیلی شبستری را به فصل سوم سوده است. اما قبل از پرداختن به این دو بخش که بدنه بحث به حساب می‌آید، بخشی از آردولم که جنبه تمهید و زمینه‌سازی برای دردی و رود به مباحث اصلی؛ که این بخش تمهیدی ما را دو فهم اندیشه شبستری باری می‌کند. این فصل که نامش «جایگاه خیال در عرفان این عربی» است به بیان دیدگاه شیخ درباره خیال می‌پردازد.

کتاب حاضر از سه فصل تشکیل شده که عبارتند از: جایگاه خیال در عرفان این عربی، جهان‌شناسی خیالی در گلشن راز، زبان‌شناسی خیالی در گلشن راز. کتاب متفزیزیک خیال در گلشن راز شبستری تألیف دکتر نصرالله حکمت در ۲۹۰ صفحه و شمارگان ۱۵۰۰ نسخه از سوی انتشارات فرهنگستان هنر منتشر شده است.

یادداشت
 مازان گلستان

مروری بر کتاب «شبهه‌های رنگ‌سازی در قلمرو هنر و نقاشی»

رنگ‌آمیزی با جیب خالی

هنر آفریننده

کتاب به چهار فصل تقسیم می‌شود و شامل مباحثی در زمینه چگونگی ماهیت رنگ، رنگدانه‌سازی، شیوه تهیه مواد رنگ و رنگدانه‌ها و شیوه ساخت رنگ‌های هنری است. جوکار در بخش آخر کتاب تعریفی از اثر کمال‌الدین بوهاد را هم آورده و آنها را از منظر رنگ‌شناسی آنالیز کرده است. همچنین واژه‌نامه‌ای انگلیسی به فارسی در پایان کتاب به چشم می‌خورد که در آن ضمن ارائه معادل فارسی از اصطلاح با کلمه لاتین، یک‌جا چند جمله هم در توضیح آن مدخل آورده شده است. یکی از مشخصه‌های کتاب که البته از کمبود امکانات ناشر (انتشارات فرهنگستان هنر) ناشی می‌شود این است که تصاویر رنگی آن کم است و تنها تعداد محدودی رنگی در اول کتاب و آخر آن آورده شده است. با توجه به اینکه کتاب به محور رنگ و رنگ‌سازی قرار دارد، خوب بود که تصاویر رنگی آن هم بیشتر می‌بود تا به خواننده در درک مطلب کمک بیشتری کند. همچنین به نظر می‌رسد که تصاویر نویسنده در رشته شیمی باعث شده که مفهومی کتاب به سمت علم شیمی متمایل شود که تبار فیزی حالت خشک و غیرقابل انعطاف کتاب‌های حوزه علوم پایه را بگیرد. با این حال این کتاب می‌تواند در زمینه ساختن رنگ برای هنرمندان و نقاشان مرجع آرازمندی باشد و در زمانه نوزم و افزایش سرسام‌آور قیمت مواد و ابزار نقاشی، به داد دانشجویان و هنرمندان دانشکده‌ها برسد.

رنگت و آوای
بروزبرسانی

«شبهه‌های رنگ‌سازی در قلمرو هنر و نقاشی» چند روزی است از سوی انتشارات فرهنگستان هنر وارد بازار نشر کتاب‌های هنری شده است. نویسنده این کتاب «جلیل جوکار» پژوهشگر و مدرس دانشگاه، سوره است که به آموزش ساده شیوه ساختن رنگ و چگونگی کاستن از هزینه‌های بالای این رشته پرداخته است. جوکار خود می‌گوید که ۱۳ سال پیش توانست بعد از کنج‌های بسیار، نقطه اتصال میان «شیمی» و «نقاشی» را کشف کند. این نقطه اتصال، «رنگ‌سازی» بود و کتاب «شبهه‌های رنگ‌سازی» اولین دستاورد منتشر شده این کشف به حساب می‌آید. جلیل جوکار در سال ۱۳۹۹ از آبادان به دنیا آمد و لیسانس خود را در رشته شیمی گرفته است. او فوق‌لیسانس صنایع رنگ دارد و در چند دهه‌ساله نگارگری شرکت کرده و مقام آورده است.

رنگ و رنگ‌سازی در نقاشی، از زبان جلیل جوکار

آن بازی کودکانه، رنگ واقعیت گرفت

چه شد که به عنوان یک کارشناس شیمی، سر از رنگ‌سازی در نقاشی درآوردید؟

این سئوال شاید ریشه در این داشته باشد که من از کودکی علاقه شدیدی به نقاشی داشتم؛ ضمن اینکه به شیمی و آزمایش هم علاقه مند بودم. در کودکی مردم من را با در حال آزمایش‌های عجیب و غریب می‌دیدند. در حال نقاشی، این مسئله که کم‌کم جدی‌تر شد و از آن حالت بازی کودکانه درآمد و من تحصیلاتم به سمت شیمی کشیده شد. نقاشی را هم به صورت جدی‌تر پیش استادبزرگ دنبال کردم. تقریباً از سال ۱۳۷۶ به این نتیجه رسیدم که باید یک جایی شیمی و نقاشی به هم برخورد کنند و اگر نخواهند دور از هم ادامه یابند، من دو شقه می‌شوم! خلاصه اینکه رنگ و رنگ‌سازی نقطه همگرایی میان نقاشی و شیمی شد...

شما در کتاب «شبهه‌های رنگ‌سازی» به این اشاره کرده‌اید که آغاز صنعت رنگ‌سازی به اواسط قرن ۱۹ میلادی بر می‌گردد. قبل از این دوران، در نقاشی ایران و جهان چه نوع رنگی به کار می‌رفت؟

این تاریخ، آغاز صنعت رنگ‌سازی است؛ یعنی تولید انبوه کردن برای دیگران، قبل از آن هنرمند می‌بایست رنگ‌سازی را در مکتب خودش می‌موخت و اجرا می‌کرد. او بایستی برای خودش رنگ آماده می‌کرد. کار یک شاگرد در سه سال اول، رنگ‌ساختن و رنگ‌ساییدن برای استاد خودش بود. این کار فرد را در به دست آوردن رنگ‌ها و فرآوری آنها کمک می‌کرد.

تا قبل از قرن نوزدهم، هم در اروپا و هم در ایران رنگ‌ها از مواد معدنی به دست می‌آمدند. البته این را بگویم که در شرق دور بیشتر از رنگ‌های «روخی» استفاده می‌شد، خصوصاً اروپا. در ایران که بل میان شرق و غرب است، هم از رنگ جسمی استفاده می‌شد و هم از رنگ روحی، به این صورت که آستر کار را به صورت تخت با رنگ جسمی و پوششی کار می‌کردند و با رنگ روحی آن را پردازش می‌کردند و به آن روح می‌بخشیدند.

یعنی با وواج صنعت رنگ‌سازی، ما شاهد تولید رنگ‌های متفاوت با رنگ‌هایی که قرن‌ها در نقاشی و مینیاتور به کار می‌رفت، بودیم؟

ببینید، یکسری مواد هستند که در صنعت باقی مانده‌اند؛ مثلاً رنگ شنکرف که اروپایی‌ها به آن می‌گویند «پرمیلون»، یا قرمز کادمیوم یا زرد ماسیکو. اینها باقی ماندند و هیچ‌گونه دست‌خوردگی پیدا نکردند و به صورت انبوه تولید شدند. همچنین لاجورد در ایران از همین دسته است که از ساییدن رنگ لاجورد به دست می‌آمد. ولی در سال ۱۸۲۸ میلادی دانشمندی به نام گملین توانست این رنگ را دوباره به صورت مصنوعی تهیه کند.

تفاوت رنگ هنری با رنگی که در دیگر مصارف استفاده می‌شود، در چیست؟

در «رنگ‌پایه» آن است. هنر رنگ از دو جزء

ساخته می‌شود؛ رنگدانه و رنگ‌پایه. رنگدانه ماده‌ای است بودی. دارای رنگ خاصی که هر حلالی حل نمی‌شود و رنگ‌پایه مایمی است غلیظ و چسبیده که رنگدانه را در برمی‌گیرد. بر سطحی گسترده می‌شود و پس از تجزیه حلال، تبدیل به فیلمی متعطف تحت عنوان لایه رنگ می‌شود. اگر رنگدانه متفاوت باشد، دو ماهیت رنگ هم تفاوت ایجاد می‌کند؛ مثلاً اگر رنگ‌پایه‌مان صمغ عربی باشد، می‌شود «گواش»، ولی اگر روغن جلا باشد می‌شود «رنگ ساختمانی».

کتاب «شبهه‌های رنگ‌سازی» یک جور کتاب راهنما و دستورالعمل ساخت رنگ است آیا ما کتاب‌های مشابهی در گذشته داشتیم؟

بله. در گذشته کتاب‌های زیادی بوده‌اند که رنگ‌سازی را آموزش می‌داده‌اند، مثلاً کتابی هست با عنوان «صراط‌السطوره نوشته صبرقی» از هنرمندان قرن دهم هجری. این کتاب تماماً به شعر است و در آن تمام فرمول‌ها و دستورهای ساخت رنگ را به شعر درآورده است. کتاب دیگری داریم با عنوان «قانون‌الصفوره نوشته صادقی بیگ‌افشار که در دوره شاه‌عباس اول رئیس کتابخانه سلطنتی بوده است. با کتابی هست تحت عنوان «کتاب‌الاسراف‌فی‌الکلیه» نوشته محمدبن زکریای رازی که تماماً شیوه‌های ساخت لاجورد و فیروزه و شنکرف را توضیح

داده است. نسخه‌های قدیمی‌تری هم بوده که متعلق به قرن سوم میلادی است و روی کاغذهای پاپیروس نوشته شده و به زبان سانسکریت است.

منابع شماره‌نگارش این کتاب چه بوده است؟

من خودم شیمی خوانده‌ام. روی مضامین کتاب‌های کیمیاگری قدیم ایران که به زبان عربی یا زبان قدیم ایران بوده، کار کرده‌ام. من آمده این مضامین را با علم روز مطبق کردم. مثلاً در کتاب‌های قدیم به «زینق» یا «سیماب» برمی‌خوریم. زینق در علم امروز همان جیوه است و سیماب تفره است. این کتاب پایه‌ای برای آشنایی با علم رنگ‌سازی است و من در جلد دوم کتاب با عنوان «شیوه ساخت رنگ‌های سنتی در ایران» فرمول‌ها و شیوه‌های کهن را به علم امروز برگردانده‌ام.

آیا اجرای دستورات کتاب شما به دانش و تخصص خاصی نیاز دارد؟

نه. من در مقدمه هم گفته‌ام که کتاب را به گونه‌ای نوشته‌ام تا کسی که در حداقل دبیرستان شیمی خوانده، بتواند با آن ارتباط برقرار کند. ضمن اینکه من حتی فرض را بر این گذاشتم که مخاطب با این حد معلومات در رشته شیمی هم آشنا نیست! از این رو خیلی از نکات را توضیح داده‌ام.

در مقدمه به خطرات کار رنگ‌سازی اشاره کرده‌اید. این خطرات تا چه حد است؟

این خطرات خیلی جزئی است. چون ما در رنگ‌سازی با مواد چندان خطراتی سروکار نداریم ولی بعضی از رنگدانه‌های سنتی هستند که باید چند نکته را در استفاده از آنها رعایت کنیم؛ است به آنها نخورد و یا بودر آنها نفس نشوود...
آیا خوردن یا دستورالعمل‌های کتاب، رنگی ساخته‌اید؟

من تمام تابلوهای خودم را با رنگ‌های دست‌ساز خودم تهیه می‌کنم؛ به دو دلیل بزرگ، یکی اینکه کیفیت رنگ از این طریق بالا و مثال‌زدنی است و بر سطح کاغذ هیچ گونه ترک خوردگی نخواهد داشت. دیگر اینکه قیمت آن یک دهم قیمت بازار هم نخواهد بود!

پس چرا دانشجویان و هنرمندان اغلب رنگ‌های کارخانه‌ای را می‌خرند؟!

این به خاطر عدم باور خود است. دوستانی که در زمینه هنر تحصیل می‌کنند، باور ندارند کیفیت رنگ دست‌ساز می‌تواند از رنگ‌های کارخانه‌ای بالاتر باشد. صاحبان کارخانه‌های رنگ‌سازی عادتاً به گردش چرخ تولیدشان فکر می‌کنند. در حالی که هنرمند باید به ماندگاری اثر فکر کند. تمام آثار جلاونده هنر، از آزمایشگاه کنترل کیفیت تاریخ سیرلند بیرون آمده‌اند. در پایان به جمله‌ای از مرحوم حسین بهزاد اشاره می‌کنم که همیشه می‌گفت: «نقاشی کسی است که بتواند روی پرتی خندان هم نقاشی کند».

بی درنگ باید توضیح دهم که مقصود من از تعبیر عمر علمی، سال‌هایی است که کسی در آن به علم آموزی و کتبخوانی اشتغال دارد. دوره عمر علمی، دوره پرورش شخصیت و رشد معنوی است و بهترین آیام عمر، در سنجش رشد علمی مهم فقط مدت آن نیست، بلکه دوام آن نیز مهم است. از میان دو نفر که عمر علمی آنها برابر است، برتری با کسی است که دوره عمر علمی او دوام داشته و اهنسته و پیوسته بوده است. بسیاری فقط برای یک بار از کودکی تا جوانی، به علم آموزی اشتغال دارند و پس از آن، تا پایان عمر، کتاب را می‌پوسند و کنار می‌گذارند. چون عمر علمی این عده دوام ندارد، شخصیت علمیشان چندان استحکام ندارد.

در فرهنگ اسلامی توصیه شده است که، اطلبوا العلم من المهدی الی اللحد از گهواره تا کور دانش بجوی! مفهوم ششمی سخن مزبور این است که عمر علمی باید دوام داشته باشد.

عمر علمی اغلب مردم بسیار کوتاه است و بی‌دوام گفته‌اند که ۷۰-سال عمر انسان بدین سان نگردد. ۲۵-سال خواب، ۱۲-سال کار، ۸-سال درس، ۷-سال تفریح، ۴-سال استراحت، ۵-سال گفت و گو با دیگران، ۳-سال غذا خوردن، ۳-سال رفت و آمد، پس

سال‌هایی را که مردم به تفریح و استراحت می‌گذرانند، بیش از سال‌های علم آموزی است. عمر علمی مردم سه ویژگی دارد: کوتاه است، (اولاً) و اینکه شرح این سه:

۱-عمر علمی مردم به کوتاهی دوره مدرسه و دانشگاه است و بندرت از آن فراتر می‌رود. در دانشگاه‌ها به کسی که دوره لیسانس را سپری می‌کند، فارغ‌التحصیل می‌گویند و با این عنوان، به جوان دانشجو تقنین می‌کنند که در تحصیل آرزوش را بخیخته و انگش را آویخته است.

۲-عمر علمی مردم محدود است به دوره جوانی، به همان چیزی که در جوانی خوانده‌اند، بیسند می‌مانند و در فقیه عمر از همان اندوخته، خرج می‌کنند و سرمایه علمی جدیدی نمی‌آوردند. ۳-عمر علمی مردم اجباری است و محدود به دوره تحصیل در مدرسه و دانشگاه تا هنگامی که جبر امتحان هست و ضرورت گرفتن مدرک، می‌دراغند. مطالعه کوتاهی نمی‌شود، اما پس از آن دریغ از اندکی مطالعه، بسیاری از مردم فقط کتاب‌های درسی را کتاب می‌دانند و می‌خوانند، راه دوری نرویم، اگر به اطرافیان خود بنگریم، خواهیم دید که بسیاری بجز کتاب‌های مدرسه و دانشگاه، هیچ کتابی نخوانده‌اند.

برای افزایش و استمرار عمر علمی یک‌راه بیشتر وجود ندارد، مطالعه، فقط با کتاب است که می‌توان بر

کتابت و کیفیت عمر علمی افزود. نمی‌توان تا آخر عمر در مدرسه و دانشگاه ماند، اما نباید روز آخر مدرسه و دانشگاه را دور آخر عمر علمی کرد پس باید کتاب خواند و خواند، آنکه کتاب نمی‌خواند، اعلام می‌کند که عمر علمی او به برگ آمده است و بی‌نلاحظ علمی کرده‌ولی دچار برگ علمی شده است.

خود را به مدرسه و دانشگاه محصور می‌کنند، پس از آن کتاب را می‌بندند و هذا فرای بنی و بینک؛ می‌گویند: حال اینکه دانش‌اندوزی فقط در

آموزشگاه نیست، بلکه باید تا پایان عمر آموخت و اندوخت. آنکه نمی‌خواهد تا پایان عمر دانش آموزی

دانشجو باشد، از آن نوجوان و این جوان نیز عقب‌تر

سال‌های دانش‌اندوزی در انحصار مدرسه و دانشگاه

عمر علمی زود به سر می‌آید

می‌رود، پس چاره در یک کلمه است: مطالعه.

اگر عمر انسان راه جسمی تشبیه کنیم، برای آن طول و عرضی می‌توان فرض کرد. طول عمر به سال‌های آن است و عرض عمر به کیفیت آن سال‌ها، یعنی اینکه چقدر سنجیده و بخردانه و دانشورانه است. پس در کتاب طول عمر باید به عرض آن نیز اندیشید؛ یعنی به عمر علمی.

عمر واقعی انسان نه به طول سال‌های آن، که به اندازه عرض آن است؛ یعنی به مقدار عمر علمی. سال‌هایی را که آدمی آموخته و فهمیده و رشد علمی داشته است باید جزء عمر شمرد. آنکه نادان زاده شده و نادان مرده و چیزی نفهمیده، گو که عمر درازی کرده، کودکی نابالغ بوده است.

می‌گویند کسی وارد شهری شد و به قیصرستان آن رفت. سنگ قیرها را که خواند، شگفت زده شد که چرا عمر مردم شهر کوتاه است. پرسید و پاسخ شنید که میان ما چنین مرسوم است که سال‌هایی را که کسی به آموختن مشغول بوده در شمار عمر او به حساب می‌آوریم و همان را بر سنگ قیرها می‌نویسیم.

بزرگان، داروسازان، متخصصان تغذیه و بهداشت، همه و همه، دست به دست هم داده‌اند تا بر سلامتی و طول عمر بشر بیفزایند. میانگین عمر بشر بیشتر شده و همه کشورها در رقابتند تا هر چه بیشتر بر عمر هموطنانشان افزوده شود. به اینها بیفزاید کتاب‌هایی را که درباره طول عمر و تغذیه نوشته شده است. اینها و جز اینها، حکایت از این می‌کند که بشر در جدو جهد است تا طول عمرش بیشتر شود.

آیا این پرسش نازوست که از طول عمر، اگر با

خرمندی و دانشورزی همراه نباشد، چه سود؟ اگر

زیستن به خوردن و هفت گردن باشد، جانوران نیز

بدین سان می‌زیند. حال اینکه میان زندگی حیوانی

و انسانی باید از زمین تا آسمان تفاوت باشد.

در تعریف انسان گفته‌اند «جانور خرده‌مند» (حیوان ناطق). اما عده‌ای بر نیمی از این تعریف (جانور) تأکید می‌ورزند. بعد جانوری و کامروایی را مورد نظر قرار می‌دهند و تلاش و تکاپویشان بیشتر برای سلامت و افزایش عمر و تمتع مادی است. پس خرمندگی چه می‌شود؟ گو تلاشش برای رشد معنوی و خردورزی؟

چرا عمر علمی مردم کوتاه و بی‌دوام است؟ علت‌های گوناگونی را می‌توان برشمرد، اما یک علت مهمش این است که اغلب مردم زندگی خود را به دو بخش تقسیم می‌کنند: دوره درس خواندن، دوره کار و زندگی کردن. می‌پندارند که درس و کتاب و مطالعه، به دوره نخست زندگیشان اختصاص دارد و از هنگامی که به کار مشغول می‌شوند و ازدواج می‌کنند، باید از مسیری دیگر بروند. بسیاری همین که از دواج می‌کنند، در مقابل زندگی به رکوع می‌روند. و همین که صاحب فرزند می‌شوند، سجده می‌کنند و غرق در کار و خانواده می‌شوند. مردم می‌پندارند که میان زندگی کردن با درس و کتاب خواندن، مرزی نامنفاتی است؛ تا هنگامی باید درس خواند، و از هنگامی باید لای کتاب راست و به کار و زندگی مشغول شد. با همین پندار غلط است که مردم در اوقات فراغت نیز کتاب نمی‌خوانند. در اوقات بیکاری هزار و یک کار می‌کنند مگر مطالعه. گاهی که گذراندن، باز هم مطالعه نمی‌کنند. دماغ عاقل می‌گذراند، باز هم مطالعه نمی‌کنند. دماغ نمی‌ماند و آنچه کتمه و آنچه کتمه می‌گویند و دست روی دست می‌گذارند و کتابی را به دست نمی‌گیرند.

کارشناسان آموزش و پرورش برای آغاز آموزش و ورود به دستان، هفت سالگی را تعیین کرده‌اند و کودکان از این سال به مدرسه می‌روند. البته برای پیش از هفت سالگی نیز سرگرمی‌ها و وسایل علمی فراهم کرده‌اند. به هر حال، دوره

آموختن راه دارد، ولی نماند، راه هفت سالگی باید آموخت، اما پایانی برای آن نیست و نمی‌توان گفت: نماند سال.

مردم سخت مشتاقند که فرزندانشان یک سال زودتر به مدرسه بروند ولی از آن طرف، چون مدرسه و دانشگاه را تمام می‌کنند و کتاب را به گوشه‌ای می‌انگند، خم به ابرو نمی‌آورند. آن همه مشتاقی برای آموختن، با این همه مهجوری از آموختن، نامساژکار است. این نامساژکاری بدین علت است که مردم می‌پندارند آموختن راه مدرسه آغاز می‌شود و تا دانشگاه به پایان می‌رسد.

نقل است که از حکیمی پرسیدند: مدت آموختن تا چه هنگام است؟ گفت: تا حیات هست. یعنی انسان تا زنده است باید بیاموزد.

اگر فهرستی فراهم شود از کالاهایی که در خانه‌هاست، جالب توجه است. در خانه‌ها همه گونه اثاثیه هست؛ از وسایل نشستن تا خوابیدن تا خوردن تا آرایش تا تفریح و تآسیاری چیزهای دیگر، اما کور کمد کتاب؟ کجاست مقداری کتاب؟ و اگر هم هست، کور خوانده‌اش؟

مردم برای زیرپایشان چند کار می‌کنند: کف اتاق را سرامیک با سنگ می‌کنند، روی آن موکت می‌اندازند و روی موکت، قالی گرانبهای می‌گسترند. و گاهی روی قالی نیز قالیچه‌ای گرانبهاش، همه اینها برای زیر پااست، اما سهم معز کجاست؟ کور کمد کتاب و مقداری کتاب؟ آن همه چیز برای زیرپا، ولی دروغ فریخ از چیزی برای متز، آیا پا از مهم‌تر است یا مردم در فرغند؟ اصولاً کمد کتاب و کتابن در نشانی اثاثیه خانه‌ها نیست. در خانه‌ها بر اساس این فکر است که هر چه خوار آید روزی به کار آید، هر چه‌های بسیاری آرزوش پانت می‌شود. میز آرایش و میز تلویزیون و میز کامپیوتر نیز در سال‌های اخیر به اثاثیه‌ها افزوده شده است. اما کتاب چدها تا هنگامی که در خانه‌ها دانش‌آموز و دانشجو هست، کتاب نیز هست، تا آن هم کتاب‌های درسی و آلافا.

جای خالی کتاب در خانه‌ها در دو هنگام آشکار می‌شود: یکی در هنگامی که جهیزیه برای دختران فراهم می‌گردد و دیگر هنگامی که از تزیه به جای گذاشته می‌شود. در جهیزیه‌ها و ارثیه‌ها، یعنی در آغاز و پایان زندگی، همه چیز هست بجز کتاب. کتاب در خانه‌ها نه تنها جایگاه ندارد، که جای خالی آن احساس نمی‌شود.

این مقاله را با نقل حکایتی از زندگی ابوریحان بیرونی به پایان می‌آوریم که عمر علمیش تا آخرین ساعت عمرش برود شرح حال او نوشته‌اند که مقام وزارت را پذیرفت تا از علم بانماند. بکسره به درس و بحث مشغول بود و در سال نطف نوروز را مطبل می‌کرد. وی هیچ‌گاه از اعتقالات علمی غافل نبود. دستش از تحریر و آرایش از تقریر و معزش از اندیشیدن و پیشش از خواندن فراغت نداشت.

عمر علمی ابوریحان بسیار بلند بود. در پست مرگ بود که یکی از دوستانش به دیدارش آمد. ابوریحان از او پرسشی کرد و در حساب ارت، دوستان تعجب کتابت گفت که با این حال چه جای پرسش است؟ ابوریحان گفت این ساله را بدنام و بیعیم، بهتر است از اینکه ندانم و بعیرم. دوستانش از نزد رفت و در میان راه بود که با صدای بانگ و شیون دانست که ابوریحان درگذشت.

یادداشت
مهندس نادر نقشه

امنیت در کتابخانه دیجیتال

در کشورهایی همانند ایران که دارای زیرساخت‌های اطلاعاتی نامحتملی هستند، هر گونه ابتکار در زمینه کتابخانه‌های دیجیتال به سرعت در ورطه سیاست‌های امنیتی غیرمطمئن یا ماریج ابتدای بسیاری مداوم و بی سرانجام می‌افتد. به خاطر هزینه کم‌ترکن درونی‌سازی ملاحظات امنیتی، وابستگی به اختیارات دولتی و نیز کمبود شرکت‌های رقیب در امر رایانه‌ای، اقدامات مربوط به مدیریت امنیت مطالب و حقوق دیجیتال، غالباً کارآمد و موثر نیستند. شاید در چنین مواردی بهتر باشد ذینفعان در کتابخانه‌های دیجیتال یک کنسرسیوم امنیتی تشکیل دهند و به این وسیله هزینه کم‌ترکن این کار را میان خود تقسیم کنند. یک شیوه دیگر این است که بودجه دولتی برای تأسیس یک کتابخانه مرجع امنیتی دیجیتال استفاده شود. این کتابخانه نشانه‌های دیجیتال منتشر به فردی را برای آن دسته از افراد که مایل به نشر مطالب خود به صورت دیجیتال یا در شبکه هستند، صادر خواهد کرد. پیشنهاد دیگر این است که هزینه محافظت از مجموعه‌های دیجیتال را بر مبنای اهمیتشان در آنها سرکنگ کنیم. مطالعات هزینه-فایده در شناخت این اموال به ما کمک می‌کند و نیز برآوردی از هزینه اقدامات مناسب حفاظتی دست می‌دهد. به هر شکل لازم است که پروتکل تأیید مقاومتی برای نشانه گذاری مواد دیجیتال وجود داشته باشد تا استیضاحی که کاربران از اعتبار منابع در ذهن خود دارند، حفظ شود. مساله مهم در اینجا انتقال اصول اعتباردهی برای فضای کتابخانه‌های فیزیکی، به فضای مجازی است. مدل‌های اطمینان‌سازی ممکن است در هنگام این گذار، دستخوش تبدیل و تطور شوند و در نتیجه، استفاده از مدل‌های تجارت الکترونیکی در اطمینان‌سازی لازم شود.

خبر

مدینه العلم

یک نرم افزار و ۳۳ کتاب

نرم افزار مدینه العلم توسط مرکز تحقیقات رایانه‌ای حوزه علمیه اصفهان تولید شد.

این نرم افزار از سلسله نرم افزارهای کتابخانه‌های حضرت معصومین است که کتابخانه پاسارگرم (س) ۳۳۲ جلد کتاب و مقاله پیرامون حضرت محمد(ص) ابر موضوعات سخنان فضیلت تاریخ و سیره آن پیامبر بزرگ و الهی را شامل می‌شود. راه فهرست کتاب‌ها به صورت یکجا از قابلیت‌های فنی این نرم افزار است که موضوع بندی پیشی راه وجود آورده و کاربر می‌تواند در آن فهرست‌گان جست‌وجوی تلفظ و جمله‌ای مطالب مورد نظر خود را بیابد و مطالب مورد نظر را علامت گذاری و چاپ کرده و یا به دفترچه یادداشت منتقل نماید. همچنین امکان جست‌وجو در کلیه متن نرم افزار فراهم است که در حائقی زمان، مطالب مورد نیاز در مقابل چشمان کاربران مشاهده و از آنها نقیص برداری می‌شود. نرم افزار مدینه العلم حاوی انواع قلم‌های نگارشی برای سبک‌های مختلف و انواع ساخت‌های پس زمینه برای افراد مختلف است که صوت‌های دلنشین و تصاویری زیبا پیرامون پیامبر اکرم (ص) را ارائه می‌دهد.

گفتنی است مرکز تحقیقات رایانه‌ای حوزه علمیه اصفهان نامه آینده نرم افزار موردی ۲۴۶ جلد کتاب و مقاله در راه حضرت مهدی (ص) را به بازار الکترونیک کشور ارائه خواهد کرد.

گزارش
ازادہ حسین

کلیک در هفته کتاب

ناشران الکترونیک در هفته کتاب جمهوری اسلامی سال‌های گذشته حضوری فعال داشتند. دکتر محمدامین شهرستانی با اعلام مطلب فوق گفت: ما با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نامروز حضور در هفت نمایشگاه بین‌المللی کتاب و تجربه کرده‌ایم و در عین حال چهار دوره هفته کتاب را نیز به تنهایی برگزار کرده‌ایم. امیران‌های خاص را نیز هفته کتاب اسامال پیش‌بینی نکرده‌ایم.

رئیس مجمع ناشران الکترونیک در ادامه از برنامه‌های مجمع طی سال‌های گذشته گفت و تصریح کرد: نمایشگاه‌های آثار نشر الکترونیک با هدف ارائه مفهوم صحیح نشر الکترونیک و فرهنگ‌سازی در این زمینه طی سال‌های گذشته برگزار شدند.

همایش‌ها و سخنرانی‌های برگزار شده در این هفته پیرامون هویت نشر الکترونیک در ریشه‌ها و موضوع‌های تخصصی مختلف بوده است.

آرانه ۱۷۰۰۰ سیزار مختلف و یک کتاب حاوی مقالات گوناگون با موضوع‌های مختلف در نشر الکترونیک نیز از دیگر فعالیت‌های ما در هفته کتاب سال‌های گذشته بوده است.

وی با اشاره به آنکه عدم حضور ناشران الکترونیک در هفته کتاب ضروری برای آنها در پی نخواهد داشت، افزود: ناشران ما کاملاً فعال هستند و همه ایام سال در برنامه‌های جنبی مجمع حضور می‌یابند. هفته گذشته در نمایشگاه تیریزو این هفته نیز در نمایشگاه یاد باز مهربان سازمان فرهنگی - هنری شهرداری تهران و وزارت آموزش و پرورش حاضر خواهیم شد.

دکتر شهرستانی در پایان از ناشران فعال حوزه نشر الکترونیک نام برد و گفت: «مجمع ناشران

کتابخانه دیجیتال

برق آنلاین!

کتابخانه و صنعت برقی یک نهاد اطلاع‌رسانی است و برای پشتیبانی از فعالیت‌های تحقیقاتی، مدیریتی سازمان توأمین و شرکت‌های برقی منطقه‌ای و کمک به افزایش سطح دانش و آگاهی مدیران، کارشناسان یا بهره‌گیری از دانش روز صنعت برقی فعالیت می‌کند. این کتابخانه با استفاده از شیوه‌های بین‌المللی کتابداری و اطلاع‌رسانی در سال ۱۳۷۳ آغاز به کار کرد.

اصطلاح نامه‌های فنی نمایه‌سازی می‌شود.

این کتابخانه خدمات اطلاع‌رسانی مختلفی ارائه می‌دهد که می‌توان به جست‌وجو در شبکه‌های ملی و بین‌المللی، ارائه منابع اطلاعاتی مورد نیاز مراجعان، مابین استانداردهای مورد نیاز شرکت‌های برقی منطقه‌ای و دیگر سازمان‌ها و دانشگاه‌ها، تهیه کپی مقالات، مجلات و تهیه مقالات از پایگاه JEEE دریافت کتاب و مقاله از کتابخانه IBL انگلستان و... اشاره کرد.

کتاب

گفت و گوی مجازی

استفاده هم‌زمان از شبکه‌های کامپیوتری از آغاز دهه هشتاد میلادی با ارسال نامه‌های الکترونیکی به صورت غیر هم‌زمان در محیط‌های چند کاربری با استفاده از سرورس دهه بیست و یک در تبله‌های اطلاعات الکترونیکی آغاز شد. به دنبال این موضوع، سیستم عامل موبیکس در نسخه بعدی خود در سال ۱۹۷۳ امکان ارتباط هم‌زمان دو کاربر را فراهم کرد. با استفاده از این دستور، دو کاربر می‌توانستند هم‌زمان به صحبت کردن بپردازند. مشکل این دستور در این بود که کاربر تنها می‌توانست با فرد دیگری که روی یک دستگاه خاص bbs بوده است، صحبت کند و همچنین باید مشخصات دقیق کاربر و کامپیوتر را داشته باشد. در سال ۱۹۸۸ پدیده جدیدی به نام IRC که مخفف آن Internet Resource chat است، معرفی شد. IRC امکان راه تمام کاربران خود ارائه می‌داد که از هر نقطه‌ای وارد سیستم شده و با تعریف یک نام خلاصه یا لقب (Nickname) از تعیین موضوع گفت‌وگو یا کبک کاربرانی که در آن زمینه مشغول گفت‌وگو هستند، ارتباط برقرار کرده و به گفت‌وگو بپردازند. IRC به سرعت رشد کرد و سرورس دهه‌های نیز با وجود توسعه بسیار زیاد چت و گسترش آن در محیط‌های چند رسانه‌ای همچنان IRC عنوان یکی از در استفاده‌ترین روش‌های چت و کب‌ئی در اینترنت منظر است.

کتاب chat از مجموعه کتاب‌های انتشارات کلید آموزش و توسعه آموزش است که با این مقدمه کوتاه به آموزش کب در اینترنت به کاربران می‌پردازد. این کتاب با شمارگان ۳۰۰۰ جلد، ۱۰۰۰ تومان قیمت دارد.

باداشت
سیدمسعود آرزائی
پژشک، مترجم و ویراستار

ترجمه عجولانه کتاب های پزشکی

کپی برابر اصل نیست

باداشت

در زمینه تالیف کتاب های پزشکی به رغم وجود اساتید صاحب نظر و پژوهش های فراوان، جایگاه کتب تالیفی بر مبنای تولیدات علمی خالی است. این در حالی است که عمده کتب تالیف شده کشورهای صاحب علم مربوط به همان جوامع بوده و نیازها و شیوع بیماری ها و علایم و حتی بیماری های خاص در کشور ما از الگوی متفاوت برخوردارند لذا لزوم تالیف کتب مطابق با الگوی بومی بیماری ها در کشور وجود دارد.

اما آنچه در بازار کتاب های تالیفی پزشکی موجود است عمده ناگزوری از چندین منبع یا حتی خلاصه یک منبع است همچنین حجم زیادی از کتب تالیفی (با توجه به گرمی بازار آزمون های دوره ای از جمله دستیاری) حول محور این منابع بوده لذا دوباره کاری و گاهی چندباره کاری در برخی کتب تالیفی مشاهده می شود.

در زمینه ترجمه کتب پزشکی نیز هیچ مرجعی برای نظارت بر کیفیت و صحت و سقم آنها وجود ندارد و با توجه به رقابت تنگاتنگ میان ناشران برای انتشار هر چه سریع تر ترجمه ای، کیفیت محتوایی آنها تقریباً یافت کرده (بر خلاف کیفیت ظاهری و گاه رعایت آمانت در ترجمه - که از اصول ترجمه است - رعایت نمی شود.

آنچه که مشخص است مترجم می بایست از ویژگی های خاصی از جمله تسلط کامل به دو زبان آریان اصلی و زبان فارسی، تسلط به زبان تخصصی، تسلط بر متن علمی از لحاظ تخصصی، آماتداری و... برخوردار باشد اما در کشور ما هیچ ناشر یا ناشری مناسب برای گزینش مترجم وجود ندارد و عمده ناشران کتب ترجمه شده چندگانگی کلماتی و واژه گذاری و گاه موارد حذف و غلط های ناشی از برداشت مترجم وجود دارد. لازم به ذکر است که کوچکترین اشتباهی در متن پزشکی می تواند با جان انسان ها بازی کند و مرگبار باشد.

از سوی دیگر وجود ناشران متعدد پزشکی که با توجه به عدم تبعیت کشورمان از قانون کپی رایت بدون هیچ محدودیتی اقدام به ترجمه مراجع مشابه می کنند که گاه تا چندین نوع ترجمه از یک کتاب منتشر می شود و همین مسأله خوانندگان را برای انتخاب ترجمه کامل تر و جامع تر دچار سردرگمی می کند.

فقدان استانداردهای مناسب و مدون در واژه گزینی و انتخاب واژگان مناسب به جای لغات تخصصی از دیگر مشکلات کتاب های این حوزه است که با توجه به گستردگی لغات موجود در حوزه پزشکی به شدت احساس می شود.

علاوه بر اینها فقدان نیازسنجی واقعی برای ترجمه برخی کتب و پرداختن به بحث و ویرایش از دیگر مشکلات اساسی کتب پزشکی در شرایط فعلی به شمار می آید.

ویرایش متون علمی به قدری اهمیت دارد که می توان گفت با پرداختن به آن بسیاری از مشکلات ذکر شده قبلی مرتفع می شود.

در کشورهای مولد علم، ویراستار از جایگاه ویژه ای برخوردار است، ویراستار می بایست علاوه بر خصوصیات کلی مذکور در مورد مترجم از ویژگی های دیگری نظیر جامع نگری، دقت نظر و تسلط

علمی کافی بر محتوای تخصصی برخوردار باشد و بر این اساس کار ویرایش بسی دشوارتر و دقیق تر از ترجمه است. از این روست که در کتب مرجع پزشکی، نام کتاب را به ویراستار اصلی آن (chief editor) می شناسند. البته حوزه ویرایش خود بخش های مختلفی نظیر ویرایش ادبی، تطبیقی، علمی و ویرایش از لحاظ منابع (reference management) تقسیم بندی می شود که در زمینه کتب پزشکی کمتر به این زیرگروه ها توجه شده و عمده ناگر ویرایشی صورت پذیرد از نوع ویرایش ادبی است که آن هم بسیار

صاحب نظران و متخصصان رشته های مختلف و زبان شناسان به منظور ترجمه و واژه گزینی. ۵- وجود ناشران نظارتی تخصصی به امر ترجمه و تالیف و ویرایش کتاب. ۶- تغییر نگرش تک بعدی به کتب مرجع خلاصه گرفته که صرفاً جهت گذراندن برخی آزمون ها به کار را محدود می کنند. ۷- توجه متخصصان رشته های مختلف و صاحب نظران به بحث بومی کردن کتب پزشکی بر اساس اپیدمیولوژی، نشانه شناسی و درمان بر مبنای شرایط موجود کشور و امکانات حاضر.

سلیقه ای، غیرمدون و غیراستاندارد انجام می شود. در پایان برای حل مشکلات موجود در کتب های این حوزه می توان به منظور خلاصه به موارد زیر اشاره کرد: ۱- وجود استانداردهای گزینش مترجم و ویراستار با نظارت کارشناسان و ارائه گزاینی های درجه بندی شده. ۲- وجود ساختار صحتی مناسب جهت مترجمان، مولفان و ویراستاران به منظور دفاع از حقوق این قشر و گناه کردن دست واسطه ها و افراد ناتوان. ۳- نگرش تخصصی به امر ترجمه و ویرایش به عنوان قابلیتی فرای آموخته های پزشکی. ۴- تدوین استانداردهای لازم توسط

«کتاب» در آوردگاه سنت و مدرنیته

شاید بهترین فرصت برای گفتن از کتاب و «کلمه و روزهای هفته کتاب باشد. اما برای اسباب فلسفاتی و تکنولوژی و پاراشناسی جایگاه واقعی آن در زندگی شهروندان امروز، اگر از ظرفیت قابل اعتدالی همه روزهای سال هم استفاده کنیم، باز هم فرصت کم می آید.

توسل به واژه و قلم و مددجویی از مهربان ترین دین ادعارین یاز «یعنی کتاب» از دیرباز در فرهنگ ما ایرانیان از جایگاهی شایسته شده برخوردار بوده و هست، اما این توسل قلمی و عاطفی در وجود آنهایی که خود اهل ملاقات با قلم و خالقان آثار مکتوب هستند، دو چندان بوده و هست.

همین روزها، رنگ آغاز هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران به صدا درمی آید، قرار است در این هفته از کتاب و کتابخوانی و نوشتن و قداست کلمه صحبت شود؛ کلمه ای که کلید ارتباط انسان با جهان هستی است و اگر بشریت از آن محروم شود، در واقع اندیشه ای تولید نمی شود، مادیات بیهوده و دست انسان نهی می گردد.

پیش تر، درباره کتاب بسیار گفته اند و از کلام و کلمه فراوان، به طوری که گاه، سخن گفتن در این زمینه نه لطفی برای نویسنده به دنبال دارد و نه علم و دانشه ای گونه را برجسته می نماید، بسیاری از حرف و حدیث ها، خود کتاب شده اند و در کتابخانه تخصصی من و شما جای گرفته اند، اما با این همه باز هم جس می کنیم که حق مطلب در این زمینه ادا نشده، پس چگونه باید این حق ادا شود؟

این سال ها صدای مدرنیته را از گوشه و کنار زندگی مان به تازگی می شنویم، شنایی سرسام آور و در عین لذت بخش، چشم ها را به خود بخیره می کند. جلال لحن و لحظه انسائی غول پیکر و قوی جته را با یک ماز دو سر تصور نمی کنند. نه می توانی به کمک مرد بزرگ و او را از خصمه فرجانی بر نه کاغذ به ترک صحنه هستی. همه بر خواننده بداندت سر انجام و فرجام کار چیست؟ مار خورش عبط و خال بر اندام مرد می بچد و حتی نفس از نیز بر او مشکل می کنند، مرد به غم اینکه قادر است مار را از خود جدا کند، به امانه این عمر که تن می دهد و روزگار می گذراند، گاه هر دو آرام می گردند و پس از مدتی، دوباره این جلال در می گیرد، نه مار راضی می شود که با فر کردن پیش خود در بازان تو مانند مرد، به غائله پایان دهد و نه مرد فرول پیکر کار او تمام می کند و...

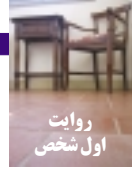
وضع امروز ایران در پشت سر گذاشتن سنت و رودر رویی انسان معاصر، نامدرنیته را شاید بتوان حکایت همان مرد تو مانند مار، خوش خط و خال و دو سر دانست. در واقع تا کذب حضور و وجود این دو باعث شده است که هر روز در گذارگاه، طده ای نماشاگر و ستایشگر مرد و مار باشد. قوت بازان مرد و هیبت خال زدنش اش بر هیچ کس پوشیده نیست، هنوز دست هایش به بلندی تر شاخه های رسد برای برنده هالته می سازد، هرس می کند، شخم می زند و حاصل می دهد، اما مار هم فوق العاده زیبا و فریاد است، پوست رنگارنگش، چشم ها را خوب کرده است در ظلمت شب، درخشش همیشی دارد و اهالی به واسطه حضور او، روزانه در آمدی نیز کسب می کنند، کار چاهی رسیده که از بوستانهای اطراف، برای نمائش ای و وجدانش با مرد فرول پیکر می آید.

این در حالی است که پیش تر، همین مرد تو مانند با مدرنیته و بازی های زرمی نماشاگران و مددجویان فراوانی را گرد خویش می آورد و اسم و رسمش برای اهالی روستا، اعتبار و آبروی کسب کرده بود، اما امروز به تهایی نمی تواند بازار را گرم نگاه دارد.

اکنون، اهالی بیش از آنکه دل به هنرنمایی مرد پهلوان بدهند، مجنون و مسخران نقش و نگارهای شده اند که بر پوست کشیده این مار دو سر، خودنمایی می کنند. نه می تواند اصالت پهلوان را نگاه کنند، و نه راضی می شوند که تمام و کمال، مار را به وسعت شناسند، اما ریش سفیدها و عقابان ده، تلقینی از هنرنمایی آن دو را ترجیح می دهند، زیرا نه گسست کامل از گذشته، به مذاق آنها خوش می آید و نه قطع ارتباط با وضعیت جدید را عاقلانه می دانند.

آچند تعادل بین تئانی قلم و جلید و توجه دادن نسل جدید گذشته فرهنگی و پشتوانه ایران از خودی ترین کارهایی است که باید در حوزه فرهنگ صورت گیرد و اتفاقاً کتب ترجمه مناسب است تا به این مهم ترجمه جلیتری شود متأسفانه در جامعه کنونی ما بسیار اندکند، آنگاه که از تصمیم جنجالی فرهنگ پرور و جلید های پنج امروز، به محصولی تعادل و معقول برسند، در سویی مادیات سنت و در دیگر سو، مخالفان سرخشت ایستاده اند، اما در میانه اتفاق سومی رخ می دهد که خواسته هیچ یک از دو گروه یادشده نیست! دلیلش به ریشه ها ننگد، مشرئیر است که می تواند سرشاخه ها را بریزد، سار از مطلق ارتباط با گذشته و گرایش می چون به شرایط جدید هم به همان اندازه می تواند مشکل آفرین باشد که مردم پهلوان را دانه ریز، در عین اینکه توفیقی در پی نخواهد بود.

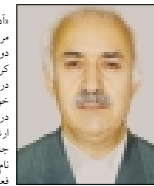
امروز خوشبختانه هنوز کتابی و کلمه ای خود را در سرزمین فرهنگدار محافظ کرده است، اما به شرطی که نسبت میان اندیشه ها را رابا امروز و امروزی هاید کند و نقش حلقه واسطه میان اندیشه ها را بازی کند، نه اینکه باز هم خواهد کرد، کارمان دامن دستور کند که نسل های جدید هم باید همان سلوک گذشتگان را دامن پذیرش و وسط اندیشه ها داشته بایند، نه، چرا که در اندیشه روزی به ظهور و ثبات برساند.

روایت اول شخصی

عصبیت، عقلانیت و انسان سالم

دکتر پیمان آزاد روان شناس

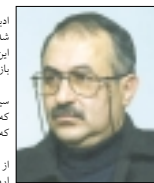

پس از انتشار موفق کتاب «آدم و حواء که به رابطه زن و مرد می پردازد و اخیراً چاپ دوم رسیده، جلد دوم آن را آماده کرده‌ام به نام «کلید آشتی» که در آینده‌ای نه چندان دور منتشر خواهد شد (در حال حاضر برای دریافت مجوز نشر به وزارت ارشاد ارسال شده). این کتاب جلد سومی هم در راه دارد به نام «اسطوره عشق و ازدواج» که فعلاً روی دست ما مانده است.

در حوزه روان شناسی و خودشناسی، به رویکردهای جدید خود (خودشناسی و روان شناسی فانکشنال) شکل کامل تری می‌دهم. حاصل این تلاش کتاب «انسان ذهن و دیگر هیچ» است که برای اخذ مجوز روانه اداره کتاب شده است. البته این کتاب هم جلد دیگری دارد که هنوز نامی برای آن انتخاب نکرده‌ام. بحث من در جلد دوم واپسین تولد آدمی است. بلوغی که باید بعد از بلوغ فیزیکی اتفاق بیفتد و گرنه انسان بیولوژیک تا نام از دار دنیا می‌رود. این مباحث را در یکی دو مجسم جهانی مطرح کرده‌ام. بحث انسان بیولوژیک، پسکولوژیک و فانکشنال است. در چارچوب این رویکرد مفاهیمی از قبیل جدید، عشق، نفرت، ترس، اضطراب، احساس گناه، عناد به خود، تفرقه، دگراندیشی و شناخت خود و شخصیت و اعتماد به نفس و تغییر و دگرگونی و رهایی و نظایر این مفاهیم اجتماعی و روان شناختی را توضیح می‌دهم. «المان‌های مولوی» سومین کتاب من در بررسی سیر طریف فکری مولوی است که به زودی منتشر می‌شود. قبلاً کتاب‌های «مشوئی زبان معرفت» و «قبله جان» از این قلم منتشر شده است. در کتاب «المان‌های مولوی» خواسته‌ام خط خودشناسی و روان شناسی مولوی را در تک‌تک بیت‌های شکرهمندش روشن کنم. کتاب دیگری از من منتشر خواهد شد به نام «کتاب انسان سالم» و کتاب «عصبیت و عقلانیت» خلاصه سخت مشغول خواندن و نوشتن و تجربه کردن هستم.

از بی نظمی آمریکایی تا روانشناسی کتاب خواندن

شیرام اقبال زاده مترجم

این نظمی نوین جهانی برگردان عنوان کتابی است از تروتان تودورف منتقد و نظریه پرداز ادبی - سیاسی و زبان شناختی معاصر فرانسه که با ترجمه بنده از سوی نشر قصه منتشر خواهد شد. البته تودورف در ایران بیشتر به عنوان یک نظریه پرداز ادبی مشهور شده است در حالی که این کتاب یک وجه عمده تفکر او به عنوان نظریه پرداز و تحلیلگر سیاسی را به مخاطبان ایرانی بازمی‌نمایاند.

تودورف در این کتاب آبرونی یا نقیضه‌ای علیه نظم نوین آمریکایی صورت داده و سیاست‌های جنگ جهانی آمریکا بعد از حادثه یازدهم سپتامبر را نقد می‌کند. او بر این باور است که اساساً اعمال خشونت علیه خشونت، خود خشونت افرا خواهد بود و به این نتیجه می‌رسد که رویکردهای آمریکا، اروپا را نیز تهدید می‌کند.

البته یکی از اصلی‌ترین دلایل شهرت تودورف در غرب به دلیل انتشار این کتاب پیش از انفجارهای انگلستان و اسپانیا بود که پس از انتشار، تمام پیش بینی‌های وی در مورد تهدید اروپا درست از آب درآمد.

من در ترجمه این کتاب و کتاب بعدی‌ام با دکتر پرویز علوی همکار و همداستان بوده‌ام اما کتاب بعدی اثری است از یک استاد دانشگاه در هندوستان تحت عنوان نظریه پردازان ادبی جریان ساز معاصر جهان. این کتاب از نقد نوی آمریکا شروع می‌شود و به تحلیل آراء نظریه پردازان ادبی جهان نظیر میخائیل باختین، رولان بارت، تری ایگلتون، فریدریک جیسون و جریان‌های نقد ادبی از جمله فرمالیست‌های روس و فمینیست‌های معاصر می‌پردازد. کتاب به صورت آموزشی نوشته شده و سال گذشته در هندوستان به زبان انگلیسی منتشر شده است. ناشر این کتاب نیز نشر قصه است.

در حال ترجمه دورمان برای نوجوانان هستم که به احتمال قریب به یقین طرف دوامه آینده تحویل به ناشر خواهند بود. اولی اثری است از بنیسی بایرنت تحت عنوان کامپیوتر باز. البته پیش از این خانم پروین علی فردو کتاب «آقای مجید عمیق یک رمان از او را به فارسی ترجمه کرده‌اند. درباره انتشار این رمان با انتشارات تربیت قرار داد بسته‌ام. نام رمان بعدی که با ترجمه من تا چند ماه دیگر آماده تحویل به ناشر خواهد بود پسر سیز است. این رمان اثری از سوزان بویپر نویسنده مشهور رمان‌های نوجوان در آمریکاست.

هنر و رویکرد دینی

مجتبی مطهری دین پژوه

در حال حاضر مشغول بازرگاری و افزودن فهرست اعلام و منابع دقیق تر به کتابی هستم که موسسه انتشارات اطلاعات، از بیست ماه امسال با عنوان «هنر قدسی» منتشر کرده و ظاهراً در تدارک با چاپ آن است. در این کتاب که با مقدمه‌ای از دکتر غلامرضا آهنی، مدیر موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران و استاد دانشگاه همراه است، هنر به عنوان یکی از زیباترین اشکال تجلی رویکردهای دینی در زندگی انسان معاصر مورد تحلیل و بررسی قرار داده‌ام و در آن به شکلی مبسوط، به بحث مبانی نظری عرفان اسلامی و نسبت آن با هنر دینی پرداخته‌ام و به این نتیجه رسیده‌ام که هر چند هنر اسلامی و دینی با خیالات عرفانی هم سخنان است اما به شکلی منطقی مدارانه و عقلانی می‌توان از آن دفاع کرد، چرا که اساساً هنر دینی مبانی حکمی دارد.

علاوه بر این، طرحی را در ذهن و یادداشت‌هایم آماده می‌کنم که به احتمال قوی تا یک سال آینده مشغول پروراندن و نگارش آن خواهم بود. این طرح که نام فعلی‌اش را «تعمه‌های کودک» گذاشته‌ام، با الهام از گفته‌ای از امام خمینی (ره) استی بر اینکه «کودکان با روح پاکشان در عالی‌ترین مرحله تقرب به خداوند هستند» به رشته تحریر درمی‌آید. این کار پیش از آنکه یک کتاب معمولی درباره کودکان با برای آنها باشد، در اصل مبانی حکمت قدسی و عرفان اسلامی از زبان کودکان خواهد بود.

تصمیم دارم مجموعه مقالات این سال‌ها را هم اگر فرصتی باشد، در قالب کتاب روانه بازار کنم، من در این مقالات به مباحثی نظیر رابطه علم و دین، هنر دینی و... پرداخته‌ام.

جریان‌های دین پژوهی معاصر در پوخته نقد

عبدالحسین خسروپناه دین پژوه و مدرس فلسفه اسلامی

شروع شده عنوان مجموعه مقالاتی است که به مناسبت کنگره بزرگداشت استاد سیدجلال‌الدین آشتیانی که مسئولیت دبیری علمی همایش برعهده بنده است. از سوی انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی منتشر خواهد شد. این کتاب دربرگیرنده مقالاتی درباره شخصیت و آراء حکمی و فلسفی هستی، مکتب فکریک، تصوف، عالم مثال و... را در اندیشه‌های استاد است.

کار بعدی که به زودی در دو مجلد از سوی همین ناشر روانه بازار خواهد شد، پژوهش جدیدی است که برای نخستین بار در جهان اسلام صورت می‌گیرد. عنوان این پژوهش که به ویرایش، گردآوری و تدوین بنده صورت گرفته فلسفه‌های مضاف است. در این کتاب حدود ۲۸ مقاله علمی از پژوهشگران و صاحب‌نظران فلسفه‌های مضاف در دو بخش فلسفه‌های مضاف به علوم و فلسفه‌های مضاف به امور گزاره‌وری و تدوین شده است. کتاب در حجمی بالغ بر یک هزار صفحه در دو مجلد صورت‌بندی شده است. «فلسفه فلسفه» و «فلسفه معرفت» عناوین دو مقاله بنده در این اثر هستند.

کتاب دیگری نیز برای انتشار در اختیار کانون اندیشه جوان است که به احتمال قریب به یقین در آینده‌ای نه چندان دور روانه بازار نشر خواهد شد. عنوان این کتاب «درآمدی بر کلام جدید» است. این کتاب در اصل پیش درآمدهای کتاب پیشین من تحت عنوان کلام جدید خواهد بود و به نوعی پاسخ به درخواست دوستانی است که معقد بودند مباحث

مطرح شده در کتاب کلام جدید مدنیت است و باید کتاب دیگری به شکلی ساده و همه فهم نوشته شود. من در این کتاب جدید با اشاره و تحلیل مباحثی نظیر چیستی دین، علوم تجربی و رابطه آن با وحی، عقل و دین، دین و علوم تجربی و انسانی و... تلاش کرده‌ام تا به دغدغه‌های دینی انسان معاصر پردازم.

مسئله درس گفتارهای این سال‌ها در حوزه و دانشگاه نیز به کمک یکی از شاگردانم (جناب آقای پناهی آزاد) در حجمی بالغ بر یک هزار صفحه آماده تحویل به ناشر است و به احتمال قوی عنوان فلسفه معرفت را بر روی جلد خواهد داشت. البته در مورد این کتاب هنوز با ناشر خاصی صحبت نکرده‌ام.

علاوه بر این چند کتابی که عنوان کردم دو پژوهش دیگر در حال انجام دارم. اولی تحقیق کلیدی و مفصلی تحت عنوان فلسفه اسلامی است که در آن با نگاه درجه دومی به توصیف و تحلیل جریان‌های مختلف فلسفه اسلامی پرداخته شده و در نهایت به یک نظام جدید فلسفی منتهی خواهد شد.

عنوان پژوهش بعدی آسیب‌شناسی دین پژوهی معاصر است. من در این پژوهش به توصیف و تحلیل آراء و نظریات دین پژوهان و دین‌شناسان معاصر و جریان‌های فکری نظیر جریان روشنفکری دینی (از مهندس مهدی بازرگان، دکتر شریعتی و...) مکتب فکریک، هایدگری‌ها، سنت‌گرایان و... پرداخته، آنها را مورد نقد و بررسی قرار داده‌ام.

مسئولیت‌های مدنی

دکتر سیدحسین صفایی استاذ حقوق دانشگاه تهران

نشر میزان در تدارک تجدید چاپ سه عنوان از کتاب‌هایی است که ظاهراً تمام شده‌اند. قرار است مجموعه مقالات حقوق مدنی و حقوق تطبیقی برای دومین بار منتشر شوند. کتاب حقوق خانواده منتظر چاپ دهم است و قواعد عمومی قراردادها نیز به چاپ چهارم خواهد رسید.

کتاب در انتظار چاپ مجدد هستند ولی در حال حاضر مشغول سامان دادن نهایی سه کتابی هستم که برای دانشجویان دوره کارشناسی رشته حقوق نوشته شده است. من در این کتاب که عنوان لحاظ حقوقی مسئولیت‌هایی را در پی دارد؛ مسائلی نظیر الزامات خارج از قرارداد، اداره مال غیر، استیفای از مال یا عمل غیر، غصب و...

بخش عمده‌ای از کتاب حاضر پس از تحلیل مسئولیت مدنی به معنی عام آن، به اتلاف و تسبیب می‌پردازد و بخش دیگر به مسائلی که در قانون مسئولیت مدنی مصوب ۱۳۳۹ هجری شمسی مطرح شده؛ مسائلی از قبیل ارکان مسئولیت یعنی تقصیر یا فعل زیانبار، ضرر اعم و مدعی و معنوی و رابطه سببیت یا علیت.

درباره این کتاب هنوز با ناشر خاصی صحبت نکرده‌ام ولی به احتمال قریب به یقین با مسئولان نشر میزان درباره آن وارد مذاکره خواهم شد.